

(*)Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentation

The Business Administration and Tourism School of Ourense is located in the Business & Lawl Building of the University Campus in the heart of of the city.

The educational offer for the next course 2024-2025 is:

Titles of Degree:

- **Degree in Business Administration**
- **Degree in Tourism**
- **Double Degree Program "Business Administration + Computing Engineering"**
- **Double Degree Program "Business Administration + Law"**
- **Double Degree Program "Tourism + History"**
- **International Double Degree in Business Administration (Germany & Spain)**
- **Degree in Tourism with specialization in Thermalism**

Since the academic year 2015-2016, thanks to a Inter-Institutional cooperation agreement with Hochschule Bremerhaven, the Business Administration and Tourism School offers a **International Double Degree Programme** in Business Administration & Management at the **University of Vigo** and Bachelor of Arts in Business Administration at **Hochschule - Bremerhaven**. And for a third year, the **Business Administration International Program** is offered with more than 60 credits taught in English. Since 2016-17 we offer the **Tourism International Program**, a specialization in thermalism is currently offered in cooperation with the Institute de Thermalisme of the University of Bordeaux.

With these agreements and programs the Business Administration and Tourism School is comitted to the internationalization of studies and the participation of students in mobility and exchanges programs, thus opening up a range of new horizons and future options.

Regarding POSTGRADUATE COURSES of the Business Administration and Tourism School:

- **Master Degree in Inland Tourism and Health Management and Planning**
- **MBA in Sport**

To obtain more information visits our page web <https://fcetou.uvigo.es/en/>

Come and visit us!

Organization chart

DECANAL TEAM

Dean

María Montserrat Cruz González
Telephone: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretary

Juan Manuel de los Rios Sánchez

Teléfono: 988 368 816

e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.gal

Vicedean of Academic Planning

Francisco Tugores Martorell

Telephone: 988368770

e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedean of Undergraduate Studies and ICT

Francisco Xabier Sánchez Sellero

Telephone: 988368742

e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedean of Quality

Vanessa María Suarez Porto

Telephone: 988 368 816

e-mail: jmrrios@uvigo.es

International Relations Coordinator

María Beatriz González Sánchez

Telephone: 988 368 712

e-mail: bgonzale@uvigo.es

Coordinator of the Degree in Tourism and PCEO Tourism+Xeography and History

Mª Dolores Rivero Fernández

Teléfono: 988 368 717

e-mail: mrivero@uvigo.gal

Coordinator of the Degree in Business Administration, PCEO Business Administration+Law, PCEO Business Administration+Computer Engineering

Marcos Alvarez Díaz

Telefono: 988 368 764

e-mail: marcos.alvarez@uvigo.gal

Location

Jurídico-Empresarial Building

University Campus Las Lagunas

32004 Ourense

Caretaker's office: + 34 988 368 700.

Student enrollment office: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Deanship Secretary: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Foreign Relations: bgonzale@uvigo.es

General Information: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34988 368 923.

Page web: www.fcetou.uvigo.es

PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia

Subjects

Year 3rd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G740V01311	Economics applied to tourism	1st	6
004G740V01312	Tourism marketing	1st	6
004G740V01313	Human resources management in tourism ventures	1st	6
004G740V01314	Foreign languages the tourism 3A: English	1st	3
004G740V01315	Foreign languages for tourism 3B: French	1st	3
004G740V01316	Foreign languages for tourism 3C: German	1st	3
004G740V01317	Foreign languages for tourism 3D: Portuguese	1st	3
004G740V01318	Universal ancient History	1st	6
004G740V01321	Modern universal history	2nd	6
004G740V01322	Contemporary universal history	2nd	6
004G740V01323	Archaeology theory and method	2nd	6
004G740V01324	History of medieval art	2nd	6
004G740V01325	Applied archaeology	2nd	6
004G740V01326	Accommodation management	2nd	6

Year 4th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G740V01411	Prehistory of the Iberian Peninsula	1st	6
004G740V01412	Ancient History of the Iberian Peninsula	1st	6
004G740V01413	Medieval history of the Iberian Peninsula	1st	6
004G740V01414	History of pre-Columbian and colonial America	1st	6
004G740V01415	History of modern art	1st	6
004G740V01416	Paleography	1st	6
004G740V01421	Tourism distribution	2nd	6
004G740V01422	Public planing of tourism development	2nd	6
004G740V01423	Tourism promotion	2nd	6
004G740V01424	Foreign languages for tourism 4A: English	2nd	3
004G740V01425	Foreign languages for tourism 4B: French	2nd	3
004G740V01426	Foreign languages for tourism 4C: German	2nd	3

O04G740V01427	Foreign languages for tourism 4D: Portuguese	2nd	3
O04G740V01428	Research of tourist markets	2nd	6
O04G740V01429	Taxation of tourist companies	2nd	6

Year 5th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O04G740V01511	Tourism and economic territorial development	1st	6
O04G740V01512	Tourism Management Information Systems	1st	6
O04G740V01513	Restaurant management	1st	6
O04G740V01514	Financial resources management	1st	6
O04G740V01515	Territorial resources	1st	6
O04G740V01521	Modern History of Spain	2nd	6
O04G740V01522	Contemporary history of Spain	2nd	6
O04G740V01523	History:the current world	2nd	6
O04G740V01524	History of contemporary art	2nd	6
O04G740V01525	Geographical representation systems	2nd	6
O04G740V01981	Internships	2nd	12

Year -

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O04G740V01982	Internships	1st	12
O04G740V01991	Final Year Dissertation	1st	12
O04G740V01992	Final Year Dissertation	1st	12

IDENTIFYING DATA**Economics applied to tourism**

Subject	Economics applied to tourism			
Code	O04G740V01311			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
Lecturers	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
E-mail	maxose@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=10537			
General description	<p>Economy Applied to the Tourism is a basic subject that imparts in the first semester of the Degree in Tourism.</p> <p>It features of a total of 6 credits ECTS, that correspond with 150 hours of work of the student, which roughly 50 are activities witness, whereas the rest will be activities no *presenciais.</p> <p>The *língua of *impartición will be the Galician.</p> <p>This subject intends to initiate to the student in the knowledge of the techniques and of the area of study of the Economy Applied, with special upsetting in the paper of the touristic sector in the current economies.</p>			

Training and Learning Results

Code

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Purchase basic knowledges to understand the operation of the world-wide and Spanish economy, and of the importance of the touristic sector inside the same.	
Access to the statistical and bibliographic sources of the World-wide Economy and of Spain, as well as of the touristic sector framed in the his economic context.	
Synthesize statistical information in the economic and social field in Economic Indicators *relevantes and interpret indicators.	
Manufacture and exhibition of the resulted, employing in a basic level the programs *informáticos of calculation, realization of graphics and presentations.	
Subject to contrast and discussion the ideas exposed in the lessons *maxistrais.	

Contents

Topic	
Part *: Introduction	The economic activity and the economic growth. Growth and Development. Indicators of the economic and social impact of the touristic activity. Main statistical and bibliographic sources.
Subject 1: Techniques and instruments of evaluation of the economic activity	
Subject 2: Techniques and economic instruments of regulation.	*Externalidades And failures of market of the tourism. Assessment. Direct and indirect instruments of correction.
Split II: World-wide Economy and Tourism	Analysis of the growth in the countries developed. Factors. The international touristic market.
Subject 3: The Countries Developed.	
Subject 4: The Countries in developmental Roads.	Structural characteristics of the countries in developmental roads. Strategies of economic growth. The paper of the tourism how opportunity of growth.
Split III: Spanish Economy and tourism	Economic growth and evolution of the Spanish Economy.
Subject 5: The economic development Spaniard.	
Subject 6: The Public Sector in Spain.	*Estructura And functions of the Been in the economies. Evolution. The paper of the Public Sector in the touristic development.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Autonomous problem solving	8	24	32
Introductory activities	1	6	7
Practices through ICT	8	13	21
Lecturing	18	22	40
Objective questions exam	2	10	12
Problem and/or exercise solving	4	20	24
Case studies	4	10	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Autonomous problem solving	During it study, will propose to the students a diverse group of complementary exercises, that can *incluir problems of calculation, analysis of cases, reading of scientific articles, reading of articles of press, *videos, etc. These activities will be realized individually or in group, *según proceed, and will explain with a part no *presencial, of autonomous work. This type of exercise requires that the student have access to Internet to access to the Official Databases, and one handle basic of *Excel (or leaf of similar calculation).
Introductory activities	In the activities *introduorias, will present the subject, his contents and objective, as well as the teaching planning and the system of evaluation. It Will be able to realized any proof of previous knowledges or of *comprobación of the understanding of the system by part of the students.
Practices through ICT	In the practices in the classrooms of computing the students will realize exercises and analysis of cases in the that the students will learn to handle statistical information with the techniques of analysis more usual. With these practices the students will learn to organize information, synthesize and debug data, *construir indicators, etc. This will demand the realization of basic calculations (rates of variation, numbers index, etc.) And his graphic representation.
Lecturing	In the sessions *maxistrais, the teaching staff will develop the contents of the Program. They Will explain the central ideas, of the *temario, with support of data and analytical tools and of synthesis. The sessions *maxistrais will be able to supported in problems and analysis of cases.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Autonomous problem solving	Assistance and support to the students, so much of form *presencial how no *presencial, stops the realization of the problems and exercises posed stop each subject.
Tests	Description
Objective questions exam	Help to the students to resolve doubts concerning the contained of the proofs type test, as well as correction and back review of the proofs (*feedback stop the students).
Problem and/or exercise solving	Help to the students to guide and resolve doubts concerning the contained of problems and practical exercises to realize.
Case studies	Help to the students to pose questions, guide in the *búsqueda of information and resolve doubts envelope the studies of cases to realize.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Objective questions exam	They Will realize two examinations. Each will represent 25% of the final note of the continuous evaluation	50	
	Will consist in the realization of proofs envelope the contents of the sessions *Maxistrais, Practices of Laboratory, Readings, Debates and other complementary exercises proposed.		
Problem and/or exercise solving	They Will consist in the realization of tasks *vencelladas with the practices that will indicate along the course and that the students will owe to realize of form *autonóma with base to the material available and the contents explained in the kinds.	30	
Case studies	They Will consist in the analysis of any marry or real problem based in the knowledges imparted in the subject, that the *alumando will owe to draft, deliver, and if it is possible, present and defend in the classroom or of virtual form.	20	

Other comments on the Evaluation

There Will be two possibilities of evaluation Continuous Evaluation (AC) and Global Evaluation (AG):IT) The evaluation of the subject by defect will be AC. It IS accurate to presented to the two proofs *avaliables or examinations of objective questions (25% of the note), and deliver and present the study of case 20% of the note), to have the possibility to be evaluated/it by means of continuous evaluation. The rest of the activities *avaliables (resolution of problems and/or exercises, 30% of the note) no delivered do not preclude to be evaluated/it by continuous evaluation but *conlevan a note of zero stop these deliveries. It IS necessary to achieve a minimum note of 3 in #each of the proofs/partial examinations of AC and in the study of case to realize the weighting and calculation of the final note of AC integrating the notes of the resolution of the problems and/or exercises (practical kinds). The minimum note to approve the subject will be a 5. It Will consider that the students has presented to the continuous evaluation when present it any of the two proofs of evaluation (examinations of objective questions). *B) When it proceed the AG (because the student like this have decided it in the terms established pole centre or by had not surpassed to AC), will realize a final examination, so much in the first opportunity how in the second opportunity. In both cases, the examination will have two parts, one with questions of type test and another with questions of short answer/problems envelope the content of the kinds *maxistrais, of the practices of classroom computing, of the readings and debates and other exercises and tasks of the course. In this case the note of the part test of the examination will constitute 60% of the final note and the part of short answer 40%. It Will demand a minimum note of 3 points in each part of to the calculation of the final note. The minimum note to approve the subject will be a 5.The corresponding examination to back announcements will follow the same model that the final examination (of first and second announcements).The students that do not take part in the AC neither in the AG will figure in the @acta how no presented. The students that suspend the AC and no present to the AG of the first announcement, will figure in the @acta how *suspensio, with the note obtained in AC. The students that approve the AC and wish to go up note, will be able to presented to the AG in first announcement (the final note of the evaluation of this first announcement will be the senior between them obtained in the AG of first announcement and the final of AC).The dates and time of the proofs of evaluation of the different announcements are the specified in the calendar of proofs of evaluation approved by the Together of Centre stop the current course. The schedule and place of the realization of *titorías will be published in the platform of *teledocencia (*MooVi) as well as the procedure of application of the same.

Sources of information

Basic Bibliography

García Delgado, Jose Luís e Rafael Myro (directores), **Lecciones de Economía Española**, 12ª Edición, Civitas, 2019

Jaime Requeijo González, **Economía Mundial**, 4ª Edición rev e act, McGraw-Hill, 2017

Magadán Díaz, M. e Rivas García, J., **Estructura, Economía y Política Turística**, 1ª Edición, Septem, 2012

Todaro, Michael P.; Smith, Stephen C., **Economic Development**, 13ª Edición, Pearson, 2020

Ramón, Ana, Such, María Jesús, **La Economía del Turismo**, 9788418979248, 1ª Edición, Universidad de Alcalá, 2022

Complementary Bibliography

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Public planing of tourism development/O04G240V01604

Tourism and economic territorial development/O04G240V01501

Planning and management of tourist spaces/O04G240V01908

Subjects that it is recommended to have taken before

Economics: Introduction to economics/O04G240V01103

Geography: Tourism in today´s world/O04G240V01104

Statistics/O04G240V01402

Other comments

In this subject is very *recomendable the regular assistance to the theoretical and practical kinds. It treats of a very extensive subject and that treats to outline a frame stop the understanding of the touristic sector inside the world-wide and Spanish economy. Therefore, it is an useful basic subject for later *profundizar in the different aspects of the tourism. It recommends also the participation in the voluntary activities proposals, so *ademáis to mark stop the final note (in the case of the continuous evaluation), facilitate the reflection and understanding of concepts explained along the *temario.

This teaching guide anticipates the lines of performance that owe carry out with the students in the subject and conceives of flexible form. In consequence, can *requerir readjustments along the academic course promoted by the dynamics of the kind and of the group of real shipping addresses or by the relevance of the situations that could arise.

*Asimesmo, *aportarase to the students to information and *pautas concrete that are necessary in each moment of the formative process.

IDENTIFYING DATA				
Tourism marketing				
Subject	Tourism marketing			
Code	004G740V01312			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Alén González, María Elisa			
Lecturers	Alén González, María Elisa			
E-mail	alen@uvigo.es			
Web				
General description	<p>This subject provides an introduction to the marketing concepts and techniques inherent in the hospitality and tourism industries. By evaluating the marketing environments affecting the hospitality and tourism businesses, students are able to understand how to define and select target markets, establish marketing plans and programmes, implement control and evaluation plans.</p> <p>English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.</p>			

Training and Learning Results	
Code	

Expected results from this subject	
Expected results from this subject	Training and Learning Results
Know the different marketing processes and strategies to provide an excellent service	
Show, explain and justify the own ethical values of the profession	

Contents	
Topic	
Subject 1. Introduction: tourist Marketing	1.1. Definition and concept of marketing 1.2. Approaches in the marketing management
Subject 2: Characteristics of service and of tourism marketing	2.1 Characteristics of service marketing 2.2 Management strategies for service companies 2.3 The model of service provision
Subject 3. Potential market, demand of market and market quota	3.1. Definition of the concept of market 3.2. Potential market 3.3. Quota of potential market and quota of participation
Subject 4. The marketing planning (introduction)	4.1. The strategic marketing plan 4.2. The marketing strategies
Subject 5. The marketing information system	5.1. Evaluation of the needs of marketing information 5.2. The commercial investigation
Subject 6. The consumer behaviour	6.1. Factors that affect consumer purchase behaviour 6.2. Models of consumer behaviour
Subject 7. The market segmentation	7.1. The segmentation 7.2. Process and strategies of segmentation 7.3 Positioning
Subject 8. Marketing Mix	8.1 Design and management of the product 8.2 Considerations on the price 8.3 Distribution Channels 8.4 Product Promotion

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	22	45	67
Case studies	22	5	27
Learning-Service	22	5	27
Objective questions exam	1.5	40	41.5
Problem and/or exercise solving	0.5	14	14.5
Portfolio / dossier	0.5	7	7.5
Systematic observation	0	7	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contents on the matter object of study, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise or project to develop by the student. It recommends to the student that work previously the material delivered by the professor and that consult the bibliography recommended to complete the information with the end to follow the explanations.
Case studies	Analysis of a fact, problem or real event with the purpose to know it, interpret it, resolve it, generate hypothesis, contrast data, complete knowledge, diagnose it and train in alternative solution procedures.
Learning-Service	Combining processes of learning and service to the community in a project only articulated where the participants learn to work in the real needs of the environment with the aim of improving it.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Case studies	Case method. Analysis of real situations and/or touristic companies.
Learning-Service	Voluntary participation in one project of learning in collaboration with another organisation

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Case studies	They will deliver cases and exercises that it will be necessary to resolve	40	
Objective questions exam	Multiple choice questions	35	
Problem and/or exercise solving	Short questions about the contents	25	
Portfolio / dossier	Document prepared by the student who collects information on experiences, projects, tasks and work performed during the training process.	20	
Systematic observation	Techniques to collect data on student participation, based on a list of behaviors or operational criteria to facilitate the collection of quantifiable data.	20	

Other comments on the Evaluation

The description of this guide this thought for the face-to-face modality.

The concretion of the activities to make will depend to a large extent of the number of students, means to work in group, etc

Two exclusionary itineraries are indicated for continuous evaluation depending on whether the students participate in the ApS program or not (general students).

===General students===

The final mark will be the result of:

a) Realisation of several exercises/practical cases individual and/or in group. For the assesment, the lecturer will be able to demand an oral defence of the case (40%)

b) An exam when finalising the subject in which it will be measured the theoretical knowledges reached (60%)

c) It is necessary to reach a minimum of a 4.5 points out of 10 in each part to be able to compensate both marks and pass

===ApS students===

In the continuous evaluation the final mark will be the result of: the) Realization of a learning folder/dossier and systematic observation by the lecturer. An oral defence may be required for the evaluation. This mark weights 40% in the final score as long as it is greater than or equal to 5 points out of 10. (b) An exam at the end of the subject in which the theoretical knowledge achieved will be evaluated (60%) c) It will be necessary to reach a minimum of 4.5 in the exam in order to compensate this mark with that of continuous evaluation and pass the subject.

===

Ordinary evaluation:

This process is for the students that do not follow the continuous evaluation or those that following it do not reach the minima established. In this case, the examination will consist in a proof in which they will pose theoretical questions and another in which there will be a practical case. To measure the skills of communication of the student can establish that one or the two proofs realise of oral form.

The dates and schedules of the proofs of evaluation of the different announcements are the specified in the calendar of proofs of evaluation approved by the Faculty.

Sources of information

Basic Bibliography

Kotler y otros, **Marketing turístico**, 6ª, Pearson, 2015

Complementary Bibliography

de la Ballina Ballina, FJ, **Marketing turístico aplicado**, ESIC, 2017

Kotler y Armstrong, **Principios de Marketing**, Prentice Hall, 2008

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Tourism distribution/O04G240V01401

Tourism promotion/O04G240V01405

Research of tourist markets/O04G240V01602

Customer Service/O04G240V01902

E-marketing in the tourism sector/O04G240V01904

Subjects that it is recommended to have taken before

Company: Direction and management of tourism entities I/O04G240V01102

Company: Direction and Management of tourism entities II/O04G240V01203

Other comments

This educational guide anticipates the lines of performance that have to carry out with the student in the matter and conceives of flexible form. In consequence, can require readjustments along the academic course promoted by the dynamics of the class and of the group of real addressees or by the importance of the situations that could arise. Likewise, it will contribute to the students the information and concrete guidelines that they are necessary in each moment of the formative process.

IDENTIFYING DATA**Xestión de recursos humanos en empresas turísticas**

Subject	Xestión de recursos humanos en empresas turísticas			
Code	O04G740V01313			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Rodríguez de la Fuente, Marta			
Lecturers	Rodríguez de la Fuente, Marta			
E-mail	marta@uvigo.es			
Web				
General description	A asignatura estudia o proceso de xestión dos Recursos Humanos a través de conceptos, estratexias, procesos e técnicas que permitan a correcta dirección dos mesmos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Analizar as oportunidades e ameazas que prantexa o entorno externo para a toma de decisións nun sector específico

Contidos

Topic

TEMA 1: Xestión dos RRHH	Evolución da xestión de RRHH, Análise de actividades, o departamento de RRHH
TEMA 2: Planificación estratéxica dos RRHH	Diagnóstico estratéxico de RRHH, Obxectivos, Actuacións
TEMA 3: Retribución	Elementos dos sistemas de retribución, modelos retributivos
Tema 4: Desenvolvemento	Formación, xestión do desempeño
TEMA 5: Recrutamento e selección	Técnicas e instrumentos de recrutamento e selección
Tema 6: Igualdade	Prácticas de xestión de RRHH con perspectiva de igualdade

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	40	60
Estudo de casos	25	65	90

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Explicación do profesorado dos contidos básicos da materia, fontes de información e pautas para acadar os resultados de aprendizaxe. Interacción cos estudantes
Estudo de casos	Resolución de casos e exercicios prácticos, búsqueda de solucións para problemas concretos

Atención personalizada**Methodologies Description**

Estudo de casos	Atención personalizada para a resolución de dúbidas sobre contidos da materia ou resolución de actividades no despacho e por email
-----------------	--

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral Actividades que avaliarán a comprensión e aplicación de conceptos	50	
Estudo de casos Actividades de avaliación consistentes en resolución de situacións e toma de decisións sobre problemas concretos e aplicados ao ámbito de empresas da contorna turística	50	

Other comments on the Evaluation

Primeira convocatoria (xaneiro)

Alternativa a) Evaluación continua. No caso de que se presente a algunha proba das efectuadas durante o período lectivo, se entenderá que o alumnado segue a avaliación continua.

Se superará a materia a condición de que a suma ponderada dos resultados de todas as probas e actividades avaliadas efectuadas ao longo do período lectivo sexa maior ou igual a 5 puntos sobre 10. Non se integrará na calificación o resultado das actividades e probas de avaliación nas que non se chegue ao 5.

Alternativa b) Só para os estudantes que non seguiron a avaliación continua. Exame global dos contidos da materia. A cualificación do exame será o 100% da nota final.

Segunda convocatoria (xullo):

Exame global dos contidos da materia no mes de xullo. A calificación do exame será o 100% da nota.

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pódense requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Se aportará ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

*Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plagiados ou copiados supondrá unha calificación de suspenso nas dúas convocatorias.

IMPORTANTE: As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. Non obstante, o calendario podrá ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consulten a páxina web da facultade por si se producen cambios no mesmo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Acosta, J.; Fernández, N. e Mollón, M., **Recursos Humanos en empresas de turismo y hotelería**, 2002

Bayón, F. e García, I., **Gestión de RRHH. Manual para técnicas en empresas turísticas**, Síntesis, 1995

Pardo, M; Luna R., **Recursos Humanos para turismo**, Prentice Hall, 2006

Martin I., Gaspar A., **Administración de los recursos humanos en las empresas turísticas**, Pirámide, 2010

Complementary Bibliography

García Isa, Isabel, **Gestión de recursos humanos en empresas turísticas**, Pirámide, 2013

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I/O04G240V01102

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IIIA: Inglés**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIIA: Inglés			
Code	O04G740V01314			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3	1c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web				
General description	Intensificación e perfeccionamento do idioma inglés, con especial aplicación no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Sustainability	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
2. Heritage	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
3. Tour guides	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

4. Adventure tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
5. Literary tourism	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
6. World treasures	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	2	7
Seminario	1	4	5
Resolución de problemas	3.75	15.75	19.5
Prácticas de laboratorio	7	18.25	25.25
Aprendizaxe baseado en proxectos	2.5	10	12.5
Actividades introductorias	1.75	1	2.75
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contenidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos
Seminario	Traballo en profundidade sobre temas específicos do ámbito turístico cun enfoque profesional no que se poidan poñer a proba as competencias a adquirir na materia
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo das diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como productiva
Prácticas de laboratorio	Práctica contextualizada das diferentes destrezas comunicativas emulando situacións habituais no desenvolvemento da actividade profesional no ámbito do turismo
Aprendizaxe baseado en proxectos	Profundización dos contenidos dos bloques temáticos complementado co traballo on-line, familiarización cas TICs e desenvolver competencias como o traballo en equipo.
Actividades introductorias	Preparación para a asignatura tanto a nivel gramatical como léxico. Consolidación das principais funcións comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	Actividade académica desenvolvida na clase, que ten como finalidade presentar a materia e realizar unhas actividades introductorias, atendendo ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida en grupo grande, que ten como finalidade dar explicacións xerais ao alumnado sobre temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Seminario	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida de forma individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa resolución de problemas e ou exercicios da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Actividade académica desenvolvida en pequeno grupo, que ten como finalidade atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa realización dos proxectos da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de realización dos mesmos.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Comprensión e asimilación dos principais contidos teóricos	5	
Seminario	Traballo individualizado sobre as principais competencias comunicativas no sector turístico	5	
Resolución de problemas	Realización de exercicios e actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso	5	
Prácticas de laboratorio	Realización de exercicios e actividades contextualizadas. Léxico específico	20	
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e presentación dun tema	15	
Actividades introdutorias	Evaluación das competencias comunicativas	5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios y actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orales	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escrita e produción oral e escrita	25	

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle. Aqueles que se acollan á avaliación continua deberán entregar ao longo das dúas primeiras semanas das clases unha ficha cuberta e cunha fotografía. A non comunicación, non entrega da ficha e/ou non realización das probas previstas para a avaliación continua suporán automaticamente a avaliación única.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia.

Durante a realización dos exames non se permite a utilización de dicionarios, computador, teléfonos móbiles ou outros dispositivos electrónicos.

O plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou actividade suporá un suspenso automático na materia. Alegar descoñecemento do que supón plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade respecto diso.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking 20%: Dúas probas (10%+10%) que terán lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Dúas probas: (10%+10%) que terán lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade e tamén en Moovi.

Para superar a materia será necesario:

1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das probas escritas: Use of English (40%), Writing (10%+10%), Listening (10%) and Reading (10%).

2) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das dúas probas de speaking (10%+10%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación continua. Para a segunda edición das actas (xullo 2023) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo 2023) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo 2023, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

De Prada Creo et al, **Travel Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T&T, T&T,

Duckworth, Michael, **High Season**, Oxford University Press,

Strutt, P., **English for International Tourism, Upper intermediate**, Pearson Education Limited,

Strutt, P., **English for International Tourism, Intermediate**, Pearson Education Limited,

Jones, L., **Welcome!**, Cambridge University Press,

Harding, K, **Going International. English for Tourism**, Oxford University Press,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IVA: Inglés/O04G240V01603

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma moderno: Inglés para turismo/O04G240V01204

Linguas estranxeiras para o turismo IA: Inglés/O04G240V01302

Linguas estranxeiras para o turismo IIA: Inglés/O04G240V01403

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés			
Code	O04G740V01315			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3	1c
Teaching language	Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	A materia ten como obxectivo perfeccionar os coñecementos da lingua francesa en contexto turístico (nivel A2-B1).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materiaExpected results from this subject Training and Learning Results

Descodificar e interpretar mensaxes en francés procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.

Expresar oralmente e por escrito mensaxes en francés, sobre diversos temas e experiencias.

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.

Xestionar a relación cos clientes en francés, especialmente no ámbito do turismo.

Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).

Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.

Contidos

Topic	
1. Coñecer o aeroporto e o persoal. Realizar a facturación.	As tarefas do axente de escala. Os espazos e os servizos no aeroporto. A facturación. Gramática: os pronomes de OD e OI.
2. Realizar o embarque e facer anuncios. Aplicar consignas de seguridade a bordo.	Os anuncios. A seguridade. As prohibicións. Gramática: a negación do imperativo e do infinitivo.
3. Aluguer e devolución dun coche. Encher a ficha do estado dun coche.	O aluguer. O coche. Gramática: a interrogación directa (repaso).
4. Informarse dos desaxustes e reaccionar de xeito adaptado as reclamacións dos pasaxeiros.	O transporte ferroviario. Os incidentes. As queixas. Gramática: os conectores de causa e consecuencia.
5. Identificar as funcións do recepcionista e informar un cliente sobre as características do hotel.	As tarefas en recepción. As prestacións e os equipamentos de hostelería. Gramática: os pronomes relativos où e dont.
6. Acoller un cliente, contestar as reclamacións e facturar unha estancia.	A habitación. As reclamacións. Gramática: o imperfecto.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	11	12	23
Resolución de problemas de forma autónoma	2	27	29
Prácticas de laboratorio	4	0	4
Lección maxistral	4	0	4
Seminario	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3

Traballo	0	3	3
Práctica de laboratorio	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Resolución de problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Ofrecerase resolución de dúbidas en pequenos grupos.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumno poderá consultar co profesor os resultados das tarefas.
Prácticas de laboratorio	Ofrecerase avaliación interactiva ao finalizar cada práctica.
Lección maxistral	Abriaranse debates ao finalizar cada bloque para preguntar dúbidas.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	25	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas que inclúen actividades, problemas ou casos a resolver. O alumnado debe dar resposta á actividade suscitada, plasmando de xeito práctico, os coñecementos teóricos e prácticos da materia	25	
Traballo	Os alumnos deberán realizar un exame oral.	20	
Práctica de laboratorio	Probas para a avaliación das competencias adquiridas sobre situacións prácticas. As probas serán orais e escritas	30	

Other comments on the Evaluation

Na primeira convocatoria os alumnos deberán asistir a clase para beneficiarse da avaliación contínua (con máis de 3 faltas sen xustificar perderase o dereito a avaliación continua) que consistirá na recollida de tarefas e actividades de clase ou casa (30%), realizar 1 control ao finalizar o cuatrimestre (50%, mínimo 5) e entregar un glosario (20%). Para a avaliación contínua, será necesario comprar o método de lingua que se utiliza en clase e traelo a diario.

Aqueles alumnos que non superen a materia durante o curso terán que presentarse ao exame final escrito (80%, mínimo un 5) e entregar un glosario (20%). Tamén poderán presentarse ao exame final aqueles alumnos que desexen subir nota.

Na segunda convocatoria os alumnos deberán realizar o exame final da materia (80%, mínimo un 5) e un glosario (20%).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aragón M., Eurrutia, M y otros, **Diccionario de términos de turismo.**,

Laygues, Arnaud; Coll, Andreu, **Le français en contexte: tourisme,**

Complementary Bibliography

Calmy, A.M, **Le français du tourisme,**

Corbeau, S, **Tourisme.com,**

Penformis, J.L., **Communication progressive du français des affaires,**

Recomendacións**Subjects that continue the syllabus**

Linguas estranxeiras para o turismo IIB: Francés/O04G240V01406

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IIB: Francés/O04G240V01406

Other comments

Recoméndase ter cursado Francés I e II, e seguir a modalidade da avaliación contínua para superar a materia.

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IIIC: Alemán**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IIIC: Alemán			
Code	O04G740V01316			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3	1c
Teaching language	Alemán			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	Cortes Gabaudan, Helena			
Lecturers	Cortes Gabaudan, Helena			
E-mail	hcortes@uvigo.es			
Web				
General description	Introducción á lingua alemá con especial aplicación ó sector turístico			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materiaExpected results from this subject Training and Learning Results

Descodificar e interpretar mensaxes en alemán procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.

Expresar oralmente e por escrito mensaxes en alemán, sobre diversos temas e experiencias.

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.

Xestionar a relación cos clientes en alemán, especialmente no ámbito do turismo.

Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).

Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.

Contidos

Topic	
1. Aloxamento	Reserva. Check-in. Información interna. Información externa. Servizos. Queixas. Check-out.
2. Actividades turísticas	-no hotel -no entorno
3. Transporte	-público -aluguer de coches, motos etc.. -cruceiros, rutas organizadas

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	11.25	16	27.25
Aprendizaxe baseado en proxectos	1	3.5	4.5
Estudo de casos	11.25	16	27.25
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Práctica de laboratorio	2	2	4
Traballo	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.

Aprendizaxe baseado en proxectos	A elaboración e presentación de proxectos permite ao alumno traballar de forma transversal e interdisciplinario e aplicar de forma práctica todos os coñecementos adquiridos así como ampliar aqueles que lle fagan falta para a boa execución do proxecto
Estudo de casos	Mediante o estudo de casos concretos o alumno debe adquirir esquemas de comportamento lingüísticos útiles no campo profesional do turismo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos casos propostos. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).
Resolución de problemas	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos problemas e/ou exercicios realizados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas e/ou exercicios	Gramática de contexto	50	
Práctica de laboratorio	comprensión oral, comprensión lectora, expresión e interacción oral	40	
Traballo	Traballo e proxectos durante o curso que representan a colaboración en clase. No están ligados nun plan temporal predeterminado senon surxen das necesidades pedagóxicas do curso.	10	

Other comments on the Evaluation

A avaliación continua (que atañe ao alumnado que asiste con regularidade a clase e entrega os deberes) contará o 50%. De este xeito o exame final representará o 50% da nota final para eles.

No caso de non seguir a avaliación continua o 100% da nota é a obtida no exame final. O mesmo sistema se aplicará na segunda oportunidade (Xullo).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

No caso de non realizarse traballos e proxectos durante o curso a avaliación das probas prácticas de execución de tarefas reais e/ou simuladas será de 50% en vez de 40%

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Netzwerk neu A1.2, Klett, 2019

Complementary Bibliography

<http://dw-world.de>,

www.turgalicia.es,

Deutsch im Hotel, Hueber, 2000

Zimmer frei neu:- Lehrbuch, Arbeitsbuch, Lehrerhandreichungen, 2CDs zum Lehrbuch, 1CD zum Arbeitsbuch, Langenscheidt, Langenscheidt, 2012

Menschen A1.1, A1.2, Hueber, 2012

Ja, gerne A1, Cornelsen, 2014

Herzlich willkommen, Langenscheidt, 2012

studio 21, A1,2, Cornelsen, 2013

Panorama A1,2, Cornelsen, 2015

Linie 1 A1,A2, Klett, 2016

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IVB: Alemán/O04G240V01607

Subjects that it is recommended to have taken before

IDENTIFYING DATA**Foreign languages for tourism 3D: Portuguese**

Subject	Foreign languages for tourism 3D: Portuguese			
Code	O04G740V01317			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	González Vázquez, María Mercedes			
Lecturers	González Vázquez, María Mercedes			
E-mail	mercedes@uvigo.es			

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Historia medieval universal**

Subject	Historia medieval universal			
Code	O04G740V01318			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Lecturers	Vaquero Díaz, María Beatriz			
E-mail	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento e comprensión dos caracteres específicos da sociedade medieval entre os séculos IV ao XV			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject Training and Learning Results

Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.

Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.

Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.

Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.

Elaboración de traballos básicos e de iniciación

Contidos

Topic

1.- Alta idade media (ss. IV-X)	1.1. Introducción á idade media 1.2. Do imperio romano ao carolinxio 1.3. O imperio bizantino 1.4. Nacemento e expansión do Islam
2.- Plena idade media (ss. XI -XIII)	2.1. Organización e expansión do occidente europeo 2.2. As transformacións do imperio bizantino 2.3. Compartimentación do Islam
3.- Baixa idade media (ss. XIV-XV)	3.1. Crise e recuperación da Europa occidental 3.2. Os cambios nas mentalidades europeas 3.3. O espazo político baixomedieval

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	1	1	2
Lección maxistral	22	22	44
Eventos científicos	2	2	4
Traballo tutelado	12	48	60
Seminario	3	6	9
Resolución de problemas de forma autónoma	5	5	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	8	9
Traballo	3	0	3
Exame de preguntas obxectivas	1	8	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Actividades introdutorias Sesión orientada a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses

Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento das actividades relacionadas coa mesma
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Traballo tutelado	Elaboración e presentación de traballos feitos polo alumnado de forma individual ou en grupo
Seminario	Preparación de comentarios de materiais propios da materia. Seguemento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia.
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo do alumnado consistente na realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos na plataforma MooVi

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Seguemento e atención individualizada do alumnado tanto na aula, no despacho, na aula Campus Remoto, correo electrónico ou TIC, coa intención de resolver os problemas e dúbidas que poidan xurdir no estudo e comprensión dos contidos da materia, preparación de traballos, resolucións de problemas, probas de avaliación, etc
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, metodoloxía utilizada para a realización dos exercicios e revisión das probas da avaliación. O seguemento farase a mediante os seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo). Docencia presencial: seguemento na aula e seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: aula Campus Remoto (enlace en MooVi)

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Avaliación contínua do traballo autónomo do alumnado mediante a súa participación nas tarefas propostas na plataforma MooVi. Os resultado de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia. Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.	10	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación mediante unha proba na que se avaliarán os coñecementos teóricos impartidos nas leccións maxistras e as habilidades adquiridas nos seminarios. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna.	30	
Traballo	Avaliaranse os coñecementos teóricos adquiridos polo alumnado na realización e estruturación do traballo así como a súa capacidade de exposición. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación.	30	
Exame de preguntas obxectivas	Avaliación mediante unha proba de preguntas curtas na que se avaliarán os coñecementos teóricos impartidos nas leccións maxistras e as habilidades adquiridas nos seminarios. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna.	30	

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma MooVi (UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir amateria a través do Curso Virtual na plataforma

de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e será cualificada cun cero calquera proba ou exame no que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo).

Aqueles alumnos/as que non se acollan á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e forma das tarefas propostas), serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará o 30% restante. O devandito traballo deberá estar asignado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a súa realización en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción no mencionado art. 3.10); para superar a materia requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

García de Cortázar, J.A. e Sesma Muñoz, J.A., **Manual de Historia Medieval**, Alianza, 2008

Ladero Quesada, M.F. e López Pita, P., **Introducción a la historia del occidente medieval**, Ramón Areces, 2009

Complementary Bibliography

Álvarez Palenzuela, V.A. (coord.), **Historia Universal de la Edad Media**, Ariel, 2002

Donado Vara, J. e Echevarría Arsuaga, A., **La Edad Media: siglos V-XII**, Ramón Areces, 2009

Donado Vara, J. Echevarría Arsuaga, A. e Barquero Goñi, C., **La Edad Media: siglos XIII-XV**, Ramón Areces, 2009

Mitre Fernández, E., **Textos y documentos de época medieval (análisis y comentario)**, Ariel, 1992

Echevarría Arsuaga, A. e Rodríguez García, J.M., **Atlas histórico de la Edad Media**, Ramón Areces, 2010

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna universal/O02G251V01402

Historia medieval da Península Ibérica/O02G251V01503

Historia medieval de Galicia/O02G251V01907

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Historia antiga universal/O02G251V01303

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través da plataforma Moodle (<http://moovi.uvigo.es>) documentación detallada sobre desenvolvemento das actividades do curso. Por esta razón os estudantes deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Historia moderna universal**

Subject	Historia moderna universal			
Code	O04G740V01321			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Presedo Garazo, Antonio			
Lecturers	Presedo Garazo, Antonio			
E-mail	antonio.presedo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento e comprensión dos caracteres específicos, principais acontecementos e transformacións da civilización e sociedade da Idade Moderna, prestando especial atención á realidade europea sen renunciar ao estudo comparado doutras civilizacións e culturas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia	
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	
Elaboración de traballos básicos e de iniciación	

Contidos

Topic

1. Bases estruturais	1.1. A demografía europea do Antigo Réxime. 1.2. Os sectores económicos da Europa do Antigo Réxime. 1.3. A sociedade europea do Antigo Réxime. 1.4. O pensamento económico na Europa Moderna.
2. Cultura e mentalidades	2.1. Humanismo e reformas relixiosas. 2.2. Cultura e ciencia do Barroco á Ilustración. 2.3. Cultura popular e mentalidades (ss. XVI-XVIII).
3. Política e relacións internacionais	3.1. O pensamento político moderno e as novas correntes. 3.2. As monarquías europeas e as relacións internacionais no século XVI. 3.3. A crise das monarquías absolutas e as relacións internacionais no século XVII. 3.4. O Despotismo ilustrado e os conflitos dinásticos do setecentos. Reacción e revolución.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	34	58
Obradoiro	4	6	10
Resolución de problemas	9	30	39
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	3	14	17
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Sesións orientadas a presentar o programa da materia, así como a tomar contacto e obter información das competencias, intereses e motivacións do alumnado co fin de articular a docencia para unha aprendizaxe máis eficaz.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento de actividades relacionadas coa mesma.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo intensivo sobre un tema ou serie de temas do programa que pode requirir a lectura e manexo de bibliografía, dar resposta a preguntas dirixidas, etc. orientados a fomentar o debate e a participación activa do alumnado. Dentro desas actividades inclúese un seminario programado.
Resolución de problemas	Actividades encamiñadas á resolución de exercicios prácticos relacionados cos contidos da materia. Pode incluír a realización dalgún cuestionario.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Seminario	Seguimento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia así como dos traballos e exercicios prácticos requeridos ós alumnos.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbidas relacionadas coas presentacións especializadas e as lecturas de materiais bibliográficos que se van tratar nos seminarios. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Resolución de problemas	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Seminario	A atención personalizada vai consistir en resolver as dúbidas sobre os contidos teóricos e as actividades prácticas da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Avaliación		
	Description	Qualification Training and Learning Results
Obradoiro	Presentación e análise crítica dos materiais traballados mediante a participación activa do alumno nos debates e discusións. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	10
Resolución de problemas	Presentación e entrega, conforme os criterios establecidos, dos materiais elaborados nas sesións prácticas. Pode incluír a realización dalgún cuestionario. Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Análise dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas ii. Elaboración de traballos básicos e de iniciación	20

Exame de preguntas obxectivas	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliaranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de resposta curta (proba A). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas A (Exame de preguntas obxectivas) e B (Exame de preguntas de desenvolvemento). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia ii. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias iii. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliaranse mediante a realización de dous exercicios (parciais). Esta proba consiste na análise pormenorizada de varios documentos (en diversos formatos: textos, táboas, gráficas, mapas históricos, documentos iconográficos...) relacionados con contidos diferentes do temario (proba B). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas B (Exame de preguntas de desenvolvemento) e A (Exame de preguntas obxectivas). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia ii. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias iii. Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	30
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización e presentación en tempo e forma das distintas tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: elaboración de traballos básicos e resolución de problemas	10

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de □avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo*). Aqueles alumnos/as que non poidan acollerse á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e forma da totalidade das tarefas) serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que respresentará o 30% restante. Tal como se indica na descrición pormenorizada das probas, esta proba escrita constará de dúas partes: unha equivalente ao Exame de preguntas obxectivas (proba A), e outra equivalente ao Exame de preguntas de desenvolvemento (proba B). Así mesmo, o devandito traballo deberá estar asinado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a realización do mesmo en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción do mencionado art. 3.10), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos, equivalentes ás probas A e B).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Floristán Imizcoz, A. (coord.), **Historia Moderna Universal**, Ariel, 2005
Fontana, J. (ed), **Historia Universal Planeta. vol. 6 a 10**, Planeta, 1992-1994
Hinrichs, E., **Introducción a la historia de la Edad Moderna**, Akal, 2001
Martínez Ruiz, E. et al., **Introducción a la Historia Moderna**, Istmo, 1994
Molas Ribalta, P. et al., **Manual de Historia Moderna**, Ariel, 1993
Ribot, L., **La Edad Moderna (siglos XV-XVIII)**, Marcial Pons, 2016
Tenenti, A., **La Edad Moderna. Siglos XVI a XVIII**, Crítica, 2000

Complementary Bibliography

Black, J., **La Europa del siglo XVIII, 1700- 1789**, Akal, 1997
Braudel, F., **Civilización material, economía y capitalismo. Siglos XV-XVIII, 3 vols.**, Alianza, 1984
Burke, P., **La cultura popular en la Edad Moderna**, 3.ª, Alianza, 2014
Chartier, R., **Libros, lecturas y lectores en la Edad Moderna**, Alianza, 1993
Elliot, J. H. et al., **Revoluciones y rebeliones de la Europa Moderna: cinco estudios sobre sus precondiciones y precipitantes**, 2.ª, Alianza, 1975
Lutz, H., **Reforma y Contrarreforma. Europa entre 1520 y 1648**, Alianza, 2008
Mackenney, R., **La Europa del siglo XVI: expansión y conflicto**, Akal, 1996
Munck, TH., **La Europa del siglo XVII: 1598-1700. Estados, conflictos y orden social en Europa**, Akal, 1994
Kamen, H., **La sociedad europea (1500-1700)**, Alianza, 1986
Renouvin, P., **Historia de las relaciones internacionales, vol. 1 y 2**, Aguilar, 1967-1969
Schultz, H., **Historia económica de Europa, 1500-1800: artesanos, mercaderes y banqueros**, Siglo XXI, 2001
Rivero Rodríguez, M., **Diplomacia y relaciones exteriores en la Edad Moderna, 1453-1794**, Alianza, 2000
Rudé, G., **Europa en el siglo XVIII. La aristocracia y el desafío burgués**, Alianza, 1978

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna de España/O02G251V01603
Historia moderna de Galicia/O02G251V01912

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Historia: Metodoloxía da historia/O02G251V01401

Other comments

Recoméndase cursar as materias Historia Moderna de España e Historia Moderna de Galicia que se imparten nos cursos vindeiros.

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos da plataforma Moodle (MooVi, UVigo), polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA				
Historia contemporánea universal				
Subject	Historia contemporánea universal			
Code	O04G740V01322			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade ao longo da Idade Contemporánea en perspectiva diacrónica, con especial atención á realidade europea sen renunciar ao estudo comparado doutras civilizacións e culturas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe
Code

Resultados previstos na materia	Training and Learning Results
Expected results from this subject	
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia	
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	
Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada	
Elaboración de traballos básicos e de iniciación	

Contidos	
Topic	
1. A era das revolucións. Capitalismo e imperialismo.	1.1. As transformacións económicas: formación do capitalismo 1.2. As transformacións políticas. O modelo liberal. 1.3. As transformacións sociais. Sociedade de clases e movemento obreiro 1.4. A expansión colonial e o imperialismo. 1.5. Os grandes Estados europeos no século XIX. China e Xapón.
2. As grandes tensións da primeira metade do século XX.	2.1. As relacións internacionais ata 1914. A Primeira Guerra Mundial 2.2. Socialismo, Democracia e Totalitarismo. 2.3. Economía e sociedade na etapa de entreguerras. 2.4. As grandes potencias europeas. O mundo extraeuropeo. 2.5. As relacións internacionais no período de entreguerras e a Segunda Guerra Mundial.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	55	77
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	5	30	35
Seminario	8	14	22
Resolución de problemas de forma autónoma	2	1	3
Resolución de problemas	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	0	6
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente
Description

Actividades introductorias	Sesi3ns orientadas a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir informaci3n sobre as s3as competencias, motivaci3ns e intereses.
Lecci3n maxistral	Explicaci3n dos contidos da materia polo profesor
Eventos cient3ficos	Asistencia a actividades de tem3tica transversal ou diversa organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeograf3a e a Facultade de Historia ou a 3rea de Historia Contempor3nea
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento aos instrumentos de recompilaci3n de informaci3n e 3s fontes propias da 3poca contempor3nea. Deber3n estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual ou en grupo sobre un tema espec3fico a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selecci3n de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesi3ns maxistrals.
Resoluci3n de problemas de forma aut3noma	Actividades orientadas 3 resoluci3n de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesi3ns maxistrals que incl3an a resoluci3n de forma aut3noma de comentarios e composici3ns de texto hist3rico, mapas hist3ricos e an3lise e interpretaci3n de materiais gr3ficos, videogr3ficos e filmogr3ficos.
Resoluci3n de problemas	Sesi3ns orientadas 3 formulaci3n de cuesti3ns relacionadas coa materia nas que o alumnado, baixo a supervisi3n do profesorado, debe desenvolver as soluci3ns axeitadas para a resoluci3n do problema ou exercicio presentado.

Atenci3n personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atenci3n personalizada consistir3 na resoluci3n de d3bidas e revisi3n dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a trav3s dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titor3a presencial (despacho), Titor3a no Campus Remoto, correo electr3nico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titor3as presenciais.
Resoluci3n de problemas	A atenci3n personalizada consistir3 na resoluci3n de d3bidas e revisi3n dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a trav3s dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titor3a presencial (despacho), Titor3a no Campus Remoto, correo electr3nico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titor3as presenciais.

Avaliaci3n

	Description	Qualification Training and Learning Results
Traballo tutelado	Presentaci3n e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco te3rico, a estrutura e articulaci3n do traballo, a reflexi3n cr3tica sobre as fontes e a presentaci3n formal do mesmo. Para superar a materia ser3 preciso obter, nesta proba, unha cualificaci3n m3nima de 1,5 puntos dun m3ximo de 3 puntos. Avaliaci3n continua do traballo aut3nomo do alumnado Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboraci3n de traballos b3sicos e de iniciaci3n	30
Seminario	Selecci3n, presentaci3n, an3lise e cr3tica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusi3n e a participaci3n. Para superar a materia ser3 preciso obter, nesta proba, unha cualificaci3n m3nima de 0,75 puntos dun m3ximo de 1,5 puntos Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos procesos hist3ricos, as s3as causas, desenvolvemento e consecuencias. Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada.	15
Resoluci3n de problemas de forma aut3noma	Presentaci3n e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos par3metros indicados, dos exercicios pr3cticos indicados. Para superar a materia ser3 preciso obter, nesta proba, unha cualificaci3n m3nima de 0,25 puntos dun m3ximo de 0,5 puntos. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos procesos hist3ricos, as s3as causas, desenvolvemento e consecuencias. Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada.	5

Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva a través de dúas probas de avaliación correspondentes, cadansúa, a cada un dos dous grandes temas-bloque do programa e que incluírán tanto probas de contido teórico como comentarios de textos, mapas e gráficas. Para superar dita proba será preciso acadar, cando menos, unha cualificación mínima de 2 puntos dun máximo de 4 puntos.	40
	Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias, Coñecemento da Historia europea nunha perspectiva comparada.	
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización das actividades e probas que conforman a programación da materia. Para o seu control e imprescindible a entrega dunha ficha por parte do alumnado antes de rematar a primeira quincena do cuadrimestre.	10
	Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación.	

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e, no seu caso, o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, participación en foros, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo). O alumnado que non poida acollerse á avaliación continua, e o comunique no prazo fixado, examinarase de todo o programa da materia, o cal deberá preparar a partir da bibliografía básica sinalada, mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e do resto das actividades prácticas fixadas no curso, que suporarán en conxunto un 30% da nota. Todas estas probas, no caso de que así o requiran, deberán estar asignadas, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial de cada convocatoria ou oportunidade e entregaranse non máis aló da data de realización do mesmo en cada una destas. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción polo mencionado art. 19.4), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto na parte teórica como en todas e cada unha das probas que conforman a parte práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

LARIO, A. (coord), **Historia Contemporánea Universal**, Alianza, 2014

MARTÍNEZ, J.(coord), **Historia Contemporánea.**, Tirant Lo Blanch, 2006

HOBSBAWM, E, **Historia del Siglo XX. 1914-1991**, Crítica, 2008

JUANA, J. de e PRADA, J, **Historia do Mundo Contemporáneo(1870-1945)**, Ser. Pub. Universidade de Vigo, 2002

PALACIOS BAÑUELOS, J. L., **Manual de Historia Contemporánea Universal**, Dilex, 2005

PAREDES, J., (Coord.), **Historia Universal Contemporánea**, Ariel, 1992

VILLARES, R., e BAHAMONDE, A., **El Mundo Contemporáneo. Siglos XIX-XX**, Taurus, 2001

Complementary Bibliography

ARTOLA, M. y PÉREZ LEDESMA, M., **Contemporánea. La historia desde 1776**, Alianza, 2014

FUSI, J.P., **Breve historia del Mundo Contemporáneo**, Galaxia Gutenberg, 2013

JUDT, T., **Pensar el siglo XX**, Taurus, 2012

MORALES LEZCANO, V. e de la TORRE GÓMEZ, H. (coords.), **Historia Universal Contemporánea**, CEURA, 1997

NERÉ, J. (dir),, **Historia Contemporánea**, Labor, varias eds.

PALMER, R. e COLTON, J, **Historia Contemporánea**, Akal, varias eds.

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Teoría e método da arqueoloxía**

Subject	Teoría e método da arqueoloxía			
Code	O04G740V01323			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Fernández Fernández, Adolfo			
Lecturers	Fernández Fernández, Adolfo			
E-mail	adolfo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=988			
General description	Introdución xeral á Arqueoloxía como disciplina ou ciencia histórica específica nas súas dimensións teórica, práctica e patrimonial.			

Estudo da especificidade e características da evidencia arqueolóxica.

Explicación, comprensión e aplicación da metodoloxía arqueolóxica como medio de coñecemento histórico.

Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado

Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico

Contidos

Topic

1.- Dimensión teórica da Arqueoloxía	1.1. Definición e conceptos. 1.2. A evidencia arqueolóxica. 1.3. Desenvolvemento histórico: do «anticuarismo» á nova arqueoloxía.
2.- Methodological dimension of the Archaeology	2.1. Archaeological Prospection 2.2. Archaeological Excavation 2.3. Analysis and interpretation of the archaeological data
3.- Dimensión patrimonial da Arqueoloxía	3.1. Valores, posesión e función social do patrimonio arqueolóxico. 3.2. Conservación, musealización e xestión do patrimonio arqueolóxico.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	23	23	46
Eventos científicos	2	0	2
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminario	3	3	6
Exame de preguntas obxectivas	1	15	16
Exame de preguntas obxectivas	1	15	16
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1	17	18
Estudo de casos	3	12	15
Observación sistemática	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor, dos contidos sobre a materia.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas desde o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación práctica dos coñecementos e de adquisición de habilidades procedementais, utilizando aparellos (ordenador, estereoscopio, teodolito etc.) e manexando materiais (programas informáticos, cartografía, fotografía aérea etc) propios da metodoloxía arqueolóxica. Desenvolveranse no laboratorio de Arqueoloxía (LAUV) e nos terreos do campus próximos á facultade.
Seminario	Actividades en grupo reducido enfocadas ao traballo sobre un tema específico e concreto, especialmente a resolución de exercicios e casos prácticos sobre o tema.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas de laboratorio	Resolución de dúbidas metodolóxicas sobre as actividades prácticas (laboratorio, exercicios). O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento no laboratorio (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).
Lección maxistral	Resolución de dúbidas sobre os contidos expostos nas sesións maxistras. O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento na aula (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).
Seminario	Resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, os exercicios prácticos e a revisión das probas de avaliación. O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento na aula e no laboratorio (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).
Eventos científicos	Información e asesoría personalizada sobre os eventos docentes e/ou divulgativos que teñan lugar durante o curso. O seguimento realizarase a traveso dos seguintes recursos: plataforma de teledocencia MooVi (todo o alumnado), seguimento na aula e no laboratorio (alumnado presencial), aula virtual Campus Remoto (alumnado non presencial).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Exame parcial nº 2 (materia impartida nos 2 últimos meses do cuadrimestre). Os contidos expostos nas sesións maxistras serán avaliados mediante unha proba escrita. Haberá dous exames parciais, amáis do exame final de cada convocatoria. Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	25	
Exame de preguntas obxectivas	Exame parcial nº 1 (materia impartida nos 2 primeiros meses do cuadrimestre). Os contidos expostos nas sesións maxistras serán avaliados mediante unha proba escrita. Haberá dous exames parciais, amáis do exame final de cada convocatoria. Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	25	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	As prácticas de laboratorio serán avaliadas mediante a entrega dun relatorio ou memoria de prácticas. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, incluíndo especialmente os resultados dos exercicios prácticos realizados. Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	30	

Estudo de casos	Actividades en grupo reducido sobre temas específicos e concretos serán avaliadas mediante a entrega de exercicios (comentarios de texto). Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	10
Observación sistemática	Participación activa nas clases teóricas e prácticas, tanto sexa na modalidade presencial como na semipresencial (seguimento da materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi). Avaliación dos resultados da aprendizaxe "Formación para interpretar adecuadamente as sociedades do pasado" e "Emprego correcto dos conceptos, terminoloxía e métodos de análise e interpretación das sociedades preestatais e do cambio histórico"	10

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.). A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Todas as sesións de lección maxistral do profesor e mais as clases prácticas que sexa posible serán gravadas en vídeo. Estas gravacións quedarán a libre disposición dos alumnos a través da plataforma MooVi, onde poderán visualizalas asíncronamente no momento que estimen oportuno.

O estudante deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Asimesmo deberá acudir ás probas que o docente dispoña como imprescindibles. Contabilizarase expresamente a asistencia ás clases e actividades prácticas (10%), tanto sexa acudindo de modo físico ás aulas e para os semipresenciais visualizando as gravacións das mesmas a través de MooVi.

Para aprobar a materia (e facer media ponderada coa avaliación das prácticas) é preciso obter no exame (media dos parciais ou exame final) unha nota igual ou superior ós 4 puntos. Tamén será preciso ter presentado os exercicios prácticos e ter acadado unha nota mínima de 4 pts. Idénticas condicións rexen para a 2ª convocatoria.

Amáis do sistema descrito de avaliación continua, que debe ser a habitual tanto para presenciais como semipresenciais, todo o alumnado poderá elixir ser avaliado mediante a modalidade de "avaliación global", que terá que ser comunicada ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles contados dende o inicio do cuadrimestre (art. 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado*, da Universidade de Vigo). As probas de avaliación global consistirán nun exame, convencional por escrito, dos contidos da sesión maxistral (55%) e mais na entrega dun traballo de prácticas, a acordar co profesor/a, equivalente ao informe de prácticas de laboratorio/campo e mais aos exercicios (comentarios de texto, análises estratigráficas) realizados nos seminarios (45%). Para aprobar será necesario superar o exame cunha nota igual ou superior a 4 puntos, superar o traballo de prácticas cunha nota igual ou superior a 4 puntos, e mais obter unha nota media final igual ou superior a 5 puntos.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

RENFREW, C.; BAHN P., **Arqueología. Teorías, Métodos y Práctica**, Akal, 1993

BENDALA GALAN, M., **La Arqueología**, Salvat, 1991

GUTIERREZ LLORET, S., **Arqueología. Introducción a la historia material de las sociedades del pasado**, Universidad de Alicante, 2001

CARANDINI, A., **Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica**, Crítica, 1993

DOMINGO, I.; BURKE, H.; SMITH, C., **Manual de campo del Arqueólogo**, Ariel, 2007

FRANKOVICH, R.; MANACORDA, D. (Eds.), **Diccionario de arqueología : temas, conceptos y métodos**, Crítica, 2001

GONZALEZ RUIBAL, A.; AYÁN VILA, X., **ARQUEOLOGIA: UNA INTRODUCCION AL ESTUDIO DE LA MATERIALIDAD DEL PASADO**, Alianza Editorial, 2018

García Sánchez, Jorge, **BREVE HISTORIA DE LA ARQUEOLOGIA**, Nowtilus, 2014

BARBA COLMENERO, Vicente; FERNANDEZ ORDOÑEZ, Alberto, **TODO LO QUE HAY QUE SABER DE ARQUEOLOGIA**, Pinolia, 2022

Complementary Bibliography

ALCINA FRANCH, J., **Diccionario de arqueología**, Alianza, 1998

GAMBLE, C., **Arqueología básica**, Ariel, 2008

RENFREW, C.; BAHN P., **Arqueología. Conceptos clave**, Akal, 2008

FERNANDEZ MARTINEZ V., **Teoría y Método de la arqueología**, 2ª, Síntesis, 2000

MCINTOSH, J., **Guía práctica de arqueología**, Blume, 1987

CABALLERO ZOREDA, L. y ESCRIBANO VELASCO, C. (Eds.), **Arqueología de la Arquitectura. El método arqueológico aplicado al proceso de estudio y de intervención en edificios históricos**, Junta de Castilla y León, 1996

HARRIS, E. C., **Principios de estratigráfica arqueológica**, Crítica, 1991

NIETO PRIETO, F. J., **Introducción a la Arqueología Subacuática**, CYMYS, 1984

ROSKAMS, S., **Teoría y práctica de la excavación**, Crítica, 2002

DANIEL, G., **Historia de la Arqueología. De los Anticuarios a V. Gordon Childe**, Alianza, 1974

GRAN-AYMERICH, E., **El nacimiento de la arqueología moderna 1798-1945**, Universidad de Zaragoza, 2001

MANNONI, T.; GIANNICCHEDDA, E., **Arqueología. Materias, objetos y producciones**, Ariel, 2007

BALLART, J., **El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso**, Ariel, 1997

PEREZ-JUEZ GIL, A., **Gestión del Patrimonio Arqueológico**, Ariel, 2006

HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F., **El patrimonio cultural: la memoria recuperada**, 2002

RODRIGUEZ TEMIÑO, I., **Arqueología urbana en España**, 2004

RIPOLL LOPEZ, Sergio (Coord), **La Prehistoria y su metodología**, 2ª, UNED, 2014

CLINE, Eric H., **Tres piedras hacen una pared. Historias de la Arqueología**, Crítica, 2018

RUIZ ZAPATERO, G. (Dir), **El poder del pasado. 150 años de arqueología en España**, Ministerio Cultura, 2018

GARCÍA DÍAZ, M.; ZAPATA PEÑA, L., **Métodos y técnicas de análisis y estudio en arqueología prehistórica**, UPV, 2013

MINGUEZ GARCIA, M.; CAPDEVILA MONTES, E. (Coords), **Manual de Tecnologías de la Información Geográfica aplicadas a la Arqueología**, Comunidad de Madrid, 2016

FERNANDEZ MARTINEZ V., **Arqueo-Estadística. Métodos cuantitativos en Arqueología**, Alianza Editorial, 2015

Criado Boado, Felipe, **ARQUEOLOGICAS: LA RAZON PERDIDA**, Bellaterra, 2012

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Arqueología aplicada/O02G251V01405

Other comments

Os alumnos deberán estar dados de alta e co seu perfil editado na plataforma de teledocencia Moodle (acceso via MooVi). Nesta plataforma incluírse información detallada e adicional sobre contidos e actividades da materia, proporcionándose igualmente outro tipo de recursos docentes (material audiovisual, documentos, enlaces, foros etc.).

Materia impartida por A. Rodríguez e P. Valle, profesoras contratadas posDoc da Uvigo (programa Margarita Salas), baixo a coordinación docente de Fermín Pérez Losada e Adolfo Fernández Fernández.

IDENTIFYING DATA**Historia da arte medieval**

Subject	Historia da arte medieval			
Code	O04G740V01324			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Barriocanal López, María Yolanda			
Lecturers	Barriocanal López, María Yolanda			
E-mail	barriocanal@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Proporcionar ao estudante o coñecemento das principais manifestacións artísticas da Idade Media europea, iniciándose ao tempo nas diferentes correntes metodolóxicas para a súa comprensión e análise			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Capacidade para reconecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	
Coñecemento da Historia da Arte Xeral como proceso complexo, aberto e discontinuo a partir da compartimentación do tempo histórico en diversos períodos.	
Lectura da obra de arte da Idade Media como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado.	
Capacidade para a interpretación da obra de arte nos diferentes períodos de estudo dende unha perspectiva metodolóxica múltiple.	

Contidos

Topic	
1. O prerrománico	1.1. Arte paleocristián: frescos catacumbarios e imaxes en pedra. Arquitectura eclesial. 1.2. Arte bizantino en Constantinopla e Rávena. 1.3. Arte occidental na Europa das invasións
2. O Románico	2.1. O mosteiro medieval. Igrexas de peregrinación: arquetipo dun estilo. O templo románico. 2.2. A escultura románica. 2.3. A pintura románica
3. O Gótico	3.1. A arquitectura gótica nos séculos XII e XIII: cisterciense, cartuxana e mendicante. A Europa das catedrais. 3.2. A escultura gótica. 3.3. A pintura gótica: estilos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	18	30	48
Debate	4	0	4
Eventos científicos	2	0	2
Saídas de estudo	5	10	15
Traballo tutelado	10	30	40
Seminario	5	3	8
Traballo	3	7	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	19	21
Observación sistemática	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Actividades introductorias	Sesiões previas, orientadas á presentación do desenvolvemento da materia e de toma de contacto cos estudantes
Lección maxistral	Exposición oral complementada co emprego de medios audiovisuais, por parte do profesor, dos contidos teóricos da materia
Debate	Sesiões centradas en debates sobre temas patrimoniais de actualidade, relativos ós contidos da materia
Eventos científicos	Asistencia a eventos docentes e/ou divulgativos programados
Saídas de estudo	Actividades desenvolvidas nun contexto externo á contorna académica universitaria relacionadas co ámbito do estudio da materia (visitas a institucións museísticas, colección de arte, monumentos, etc.)
Traballo tutelado	Metodoloxía deseñada para promover o aprendizaxe autónomo dos estudantes, baixo a tutela do profesor, na realización de traballos individuais sobre aspectos vinculados ás manifestacións artísticas da Idade Media
Seminario	Aseoramento, seguimento e orientación no proceso de execución dos traballos tutelados a realizar polo estudante así como das probas de avaliación.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación e resolución de dúbidas plantexadas na realización dos traballos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, a metodoloxía utilizada para a realización dos exercicios e revisión das probas de avaliación escritas. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Debate	Os seminarios sobre aspectos patrimoniais relativos á materia serán avaliados tendo en conta a intervención do alumno nos debates e a entrega dunha memoria da actividade a través da plataforma Moodle. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Facer a lectura das obras de arte como documento excepcional do pasado.	10	
Traballo	Os traballos tutelados serán avaliados unha vez expostos na aula, e entregados na Plataforma Moodle. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Interpretación das obras de arte no período de estudo desde unha perspectiva metodolóxica múltiple.	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba escrita de resposta longa. Para superar a materia, é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 3 puntos (sobre os 6 do total). Con elo o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecer as manifestacións artísticas medievais como resultado dun complexo proceso.	60	
Observación sistemática	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorarase o traballo autónomo do alumnado en foros, debates, etc. Con elo o alumno dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Aplicar os coñecementos e demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos a resolución de problemas.	10	

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moovi, da Universidade de Vigo, que permitirán acceso aos materiais precisos para adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Se especificarán as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través da TIC será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a *dispor como alternativa de probas de avaliación global* (artigo 64.g dos Estatutos da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á modalidade presencial serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta. Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a ser avaliados mediante un exame final (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BANGO TORVISO, Isidro, **Alta edad Media: de la tradición hispanogoda al románico**, 1ª ed., Sílex, 1989

BECKWITH, John, **El arte de la Alta Edad Media: carolingio, otónico, románico**, 1ª ed., Destino, 1995

BECKWITH, John, **Arte paleocristiano y bizantino**, 1ª ed., Cátedra, 1997

CONANT, Kenneth John, **Arquitectura carolingia y románica, 800-1200**, 2ª ed., Cátedra, 1991

DUBY, G., **La época de las catedrales: arte y sociedad, 980-1420**, 3ª ed., Cátedra, 1997

ETTINGHAUSEN, Richard, **Arte y arquitectura del Islam, 650-1250**, 4ª ed., Cátedra, 2005

KRAUTHEIMER, J., **Arquitectura paleocristiana y bizantina**, 1ª ed., Cátedra, 1984

WILLIANS, Paul, **Escultura gótica. 1140-1330**, 1ª ed., Cátedra, 1997

YARZA LUACES, Joaquín, **Baja Edad Media: los siglos del gótico**, 1ª ed., Sílex, 1992

YARZA LUACES, Joaquín, **Arte y arquitectura en España**, 6ª ed., Cátedra, 1990

Complementary Bibliography

BRUYNE, Edgan de, **La estética de la Edad Media**, 1ª ed., Visor, 1988

SIMSON, Otto von, **La catedral gótica. Los orígenes de la arquitectura gótica y el concepto medieval del orden**, 1ª ed., Alianza, 1980

TOMAN, Rolf, **El gótico: arquitectura, escultura y pintura**, 1ª ed., Ullman & amp; Könemann, 2002

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos da plataforma Moovi, polo que todos os alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Applied archaeology**

Subject	Applied archaeology			
Code	O04G740V01325			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
Lecturers	Pérez Losada, Fermín Emiliano			
E-mail	fermin@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=999			
General description	Study of European material culture from Protohistory to Late Antiquity, with special attention to the classical period and the geographical scope of the Iberian Peninsula. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code

Expected results from this subject

Expected results from this subject Training and Learning Results

(*)	
(*)	
New	

Contents

Topic

1. Protohistoric archaeology in the Mediterranean	1.1. The Phoenician world 1.2. The peninsular Iberian culture 1.3. The peninsular Hilfort culture
2. Greek archaeology	2.1. The city and the urbanism. Colonial expansion. Public civil and religious architecture. Necropolis and domestic buildings 2.2. Major art: statues and reliefs. Painting and mosaic. 2.3. The Greek ceramic: productions, typology, functionality and iconography.
3. Roman and Late Roman archaeology	3.1. Construction and architecture. Public, private and funerary architecture. Cities and urbanism: Rome and other provincial cities. 3.2. The army and his settlements. The rural landscape: field organization, roads, hydraulic engineering, villages and countryside houses. 3.3. Statues, reliefs, paintings and mosaics. The ceramic (productions, typology) and other sumptuary and industrial arts (glass, metals) 3.4. Necropolis and Early Christian cultural architecture. Sculpture, relief and mosaic.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	28	7	35
Scientific events	2	0	2
Studies excursion	6	12	18
Presentation	8	8	16
Seminars	4	16	20
Objective questions exam	2	24	26
Report of practices, practicum and external practices	0	6	6
Essay	0	26	26
Systematic observation	0	1	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Classroom lectures, given by the professor, about the subject contents, The lessons will cover at least two thirds of the subject.
Scientific events	We reserve two hours to attend transversal activities, organized by the Department of History, Art and Geography and the Faculty of History
Studies excursion	Field trip to observe and study archaeological sites and materials, displayed during the lessons. The trip is planned with a 3 day duration in a nearby area (approx. 500 km from Ourense) during the month of May.
Presentation	Reduced group (2-3 persons) or individual exposition from the students of one of the specific subthemes, as a lecture for the rest of the students. The exposition must be supported by audiovisual materials (PowerPoint or similar) and the written notes of the presentation submitted
Seminars	Reduced group activities, focused on a deep research about one of the specific subthemes of the subject, agreed with the professor.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Resolution of doubts regarding the contents explained in the lectures. The student's progress will be done by the following means: virtual teaching platform MooVi (all students), classroom attendance (classroom students), virtual classroom in Campus Remoto (telematic students)
Studies excursion	Personal advice and information about the archaeological field trip that will take place during the academic year. The student's progress will be done by the following means: virtual teaching platform MooVi (all students), classroom attendance (classroom students), virtual classroom in Campus Remoto (telematic students)
Tests	Description
Report of practices, practicum and external practices	Resolution of doubts and individual monitoring in the scheduling, organisation, development and presentation of the practical work (specific subtheme discussed in the seminars) by the students, individually or in small groups. The student's progress will be done by the following means: virtual teaching platform MooVi (all students), classroom attendance (classroom students), virtual classroom in Campus Remoto (telematic students)

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Studies excursion	The field trip will be evaluated counting the attendance and the submission of a brief report. The evaluated learning results are: "Analysis and assessment of the concepts learned by the use of the sources and the historical interpretation" and "Critical analysis of the historiographic traditions about controversial or general interest subjects"	20	
Presentation	The contents covered in the seminars will be evaluated by means of the presentations/expositions of the students, as lectures about a specific chosen subtheme. We will evaluate the contents and methodology of the presentation, as well as the submission of its written notes. The evaluated learning results are: "Elaboration and presentation, oral and written, of a monographic work, individually or in group, based in the sources and specific bibliographic references"	10	
Seminars	The contents covered in the seminars will be evaluated by means of the presentations/expositions of the students, as lectures about a specific chosen subtheme. We will evaluate the contents and methodology of the presentation, as well as the submission of its written notes. The evaluated learning results are: "Elaboration and presentation, oral and written, of a monographic work, individually or in group, based in the sources and specific bibliographic references"	20	

Objective questions exam	The contents covered in the professor's lectures and the students' presentations will be evaluated by a written exam with short answers (multiple choice questions). There will be two mid-term exams, besides a final exam in each academic sitting. The evaluated learning results are: "Analysis and assessment of the concepts learned by the use of the sources and the historical interpretation" and "Critical analysis of the historiographic traditions about controversial or general interest subjects"	40
Systematic observation	Active participation in the theoretical and practical classes, both in the on-site and the virtual modality (through the virtual teaching platform MooVi). The evaluated learning results are: "Analysis and assessment of the concepts learned by the use of the sources and the historical interpretation" and "Critical analysis of the historiographic traditions about controversial or general interest subjects"	10

Other comments on the Evaluation

The students who choose the virtual or distance mode can follow the subject through the "Curso Virtual" in the virtual teaching platform Moodle, from the University of Vigo. Here they can access to the necessary materials to acquire the competences and achieve the learning results, both in the theoretical and practical contents. The teaching methodologies and the evaluation activities will be specified, as well as the submission calendar (on-site lesson and distance learning). Activities that require the presence of the student will be replaced by others that allow to achieve the same grade percentage. The individual progress of the student involvement through the ITC will be done by means of the platform tools (involvement, access statistics, fulfil online tests and exercises, etc.). The use of the materials available via Moovi by the students must respect the copyright regulations and those test or exams that "copy in essence the works from others, rendering them as their own" (DLE-RAE) will be graded with a zero (the lowest grade).

All the lectures from the professor and the practical lessons (when possible) will be recorded. The recordings will be available for the students in the platform MooVi, where they can watch them whenever they consider it appropriate.

The student must fulfil the minimum assistance requirements to benefit from the continuous evaluation. Besides they must attend the tests that the professor considers necessary. The attendance to the theoretical and practical lessons will be quantified (10%), either on-site in the classroom or in the virtual recordings of the lessons in MooVi.

To pass the subject (and have a weighted average with the evaluation of the practical exercises) it is necessary to obtain a grade equal or higher than 4 in the exam (mid-term exams or final exam). Besides it is necessary to submit a significant enough part of the practical activities, to obtain a grade equal or higher than 3. The same conditions apply for the second examination sitting.

The evaluation of the field trip (20% in the final grade): the attendance to the trip is enough to pass the activity (5 points). The other half of the grade (5 points) will rely in the submission and evaluation of a review about the visited archaeological site. For those students that do NOT participate in the trip: the submission and evaluation (10 points) of a review about an ON-SITE alternative trip (minimum 2 relevant archaeological sites of their choice)

Beside the continuous evaluation, the general norm for the on-site and virtual students, all the students can opt to be evaluated via a "global evaluation" mode. The choice must be communicated to the professor of the subject within 31 days from the beginning of the term (art 19.4 del *Reglamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado*, de la Universidad de Vigo). The global evaluation test will be done by means of:

- A traditional written exam (short questions + explanation of a topic to choose between two). Weight of a 50% from the total grade. The student must achieve in a grade equal or higher than 4 to be averaged with the practical part.
- Submission of a written bibliographic work about a subject related to Roman or Greek archaeology, agreed with the professor, with a minimum extent of 20 pages and a maximum of 30 pages, including the graphic materials (maps, plans, photos, drawings) inserted in the text, and references. It is mandatory to consult and reference at least 5 specific bibliographic references about the selected site or subject. The weight of the work is a 50% of the final grade. The work must be grade equal or higher than 3 to be averaged with the exam.

The final grade will be the arithmetic mean between the exam and the work. The global evaluation tests will rule both in the ordinary sitting of June and the extraordinary sitting of July.

Sources of information

Basic Bibliography

ZARZALEJOS PRIETO, M.; GUIRAL PELEGRIN, C., **Historia de la cultura material del mundo clásico**, UNED, 2010

GUIRAL PELEGRIN, C.; ZARZALEJOS PRIETO, M., **Arqueología I (Arqueología de Egipto y del Próximo Oriente. Arqueología del Egeo. Arqueología de Grecia)**, UNED, 2005

GUIRAL PELEGRIN, C.; ZARZALEJOS PRIETO, M., **Arqueología I (Arqueología de Roma)**, UNED, 2005

Complementary Bibliography

ADAM, J. P., **La construcción romana. Materiales y técnicas**, 2002

GROS, P., **L 'Architecture romaine du début du IIIe siècle av. J: C. a la fin du Haut Empire I. Les Monuments publics, II. Maisons, palais, villas et tombeaux**, 1996-2001

COPPA, M., **Storia dell'urbanistica : le etta ellenistiche**, 1981

GROS, P.; TORELLI, M., **Storia dell' urbanística: il mondo romano**, 1992

AA.VV., **La ciudad hispanorromana**, 1993

AA.VV., **Hispania: el legado de Roma**, 1999

GARCIA y BELLIDO, A., **Urbanística de las grandes ciudades del mundo antiguo**, 1985

ALVAR, J. (Dir), **Entre Fenicios y visigodos: la historia antigua de la Península Ibérica**, La esfera de los libros, 2008

BENDALA, M., **Tartessos, íberos y celtas. Pueblos, culturas y colonizadores de la Hispania Antigua**, 2004

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Archaeology theory and method/O02G251V01204

Other comments

The students must be subscribed to the platform MooVi and have their profiles edited. In the platform will be included detailed and additional information about the contents and activities of the subject, providing also other types of teaching resources (audiovisual material, documents, links, forums, etc.)

Subject taught by a temporary contracted replacement teacher (to be determined), under the teaching coordination of prof. Fermin Perez Losada.

IDENTIFYING DATA				
Xestión de aloxamentos				
Subject	Xestión de aloxamentos			
Code	004G740V01326			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Cruz González, María Montserrat			
Lecturers	Cruz González, María Montserrat			
E-mail	mcruz@uvigo.es			
Web	http://www.fcetou.uvigo.es			
General description	A materia aborda os instrumentos necesarios para a xestión empresarial, profundando nas particularidades das empresas que prestan servizos de aloxamento no sector turístico. Análise das estruturas e organización das empresas de aloxamento. Análise dos aspectos operacionais da xestión hoteleira.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject Training and Learning Results

O alumnado contextualizará o sector de aloxamento turístico, analizando a evolución e os seus cambios, considerando o dinamismo e avance do mesmo, obtendo coñecementos que satisfagan as necesidades dunha clientela cada vez máis esixente

Os alumnos e alumnas recibirán unha capacitación suficiente para tratar coa clientela de empresas do sector do aloxamento, desenvolvendo habilidades en recepción e acollida, tipificando as actividades diferenciadas dos recursos humanos que integren o diferentes departamento funcionais

O alumnado obterá coñecementos sobre nomenclatura específica aplicándoa ás diferentes áreas dun hotel, así como coñecementos sobre normativas legais aplicables a aloxamentos turísticos, tanto de ámbito nacional como local

Sendo unha materia cun marcado cariz de servizo ao cliente, o alumnado deberá estar capacitado para solucionar e afrontar situacións que se darán no seu futuro profesional

Contidos

Topic

Nos contidos desta materia impartiranse coñecementos tanto teóricos como prácticos, para afrontar procesos de xestión de aloxamentos, diferenciando as actividades dos distintos departamentos e tipos de aloxamentos.

TEMA1: INTRODUCCIÓN A XESTIÓN DE ALOXAMENTOS.	1.1. Concepto de aloxamento 1.2. Tipos de aloxamento 1.3. Grandes cadeas de hoteis. Os protagonistas
TEMA2: AREAS E SUBAREAS NOS ALOXAMENTOS	2.1. Departamento de Recepción 2.2. Departamento de Pisos
TEMA3: ANÁLISE FINANCEIRO DOS ALOXAMENTOS	3.1. Os custos no análise interdepartamental 3.2 USALI 3.3 Revenue Management 3.4 Comsept Competitivo

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	18	36
Resolución de problemas	4	12	16
Prácticas con apoio das TIC	13	26	39
Estudo de casos	8	24	32

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas . As sesións teóricas, poden completarse con dinámicas como análises de textos que axuden á comprensión dos conceptos teóricos da materia
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Exposición e resolución de exercicios prácticos.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia desenvolvidas na aula de informática.
Estudo de casos	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices de supervisión do profesor

Atención personalizada

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. Exposición e resolución de exercicios prácticos	10	
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia desenvolvidas na aula de informática.	20	
Estudo de casos	Realización de actividades que complementan a sesión maxistral. Comentarios de lecturas de artigos. Realización de exercicios teórico prácticos. Exposicións de actividades, etc. Participación activa na clase.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame sobre os contidos teórico prácticos da materia. Inclúirá preguntas teóricas e algún exercicio práctico.Pode exporse algunha pregunta a desenvolver	50	

Other comments on the Evaluation

A planificación da materia supón a aplicación dun sistema de avaliación continua (asistencia mínima do 80%). Polo que a cualificación final obterase da avaliación dos traballos de aula e realización dun exame final. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola xunta de centro para o curso 2022/2023.

En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na paxina web da fctou. Segunda convocatoria: a nota correspondente aos traballos de aula conservarase durante un curso académico, convocatorias de xuño e xullo. Os alumnos e alumnas que non sigan avaliación continua realizarán un exame final teórico-práctico sobre todos os contidos da materia que representará o 100% da nota.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Blasco, A.(coord.), **Manual de Gestión de Producción en Alojamientos y Restauración**, 9788497564106, Síntesis, 2006

Dorado, J.A., **Dirección de alojamientos turísticos**, 9788499585215, Síntesis, 2017

Complementary Bibliography

Mestre Soler, J.R., **Técnicas de Dirección y Gestión Hotelera**, 9788480888592, Gestión 2000, 2003

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I/O04G240V01102

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas II/O04G240V01203

Xestión de recursos humanos en empresas turísticas/O04G240V01305

Other comments

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola e as situacións que poidan aparecer.

Así mesmo, proporcionarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA**Prehistoria da Península Ibérica**

Subject	Prehistoria da Península Ibérica			
Code	O04G740V01411			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
Lecturers	Comendador Rey, Beatriz Pilar			
E-mail	beacomendador@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/my/			
General description	A materia Prehistoria da Península Ibérica impártese no 3º ano do Grao en Xeografía e Historia, dentro do bloque Historia de España. O seu papel básico é iniciar ao alumno nos desenvolvementos xerais da prehistoria peninsular atendendo con especial atención ás fontes arqueolóxicas empregadas para o seu estudo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica	
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna	
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	

Contidos

Topic	
I. O nacemento da Prehistoria e o proceso de hominización da P. Ibérica.	Tema 1.- O Nacemento da Prehistoria peninsular. Tema 2.- O Cuaternario. Tema 3.- A hominización da P. Ibérica. Tema 4.- Do Homo Neandertal ao Homo Sapiens.
II. As bases económicas e de subsistencia.	Tema 1.- Economía cazadora-recolectora e economía produtora. Tema 2.- Modelos de ocupación e asentamento. Tema 3.- Tecnoloxías Prehistóricas. Tema 4.- O intercambio e o desenvolvemento dos circuitos comerciais.
III. As sociedades e as formas simbólicas.	Tema 1.- Arte Prehistórico. Tema 2.- A morte. Tema 3.- A orixe da desigualdade social.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	23	32	55
Seminario	7	10	17
Traballo tutelado	0	25	25
Resolución de problemas	0	8	8
Eventos científicos	2	0	2
Saídas de estudo	6	3	9
Exame de preguntas obxectivas	1	5	6
Traballo	5	8	13
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	5	9
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo sobre un tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Pódese empregar como complemento das clases teóricas
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira colaborativa, en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Eventos científicos	Conferencias, faladoiros, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por relatores/as de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Saídas de estudo	Actividades de aplicación, contraste e observación dos coñecementos nun contexto determinado nun espazo externo.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.
Traballo tutelado	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos. s.
Resolución de problemas	Seguimento individualizado dos materiais xerados coas anotacións da profesora. O seguimento individualizado do alumnado será feito a partir das ferramentas propias da plataforma Moovi e/ou medios telemáticos.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Os coñecementos adquiridos serán avaliados mediante un proba de preguntas obxectivas. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	40	
Traballo	Realízase un traballo colaborativo con diversas actividades que finalizan na entrega dun documento e que deberá ser exposto. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.	30	
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesora. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica	20	
Observación sistemática	En todas as actividades e probas que conforman a programación valorárase a participación activa do alumnado. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas	10	

Other comments on the Evaluation

- A Material Virtual na plataforma de teledoncencia MooVi, da Universidade de Vigo, permitirá o acceso aos materiais precisos para adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.
- Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido.
- O estudiantado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade , asistindo ás titorías, que serán fixadas nun

horario compatible coa súa actividade, para resolver as dúbidas xurdidas no transcurso da avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/a docente considere imprescindibles. No caso do alumnado semipresencial, as actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan poder acceder ao mesmo porcentaxe da nota.

- Para aprobar a materia, será preciso superar cada un dos bloques de avaliación da materia.
- O alumnado que non siga á modalidade de avaliación continua e que non realice a entrega de, como mínimo, o 80% das actividades prácticas nos prazos establecidos, pasará ao modelo de avaliación final.
- O seguimento individualizado da participación do alumnado (10%) será feito a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios enlíña, etc.).
- O estudiantado que elixa ser avaliado mediante a modalidade de avaliación global deberá comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado da Universidade de Vigo).
- O alumnado que non siga a avaliación continua será avaliado dos contidos do programada materia mediante unha proba escrita, que suporá o 90% da avaliación final, e que examinará a adquisición das competencias tanto teóricas como prácticas.
- Todos os estudantes matriculados na materia deben cumprir o seu compromiso de honestidade académica e respectar os dereitos de autor/a tanto á hora de empregar os materiais postos á súa disposición a través de Moovi, como en calquera tarefa, proba ou exame.
- Calquera indicio de plaxio será cualificado cun cero, entendendo por iso cando se copien no substancial obras alleas, o que inclúe todo tipo de material ou recurso suxeito a propiedade intelectual, desde ideas e imaxes ata softwares ou vídeos, entre outros, sen citarse debidamente dándoas como propias.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cardoso, J.L., **Pré-História de Portugal**, Universidade Aberta, 2007

Cruz Berrocal, C., García Sanjuán, L. y Gilman Guillén, A. (coords.), **The Prehistory of Iberia. Debating Early Social Startification and the State**, Routledge, 2013

Fernández, V., **Prehistoria. El largo camino de la humanidad**, Alianza Editorial, 2007

Menéndez, M., **Prehistoria de la Península Ibérica : el progreso de la cognición, el mestizaje y las desigualdades durante más de un millón de años**, Alianza Editorial, 2019

Vega, G., Bernabeu, J., Chapa, T., **La Prehistoria. Historia de España. Tercer Milenio**, Síntesis, 2003

Complementary Bibliography

Alcina, J. (Coord.), **Diccionario de Arqueología**, Alianza Editorial, 1998

Álvarez, E., Blanco, A., Rivero, O., **Prehistoria de la Península Ibérica**, Universidad de Salamanca, 2020

Arias, F., Romero, A. M^a, **Diccionario de Termos de Arqueoloxía e Prehistoria**, Ir Indo, 1995

Arsuaga, J.L., **Atapuerca y la evolución humana**, Fundación Caixa Catalunya, 2004

Bernabeu, J., Aura, J., Badal, E., **Al Oeste del Edén. Las primeras sociedades agrícolas en la Europa mediterránea**, Síntesis, 1993

Bicho, N., Carvalho, A.F., **Manual de Arqueología Pré-Histórica**, Centro de Estudos de Património. Departamento de Hi, 2006

Buxó, R., **Arqueología de las plantas: la explotación económica de las semillas y los frutos en el marco mediterráneo de la Península Ibérica**, Crítica, 1997

Buxó, R., **Arqueobotánica: Los usos de las plantas en la Península Ibérica**, Ariel, 2008

Cardoso, J.L., **Pré-Historia de Portugal**, Verbo, 2002

Castro, P. V., González, R., Lull, V., Mico, R., **Cronología de la Prehistoria Reciente de la Península Ibérica y Baleares (c. 2800-900 cal. ANE)**, BAR-IS,652, 1996

Chapman, R., **La formación de las sociedades complejas. El sureste de la península ibérica en el marco del Mediterráneo occidental**, Crítica, 1991

Cintas Peña, M., **La desigualdad de género en la prehistoria ibérica : una aproximación multi-variable**, BAR, 2020, 2020

Díaz-Andreu, M., **Historia de la Arqueología en España**, Ediciones Clásicas, 2002

Díaz-Andreu, M., Mora, G. y Cortadella i Morral, J., **Diccionario histórico de la Arqueología en España (siglos XV-XX)**, Marcial Pons, 2009

Eiroa, J., Bachiller, A., Castro, L., Lomba, J., **Nociones de tecnología y tipología en Prehistoria.**, Ariel, 1999

Fernández-Miranda, M., **Los orígenes de la civilización. El Calcolítico en el Viejo Mundo**, Síntesis, 1993

Fernández, E., González, A., Rivero, O., **Prehistoria de la península ibérica**, USAL, 2020

Fullola, J. M., Petit, M. A., **La puerta del pasado**, Martínez Roca. S.A., 1998

Gracia Alonso, F. (coord.), **De Iberia a Hispania**, Ariel, 2008

Hernando, A., **Los primeros agricultores de la Península Ibérica**, Síntesis, 1999

Jorge, S., **Domesticar a terra. As primeiras comunidades agrárias em território português**, Gradiva, 1999

López García, P. (ed), **La Prehistoria en la península Ibérica**, Akal, 2020

Lull, V, **La "cultura" de El Argar. Un modelo para el estudio de las formaciones económico-sociales prehistóricas**, Akal, 1993

Menéndez, M., Jimeno, A. Fernández, V., **Diccionario de Prehistoria**, Alianza Editorial, 1997

Moure, A., González Morales, M. R., **La expansión de los Cazadores. Paleolítico Superior y Mesolítico en el Viejo Mundo**, Síntesis, 1992

Moure Romanillo, A., Santos Yanguas, J., **Historia de España. Prehistoria. Del primer hombre a las colonizaciones mediterráneas (hasta el siglo III a. C.). vol. I.**, Espasa Calpe, 2004

Ruiz-Gálvez Priego, M. (coord.), **La Edad del Bronce. ¿Primera Edad de Oro de España? Sociedad, economía e ideología**, Crítica, 2001

VV.AA., **Territórios da Pré-História em Portugal**, Arkeos-Perspectivas em Diálogo □ 19. CEIPHAR, 2006

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase una documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moodle, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

Recoméndase que o alumnado coñeza as ferramentas dixitais básicas (procesado de textos, realización de presentacións, bases de datos, etc).

IDENTIFYING DATA**Historia antiga da Península Ibérica**

Subject	Historia antiga da Península Ibérica			
Code	O04G740V01412			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Reboreda Morillo, Susana María			
Lecturers	Reboreda Morillo, Susana María			
E-mail	rmorillo@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Materia do programa English Friendly. Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés. Coñecemento dos principais acontecementos e dos procesos de cambio e permanencia que tiveron lugar ao longo da Historia Antiga Roma e a Península Ibérica seguindo unha perspectiva diacrónica. Trátase de incentivar a actitude crítica dos alumnos mediante a análise actualizada da realidade de Roma e da Península Ibérica na Antigüidade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna	
Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas	
Comparación da Historia de España con procesos históricos similares do resto do mundo con especial incidencia na Historia de Europa	

Contidos

Topic

1. Introducción	1.1. Fontes para o estudo da Historia Antiga da Península Ibérica. 1.2. Situación previa: os pobos prerromanos e os pobos colonizadores
2. Hispania Romana: A República. Roma e a Península Ibérica.	2.1. A República romana. 2.2. A orixe e a expansión de Roma na Península Ibérica 2.3. Os intereses dos romanos da Península Ibérica 2.4. As transformacións na Península Ibérica
3. Hispania Romana: O Imperio e a Península Ibérica.	3.1. O final da conquista 3.2. O Alto Imperio 3.3. O Baixo imperio 3.4. As consecuencias da romanización

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	1	3
Lección maxistral	30	15	45
Obradoiro	6	12	18
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	5	12	17
Seminario	5	3	8
Presentación	1	0	1

Resolución de problemas e/ou exercicios	2	13	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	22	24
Autoavaliación	0	2	2
Presentación	5	10	15

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o coñecemento previo do alumnado, así como a presentar a materia. Actividades a través da plataforma Moovi ou a Aula Remota
Lección maxistral	O material docente empregado na aula será subido con antelación á plataforma de teledocencia, así como outros documentos con contidos teóricos que faciliten a comprensión do temario impartido. Exposición por parte do profesorado das claves fundamentais de cada un dos bloques temáticos. As clases serán gravadas e subidas a Moovi.
Obradoiro	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou completar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas. Actividades na aula ou a través da plataforma Moovi.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o departamento de Historia, Arte e Xeografía e/ou a Facultade de Historia. Se ben a asistencia a esta actividade non é obrigatoria, sería recomendable a súa asistencia a través, de ser posible, da aula remota.
Traballo tutelado	Traballos realizados en grupo (máximo 3 persoas), orientados a fomentar o espírito crítico, o coñecemento dos feitos históricos e a visión dos mesmos dende diversos soportes na actualidade. A asignación de traballos deberá quedar resolta no primeiro mes do cuadrimestre.
Seminario	Sesións presenciais ou virtuais orientadas ao seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e á aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia.
Presentación	As presentacións e exposicións relaciónanse co traballo tutelado, e será exposto na aula (física ou remota) y a través de moovie. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre a teoría da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).
Traballo tutelado	Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de problemas en relación cos traballos realizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).
Seminario	Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).
Presentación	Previo á presentación, se comentarán os aspectos a tratar. Cando se precise, buscarase asesoramento sobre a maneira máis adecuada de levar a cabo a presentación. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle e correo electrónico. Seguimento na aula e no Campus Remoto (enlace en Moovi).

Avaliación

Description	Qualification Training and Learning Results

Obradoiro	Análises e comentarios críticos das fontes que proporcionan o coñecemento da Historia Antiga da Península Ibérica: textos, iconografía e material arqueolóxico. Poderá completarse cunha análise crítica dalgún documental visionado na aula e subido á plataforma. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado. Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	20
Traballo tutelado	Entrega, na data sinalada, dos traballos realizados de maneira individual ou en grupo sobre a presenza de Roma na Península Ibérica. O alumnado escollerá o tema a tratar con apoio docente. Exporase na aula de forma presencial ou remota. Previamente en formato electrónico. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e a súa contorna. Análise e valoración dos conceptos adquiridos a partir do emprego das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	15
Presentación	As presentacións e exposicións relaciónanse co traballo tutelado, e será exposto na aula (física ou remota). Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou da Península Ibérica, especialmente da Historia Antiga e, de xeito máis concreto, a cultura romana neste ámbito xeográfico. Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Esta proba escrita está unida aos talleres. Consistirá na resolución dun texto a modo de comentario, seguindo as pautas empregadas ao longo do curso nos talleres das sesións prácticas. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica na Antigüedad. Análise e valoración dos conceptos apresos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Esta proba escrita está unida á sesión maxistral. A través dela valorarase o coñecemento teórico adquirido na materia exposto na aula. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais de Historia Antiga da Península Ibérica. Análise e valoración dos conceptos apresos a partir do uso das fontes históricas e das interpretacións historiográficas.	35
Autoavaliación	Valoración do traballo autónomo do alumnado mediante a realización de cuestionarios sobre os contidos da materia a través de Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Coñecemento dos conceptos principais da Historia Antiga da Península Ibérica.	10

Other comments on the Evaluation

Para superar esta materia é imprescindible acadar unha puntuación de 5 entre a resolución de problemas e/ou exercicios e o exame de preguntas de desenvolvemento.

Os/as estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moovi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.

Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os/as estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en Moovi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.). Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á avaliación continúa, serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Alvar Ezquerro, Jaime (dir.), **Entre Fenicios y Visigodos. La Historia Antigua de la Península Ibérica**, La esfera de los libros, 2008

Blázquez, J.M^a, Montenegro, A., Roldán, J.M., Mangas, J., Teja, R., Sayas, J.J., García Iglesias, L., **Historia de España Antigua. Tomo II: Hispania romana.**, 5, Catedra, 2007

Bravo Castañeda, G., **Historia del mundo antiguo.**, Alianza, 2008

Bravo, Castañeda, G., **Nueva historia de la España antigua**, Alianza, 2011

Díaz Martínez, P. C., Martínez Maza, C., Sanz Huesma, F.J., **Hispania tardoantigua y visigoda**, Itsmo, 2007

Gómez Espelosín, F. J., **Iberia e Hispania. Recursos para el estudio de la historia de la España antigua**, Universidad de Alcalá, 2011

Gracia Alonso, F., **Roma, Cartago, íberos y celtíberos: las grandes guerras en la Península Ibérica**, Ariel, 2006

Harrison, R. J., **Hispania, provincia imperial**, El País, 2007

Le Roux, P., **Romanos de España: ciudades y política en las provincias, siglos II a. C.-III d. C.**, Bellaterra, 2006

Roldán Hervás, J. M. (dir), **Diccionario Akal de la Antigüedad hispana**, Akal, 2006

Roldán, J.M., Santos Yanguas, J., **Historia de España. Vol.2: Hispania Romana. Madrid.**, UNED, 2004

Sánchez Moreno, E. (edit.), **Protohistoria y Antigüedad de la Península Ibérica. I: Las fuentes y la Iberia colonial**, Silex, 2007

Sánchez Moreno, E., Gómez-Pantoja, J. (coord.), **Protohistoria y Antigüedad de la Península Ibérica II: La Iberia Prerromana y la Romanidad**, Silex, 2008

Celestino Pérez, S., Armada, X.L., Ayán Vila, X.M., Blanco García, J.F., Ferrer Albelda, E., Parcer, **La Protohistoria En La Península Ibérica**, Itsmo, 2017

Complementary Bibliography

Abdreau (et alii), **El hombre romano**, Alianza, 1991

Andreu Pintado, Javier, Cabrero Piquero, Javier, Rodà de Llanza, Isabel (ed.), **Hispaniae. Las provincias hispanas en el mundo romano**, Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2009

Arce, J., **El último siglo de la España romana**, Alianza, 2009

Aubet, Mª E., **Tiro y las colonias fenicias de occidente**, Crítica, 1994

Bravo Castañeda, G., **Hispania y el Imperio.**, Síntesis, 2007

Chaín Galán, A., De La Torre Echávarri, J.I., **Celtíberos. Tras la estela de Numancia (Catálogo exposición)**, Diputación de Soria, 2005

Chic García, G., **El comercio y el Mediterráneo en la Antigüedad**, Akal, 2009

Fernández Nieto, F.J. (dir.), **Historia Antigua de Grecia y Roma**, Tirant lo Bo Blanch, 2005

Gómez Espelosín, F. J., **Guerras ibéricas. Aníbal**, Alianza, 2006

Gómez Pantoja, J. (coord.), **Historia Antigua (Grecia y Roma)**, Ariel, 2003

García Moreno, L. et alii, **Historia del mundo clásico a través de sus textos, II. Roma**, Alianza Editorial, 1999

Gracia Alonso, F. (coord.), **De Iberia a Hispania**, Ariel, 2008

Jerphagnon, L., **Historia de la Roma Antigua**, Edhasa, 2007

López Castro, J. L., **Hispania Poena. Los fenicios en la Hispania romana**, Crítica, 1993

Mangas, J., **Leyes coloniales y municipales de la Hispania romana**, Arco, 2001

Maya, J. L., **Celtas e iberos en la península ibérica**, Icaria, 1999

Pastor Muñoz, M., **Viriato. El héroe hispano que luchó por la libertad de su pueblo.**, La esfera de los libros, 2004

Pérez Vilatela, L., **Lusitania. Historia y Etnología**, Real Academia de la Historia, 2000

Plácido Suárez, D., **Hispania Antigua, vol. I de Historia de España** □Fontana, J., Villares, R. edit-, Crítica, 2009

Roldán Hervás, J. M., Wulff Alonso, F., **Citerior y Ulterior: las provincias romanas de Hispania en la era republicana.**, Itsmo, 2001

Santos Yanguas, J., **Los pueblos de la España antigua.**, Historia 16, 1997

Sanz, R., **Las migraciones bárbaras y la creación de los primeros reinos de Occidente**, Síntesis, 1995

Recomendacións

Other comments

Ao inicio do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moovi, polo que todo o alumnado debe estar dado de alta en dita plataforma e ter cubertos os datos de seu perfil, así como a súa fotografía.

IDENTIFYING DATA				
Historia medieval da Península Ibérica				
Subject	Historia medieval da Península Ibérica			
Code	O04G740V01413			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Lecturers	Vaquero Díaz, María Beatriz			
E-mail	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento, comprensión e aceptación dos caracteres específicos, principais acontecementos e transformacións da sociedade da península Ibérica durante a Idade Media, prestando especial atención á súa realidade multicultural e ao ter sido o berce da realidade política actual			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject Training and Learning Results

Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica

Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada.

Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas.

Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica.

Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.

Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional

Contidos

Topic	
1.- Alta Idade Media (ss. V-X)	1.1.- Introducción á Idade Media peninsular 1.2.- Os reinos xermánicos da península Ibérica 1.3.- O predominio e esplendor de Al Andalus 1.4.- Os núcleos cristiáns do norte da Península
2.- Plena Idade Media (ss. XI-XIII)	2.1.- Da superioridade islámica á cristiá 2.2.- O equilibrio dos reinos cristiáns 2.3.- A plenitude da sociedade cristiá peninsular 2.4.- A difícil convivencia das tres culturas
3.- Baixa Idade Media (ss. XIV-XV)	3.1.- A institucionalización das monarquías 3.2.- Crise e recuperación da Europa occidental

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	22	44
Eventos científicos	2	2	4
Traballo tutelado	12	24	36
Seminario	3	12	15
Resolución de problemas de forma autónoma	2	6	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22
Traballo	4	4	8
Exame de preguntas obxectivas	2	10	12

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Sesión orientada a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento das actividades relacionadas coa mesma
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Traballo tutelado	Elaboración e presentación de traballos feitos polo alumnado de forma individual ou en grupo
Seminario	Seguemento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia así como supervisión do traballo autónomo do alumnado en relación coa mesma
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo do alumnado consistente na realización de cuestionarios e exercicios sobre os contidos na plataforma MooVi

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Seguemento e atención individualizada do alumnado na aula, despacho, plataforma MooVi, aula virtual do Campus Remoto ou mediante correo electrónico, coa intención de servir de guía para a realización do traballo e resolver os problemas e dúbidas que poidan xurdir na súa preparación.
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, metodoloxía utilizada para a realización dos exercicios e revisión das probas da avaliación. O seguemento farase a mediante os seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo). Docencia presencial: seguemento na aula e seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: aula Campus Remoto (enlace en MooVi, UVigo).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado mediante a realización e presentación de tarefas propostas na plataforma MooVi. Con elo dará conta dos seguintes resultados da aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica	10	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación mediante unha proba ao rematar as sesións teóricas con preguntas abertas a desenvolver sobre temas ou cuestións da materia. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica. Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada.	30	
Traballo	Avaliaranse os coñecementos teóricos adquiridos polo alumnado na realización e estruturación do traballo así como a súa capacidade de exposición. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica. Compromiso coa ética e responsabilidade social como cidadán e profesional.	30	
Exame de preguntas obxectivas	Avaliación mediante unha proba de preguntas curtas. Con elo se dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica. Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada.	30	

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguemento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma MooVi (UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguemento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e será cualificada cun cero calquera proba ou exame no que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de [avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo).

Aqueles alumnos/as que non se acollan á avaliación continua (que esixe a entrega en tempo e formadas tarefas propostas), serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará o 30% restante. O devandito traballo deberá estar asignado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a súa realización en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción no mencionado art. 3.10); para superar a materia requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Loring, M.I.; Pérez, D. e Fuentes, P., **La Hispania tardorromana y visigoda. Siglos V-VIII [Historia de España 3er Milenio, nº 4]**, Síntesis, 2008

Salvatierra, V. e Canto, A., **Al-Ándalus. De la invasión al califato de Córdoba [Historia de España 3er Milenio, nº 5]**, Síntesis, 2008

Álvarez Borge, I., **La Plena Edad Media. Siglos XII-XIII [Historia de España 3er Milenio, nº 8]**, Síntesis, 2003

Guinot Rodríguez, E., **La Baja Edad Media en los siglos XIV y XV. Economía y Sociedad [Historia de España 3er Milenio, nº 9]**, Síntesis, 2003

Monsalvo Antón, J.M., **La Baja Edad Media en los siglos XIV y XV. Política y Cultura [Historia de España 3er Milenio, nº 10]**, Síntesis, 2005

Monsalvo Antón, J. M., **Atlas Histórico de la España medieval**, Síntesis, 2010

Complementary Bibliography

Álvarez Palenzuela, V.A. (dir.), **Historia de España de la Edad Media**, Ariel, 2002

Historia de España, 7. Época medieval. La dinámica política, Istmo, 2005

Historia de España, 8. Época medieval. Administración y gobierno, Istmo, 2003

Historia de España, 9. Época medieval. Economía y sociedad, Istmo, 2004

Historia de España, 10. Época medieval. Iglesia y cultura, Istmo, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna de España/O02G251V01603

Historia medieval de Galicia/O02G251V01907

Subjects that it is recommended to have taken before

Historia medieval universal/O02G251V01304

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través da plataforma Moodle (<http://moovi.uvigo.es>) documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades do curso. Por esta razón os estudantes deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**History of pre-Columbian and colonial America**

Subject	History of pre-Columbian and colonial America			
Code	O04G740V01414			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4th	1st
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Campos Álvarez, José Ramón			
Lecturers	Campos Álvarez, José Ramón			
E-mail	xrcampos@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Study of the origins and development of the American native cultures and of the processes of discovery, conquest and colonisation of the new world. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Knowledge of the main concepts of the History of America	
Knowledge of the historical processes Americans, his causes, development and consequences	
Knowledge of the American History in a perspective compared	
Critical consciousness of the relation between the events and current processes and the past	
Analysis and assessment of the concepts learnt from the use of historical sources and of the historiographical interpretations.	
Preparation and presentation, oral and writing, of monographic works, individual or communities, based in specific bibliography	

Contents

Topic

1. Pre-Columbian America	1.1 The origins of the American man 1.2 The first cultures and the models of social organisation 1.3 The big native cultures
2. Colonial America	2.1 The atlantic navigations 2.2 Discovery and conquest of America 2.3 The diverse models of occupation of the territory and his administrative organisation 2.4 The economy of the European colonies 2.5 Society and culture in the colonial period

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	0	1
Lecturing	22	34	56
Scientific events	2	0	2
Mentored work	5	20	25
Problem solving	4	15	19
Workshops	6	14	20
Seminars	7	15	22
Objective questions exam	2	2	4
Systematic observation	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Explanation of the methodology and the program of activities of the subject, as well as the evaluation system.
Lecturing	Exposition of the lines of interpretation and development of the topics that are part of the content program.
Scientific events	Assistance to events or informative activities.
Mentored work	Attention customised the resolution of problems derived of the realisation of the individual works.
Problem solving	Actividades destinadas a ejercicios prácticos.
Workshops	Sessions aimed at groups that will work from the beginning of the course on a specific practical topic. These jobs will also have tutelage hours. Two hours are reserved for attending cross-themed activities organized by the Department and the Faculty.
Seminars	Discussion and resolution of problems arising in carrying out the practical work and in the master classes

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	The personalised attention will consist in the resolution of doubts and review of the materials used by the students. The follow-up will make through the following resources: virtual Course in the platform Moodle (Moovi, UVigo) and email. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom and in the seminar of computing of the Faculty. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in Moovi).
Mentored work	The personalised attention will consist in the resolution of doubts and review of the materials used by the students. The follow-up will make through the following resources: virtual Course in the platform Moodle (Moovi, UVigo) and email. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom and in the seminar of computing of the Faculty. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in Moovi).
Problem solving	The personalised attention will consist in the resolution of doubts and review of the materials used by the students. The follow-up will make through the following resources: virtual Course in the platform Moodle (Moovi, UVigo) and email. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom and in the seminar of computing of the Faculty. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in Moovi).

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Mentored work	The supervised work sessions will be evaluated by carrying out a project to be developed on a topic on the program. Which will account for the following learning outcomes: Preparation and presentation, oral and written, of monographic, individual or collective works, based on specific bibliography.	30	
Problem solving	Text comments and graphic material that will be provided by the teacher. Which will account for the following learning outcomes: Analysis and assessment of the concepts learned from the use of historical sources and historiographical interpretations. Continuous evaluation of the autonomous work of the students, through the performance of the activities and tests that make up the programming of the subject. Which will account for the following learning outcomes: Knowledge of the History of America from a comparative perspective.	20	
Objective questions exam	Tests that assess knowledge and that include short-answer questions, text and image comments. Which will account for the following learning outcomes: Knowledge of historical processes, their causes, development and consequences.	40	
Systematic observation	Tests that assess knowledge and that include short-answer questions, text and image comments. Which will account for the following learning outcomes: Knowledge of historical processes, their causes, development and consequences.	10	

Other comments on the Evaluation

Los alumnos que se acojan a la modalidad semipresencial podrán seguir la asignatura a través del Curso Virtual en la plataforma de teledocencia Moodle de la Universidade de Vigo, que podrán acceder a los materiales necesarios para la adquisición de competencias y consecución de resultados. de aprendizaje, tanto de nuestro contenido teórico como práctico. Se especificarán las metodologías docentes, las actividades de evaluación, junto con el calendario de impartición (presencial o a distancia) que quedará claramente establecido. Las actividades que requieren asistencia serán sustituidas por otras que podrán acceder al mismo porcentaje de la nota. El seguimiento individual de la participación de los alumnos a través de las

TIC se realiza mediante las herramientas propias de la plataforma (participación, estadísticas de acceso, pruebas o ejercicios online, etc.). El estudiante debe cumplir con los requisitos mínimos de asistencia necesarios para la evaluación continua. También deberás asistir a las pruebas que el/los profesor/es tendrán como imprescindibles.

Los estudiantes que elijan ser evaluados mediante la modalidad de evaluación global deberán comunicarlo al profesorado responsable de la materia en el plazo de 31 días hábiles desde el inicio de cada cuatrimestre (artículo 19.4 del Reglamento sobre evaluación, a calificación ea calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo).

Los alumnos que no puedan optar a la evaluación continua serán evaluados sobre los contenidos del programa de la asignatura mediante una prueba escrita, que supondrá el 70% de la nota final, y un trabajo obligatorio que supondrá el 30% de la misma.

Sources of information

Basic Bibliography

BETHELL, L. (ed.), **Historia de América Latina (Vols. I-IV)**, 1ª, Crítica, 1990-2003

CARRERA DAMAS, G., **Historia General de América Latina**, 1ª, Trotta-UNESCO, 1999-2008

SIXIREI PAREDES, C., **Historia de América. T. I**, 1ª, Ir Indo, 2009

Complementary Bibliography

ALCINA FRANCH, J., **Las culturas precolombinas de América**, 1ª, Alianza Editorial, 2009

AMORES CARREDANO, J.B. (Coord.), **Historia de América**, 1ª, Ariel, 2006

CIUDAD, A.; LUCENA, M.; MALAMUD, C., **Manual de Historia Universal. Historia de América. Tomo X**, 1ª, Historia 16, 1992

ELLIOTT, J. H., **Imperios del mundo atlántico. España y Gran Bretaña en América (1492-1830)**, 3ª, Taurus Historia, 2011

ESPINO LÓPEZ, A., **La invasión de América**, 1ª, Arpa Editores, 2022

MALAMUD, C., **Historia de América**, 2ª, Alianza, 2010

MARCHENA, J.; GARAVAGLIA, J.C., **América Latina de los orígenes a la independencia**, 1ª, Crítica, 2005

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Contemporary American history/O02G251V01901

Other comments

Throughout the course, detailed documentation on the development of the activities will be delivered. This information will be offered through the Moodle platform (<https://moovi.uvigo.gal/>), so all students must be registered on the platform and have their profile data covered.

IDENTIFYING DATA**Historia da arte moderna**

Subject	Historia da arte moderna		
Code	O04G740V01415		
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia		
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Mandatory	Year 4
Teaching language	Castelán		
Department	Historia, arte e xeografía		
Coordinator	Barriocanal López, María Yolanda		
Lecturers	Barriocanal López, María Yolanda		
E-mail	barriocanal@uvigo.es		
Web	http://moovi.uvigo.es		
General description	Estudo das manifestacións artísticas en Italia nos séculos XV ao XVIII nas grandes xeneralizacións conceptuais que a historiografía artística sinala como Renacemento, Manierismo e Barroco. O seu desenvolvemento comprenderá a análise do proceso de produción e recepción da obra de arte durante estas centurias, a través dos creadores e obras máis significativas, tendo en conta a perspectiva histórica, social, ideolóxica e iconográfica que permiten a súa contextualización, co apoio das fontes literarias e documentais.		

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	
Lectura da obra de arte como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado.	
Capacidade para a interpretación da obra de arte nos diferentes períodos de estudo dende unha perspectiva metodolóxica múltiple.	

Contidos

Topic	
1. Humanismo e Renacemento	1.1. Concepto. O valor concedido á antigüidade. A preocupación humanista das artes. Arte e humanismo nas Cortes italianas do Renacemento
2. Clasicismo e Manierismo	2.1. Arquitectura e urbanismo no Quattrocento e Cinquecento italiano. O plan central. As teorías sobre a cidade ideal. A plasmación da igrexa triunfante 2.2. Orientacións pictóricas das escolas italianas. 2.3. A síntesis dos valores formais e intelectuais da escultura renacentista
3. O Barroco	4.1. Concepto. O Concilio de Trento e as artes. Retórica e procedementos barrocos 4.2. A arquitectura: a igrexa e os reformadores 4.3. Patronazgo e imaxinería relixiosa do Seicento italiano

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	0	2
Lección maxistral	26	25	51
Eventos científicos	2	2	4
Saídas de estudo	0	7	7
Traballo tutelado	10	29	39
Seminario	5	3	8
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	10	11
Traballo	3	7	10
Observación sistemática	0	1	1
Cartafol/dossier	0	8	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	8	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Sesión previa, orientada á presentación do desenvolvemento da materia e primeira toma de contacto cos estudantes
Lección maxistral	Clases expositivas que concentran o aprendizaxe teórico. Nas diferentes sesións se desenvolve o contido do programa, secuenciado en bloques temáticos. Para cada unidade temática ofrécese un esquema básico e bibliografía específica para seguir e profundizar nos contidos. Nas sesións empréganse recursos complementarios (proieccións en power point, fontes documentais e literarias, páxinas de internet, etc.)
Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia
Saídas de estudo	Saídas de estudo para a visita e análise "in situ" de monumentos e conxuntos patrimoniais relacionados co contido da materia
Traballo tutelado	Traballos dirixidos á profundización na materia e ao fortalecemento da capacidade analítica e expositiva do alumnado. Consisten na elaboración dun traballo inédito, de carácter individual, vinculado aos contidos do programa. Valórase o acceso á bibliografía e fontes, a presentación, claridade expositiva, e a metodoloxía empregada.
Seminario	Apoio á formación do alumnado, orientado a resolver as dúbidas ou calquera outra cuestión relacionada coa materia

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na orientación e resolución das dúbidas plantexadas na realización dos traballos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi Uvigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho cando sexa posible.
Seminario	Resolución de dúbidas metodolóxicas sobre os seminarios e actividades prácticas. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: na plataforma virtual de docencia Moodle (Moovi UVigo), Campus Remoto, mail, e na aula e despacho, cando sexa posible.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas de desenvolvemento	A sesión maxistral será avaliada mediante unha proba de resposta longa, na que o alumnado terá que demostrar a comprensión e asimilación dos contidos teóricos da materia. Con elo dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Coñecemento da Historia da Arte Moderna como produto dun complexo proceso, aberto e contínuo	40	
Traballo	Na súa avaliación se considerarán os seguintes criterios: singularidade e complexidade do tema de estudo escollido, metodoloxía, bibliografía e fontes consultadas, presentación, claridade e orixinalidade expositiva. Con elo o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Capacidade para a interpretación das manifestacións artísticas do período de estudo.	20	
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado nas actividades programadas, visitas, debates e presentación de tarefas. Con elo o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Aplicar os coñecementos e demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos a resolución de problemas.	10	
Cartafol/dossier	Informe das saídas de estudo programadas como complemento da materia. Con elo o alumnado dará conta dos seguintes resultados de aprendizaxe: Lectura da obra de arte nos diferentes períodos de estudo dende unha perspectiva metodolóxica múltiple	10	
Resolución de problemas e/ou exercicios	A sesión maxistral será avaliada tamén mediante a identificación, análise e comentario de obras de arte correspondentes á época Moderna, con especial atención á súa morfoloxía, tipoloxía e iconografía. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	20	

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (Moovi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados de aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial o remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder ao mesmo porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estadísticas de acceso, realización de probas ou exercicios on line, etc.).

As sesións de lección maxistral do profesor serán gravadas en vídeo. Estas gravacións quedarán a libre disposición dos alumnos a través da plataforma Moodle, onde poderán visualizalas asincrónicamente no momento que o estimen oportuno.

Idénticas condicións rexen para a segunda convocatoria.

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado*" da Universidade de Vigo). Serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% da mesma.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ARGAN, Giulio Carlo, **Renacimiento y Barroco. II. De Miguel Ángel a Tiepólo**, 1ª ed, Akal/Arte y Estética, 1987

BENEVOLO, Leonardo, **Historia de la Arquitectura del Renacimiento: la arquitectura clásica (del siglo XV al siglo XVIII)**, 3ª ed., Gustavo Gili, 1988

BOUCHER, Bruce, **La escultura barroca en Italia**, 1ª ed., Destino, 1999

CASTRIA MARCHETTI, Francesca, **El Barroco 1600-1700: el arte europeo de Caravaggio a Tiepólo**, 1ª ed., Electa, 2005

WITTKOWER, Rudolf, **Arte y Arquitectura en Italia. 1600-1750**, 5ª ed., Cátedra, 1988

PANOFSKY, Erwin, **Renacimiento y Renacimientos en el arte occidental**, 3ª ed., Alianza, 1981

PANOFSKY, Erwin, **Estudios sobre iconología**, 4ª ed., Alianza, 1980

WITTKOWER, Rudolf, **Los fundamentos de la arquitectura en la edad del Humanismo**, 1ª ed., Alianza, 1995

WÖLFFLIN, Heinrich, **Renacimiento y Barroco**, 2ª ed., Paidós, 1991

Complementary Bibliography

BLUNT, Anthony, **Teoría de las artes en Italia, 1450-1600**, 10 ed., Cátedra, 2007

BURCKHARDT, Jacob, **La cultura del Renacimiento en Italia**, 2ª ed., Akal/Arte y Estética, 2004

BURKE, Peter, **El Renacimiento italiano: cultura y sociedad en Italia**, 1ª ed., Alianza, 1993

PACCIOAROTTI, Giuseppe, **La pintura barroca en Italia**, 1ª ed., Itsmo, 2000

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso irase complementando a documentación sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través da plataforma Moovi. Os alumnos deberán estar dados de alta e co seu perfil editado na plataforma de teledocencia Moodle (acceso via MooVi).

IDENTIFYING DATA				
Paleografía				
Subject	Paleografía			
Code	004G740V01416			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Vaquero Díaz, María Beatriz			
Lecturers	Vaquero Díaz, María Beatriz			
E-mail	mdiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
General description	A materia Paleografía permite ao alumnado coñecer as características gráficas dos ciclos da escritura latina, así como os sistemas abreviativos e de datación documental utilizados. Capacitao ademais para ler e editar fontes documentais manuscritas que utilizan o alfabeto latino.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject Training and Learning Results

Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes e das interpretacións

Participación en seminarios, previa realización de lecturas, sobre un tema concreto

Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en fontes e bibliografía específicas

Contidos

Topic

1.- Os grandes ciclos da escritura latina.	1.1.- Definición e evolución do concepto de paleografía. 1.2.- Os grandes ciclos da escritura latina e o vocabulario básico da paleografía. 1.3.- O ciclo escriturario romano. 1.4.- As escrituras dos reinos xermánicos. A escritura visigótico-mozárabe. 1.5.- A escritura carolina. 1.6.- A escritura gótica. 1.7.- A escritura cortesana e procesal. 1.8.- A escritura humanística e a imprenta.
2.- Materiais, braquigrafía e datación documental.	2.1.- Materiais e instrumentos escriptorios. 2.2.- Abreviaturas, sistemas abreviativos e signos de puntuación e corrección. 2.3.- Datación documental.
3.- Elaboración de coleccións documentais.	3.1.- Normas de edición documental. 3.2.- Elaboración de índices.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	15	30
Obradoiro	23	15	38
Eventos científicos	2	0	2
Prácticas con apoio das TIC	6	20	26
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	12.5	13.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	12.5	13.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	25	27

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Lección maxistral	Exposicións nas que se familiarizará ao alumnado coas principais características gráficas, sistemas abreviativos, normas de edición e sistemas de datación documental da escritura latina.
Obradoiro	Actividades en grupo nas que se realizarán prácticas de lectura, transcripción, datación, edición e elaboración de índices sobre documentación manuscrita pertencente aos distintos ciclos da escritura latina.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Prácticas con apoio das TIC	Traballo autónomo do alumnado a través da realización de exercicios de transcripción e datación documental (Moovi-UVigo).

Atención personalizada

Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais xerados polas actividades de lectura, transcripción, datación, edición e elaboración de índices. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).
Prácticas con apoio das TIC	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os exercicios de transcripción e datación documental. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en Moovi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Prácticas con apoio das TIC	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado a través da realización de exercicios de transcripción e datación documental en Moovi. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Participación en seminarios, previa realización de lecturas, sobre un tema concreto. Elaboración e presentación oral e escrita de traballos monográficos individuais ou colectivos baseados en fontes e bibliografía específica.	10	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumnado deberá resolver e explicar exercicios sobre datación documental. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes e interpretacións historiográficas.	25	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumnado deberá resolver e explicar exercicios sobre desenvolvemento de abreviaturas realizados sobre fontes manuscritas. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso das fontes e interpretacións historiográficas.	25	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba na que o alumnado deberá datar, rexestar e transcribir un documento manuscrito. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Participación en seminarios, previa realización de lecturas, sobre un tema concreto.	40	

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual en MooVi e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en Moovi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual Moovi (UVigo), que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame

nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (DLE-RAE).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes e as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Todo o alumnado matriculado na materia ten dereito a *dispor como alternativa de probas de avaliación global* (artigo 64.g dos Estatutos da Universidade de Vigo). Aqueles estudantes que non se acollan á avaliación continua, serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba na que deberán datar, rexestar e transcribir un documento manuscrito (50% da nota final) e outra na que terán que resolver e explicar exercicios sobre datación documental e transcripción de abreviaturas sobre fontes manuscritas (50% da nota final).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ROMERO TALLAFIGO, M. et al., **Arte de leer escrituras antiguas. Paleografía de lectura**, Universidad de Huelva, 1995

Paleografía y Diplomática de la UNED, UNED, 1991

RIESCO TERRERO, A. (ed.), **Introducción a la Paleografía y la Diplomática general**, Síntesis, 1999

CASADO QUINTANILLA, B., **Láminas de la Cátedra de Paleografía y Diplomática**, UNED, 1997

PETRUCI, A., **La ciencia de la escritura. Primera lección de Paleografía**, Fondo de Cultura Económica, 2003

Complementary Bibliography

MILLARES CARLO, A., **Tratado de Paleografía Española**, Espasa Calpe, 1983

BOULLÓN AGRELO, I.; MONTEAGUDO, H., **De verbo a verbo. Documentos en galego anteriores a 1260. Anexo da revista Verba**, Universidade de Santiago de Compostela, 2009

MILLARES CARLO, A. e MANTECÓN, J.I., **Album de paleografía hispanoamericana de los siglos XVI y XVII**, El Albir, 1975

AGUSTÍ, J.; VOLTES, P., **Manual de cronología española y universal**, CSIC, 1952

CAPELLI, A., **Cronologia, cronografia e calendario perpetuo: dal principio dell'era cristiana ai nostri giorni**, Ulrico Hoepli, 1988

RIESCO TERRERO, A., **Diccionario de abreviaturas hispanas de los siglos XIII al XVIII**, 1983

Gallaecia Monumenta Historica, Consello Cultura Galega,

CHARTA, Corpus Charta. Red Internacional,

RIESCO TERRERO, A. et al., **Vocabulario científico-técnico de Paleografía, Diplomática y ciencias afines**, Barrero&Azedo, 2003

DE HAMEL, Ch., **Copistas e iluminadores**, Akal, 1999

CARMONA DE LOS SANTOS, M^a, **Manual de Sigilografía**, Subdirección General de los Archivos Estatales, 1996

RUIZ GARCÍA, E., **Manual de Codicología**, Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1988

ÁVILA SEOANE, N., **Estructura documental. Guía para alumnos de dipolomática**, Ediciones Trea, 2014

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Diplomática e arquivística/O02G251V01902

Prácticas externas/O02G251V01981

Traballo de Fin de Grao/O02G251V01991

Other comments

Ao longo do curso entregarase a través de Moovi documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades da materia. Por esta razón todo o alumnado debe estar dado de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Distribución turística**

Subject	Distribución turística			
Code	O04G740V01421			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Mazaira Castro, Andrés			
Lecturers	Mazaira Castro, Andrés			
E-mail	amazaira@uvigo.es			
Web				
General description	A materia de Distribución Turística pretende profundizar no estudo das canles de distribución turística iniciado na materia de Marketing Turístico, prestando especial atención á situación actual do sector así como ás novas tecnoloxías e sistemas globais, co obxectivo de analizar as funcións e a estrutura das canles de distribución do sector turístico			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Analizar o papel que desempeñan os intermediarios no mercado turístico	
Familiarizar o alumno co funcionamento dos sistemas de distribución turística	
Analizar o impacto de Internet e das novas tecnoloxías nos Canales de Distribución Turísticos	

Contidos

Topic

1. A distribución comercial do sector turístico	1.1. A Distribución no Marco do Business Model. 1.2.- A distribución comercial e o marketing turístico 1.2.1. Distribución comercial e produto turístico 1.2.2. A distribución comercial e o resto de elementos de Marketing Turístico. 1.3. O sistema de distribución no sector turístico 1.4. Funcións de intermediarios no sistema de distribución turística
2. A canle de distribución no sector turístico	2.1. Estructura da canle de distribución no sector turístico 2.2. Aspectos a considerar na elección da canle de distribución no sector turístico 2.3. Criterios de selección de canles de distribución no sector turístico 2.4. Outras decisións estratéxicas na política de distribución turística 2.5. Tipoloxía de intermediarios no sector turístico
3. As axencias de viaxes e outros intermediarios minoristas na distribución turística	3.1. As AAVV na distribución turística 3.2. Tipoloxía e papel das AAVV na distribución turística 3.3. Online Travel Agencies. 3.4.- Outros Intermediarios Minoritas.
4. Os Intermediarios Mayoristas na distribución turística	4.1. O Papel dos Intermediarios Mayoristas na distribución turística 4.2. Tipoloxía e funcionalidades dos Intermediarios Mayoristas na distribución turística
5. A Distribución turística en tempos de Redes	5.1. Impacto de Internet na Distribución Turística 5.2. Desintermediación e Intermediación. 5.3. Web, e commerce e distribución Turística. 5.4. Redes Sociais e Distribución Turística.
6. As centrais de reservas na distribución turística	6.1. Os CRS na distribución turística 6.2. Os GDS na distribución turística
7.- Tempos de Redes e Big Data	*

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	20	50
Resolución de problemas	12	32	44
Traballo tutelado	3	30	33
Seminario	1.5	16	17.5
Traballo	0.5	5	5.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Explicacións detalladas dos contidos do programa docente por parte do profesor na aula
Resolución de problemas	Resolución e presentación por parte do alumno de exercicios e casos planteados polo profesor
Traballo tutelado	Traballos na aula dos alumnos, tanto individual como en grupo para a resolución de exercicios e casos prácticos, ou de temas de actualidade relacionados coa materia
Seminario	As titorías se poderán desenvolver de forma individual ou en grupo, previa organización das mesmas co profesor

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Tempo dedicado polo profesor á atención personalizada do estudante.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Exame	50	
Resolución de problemas	Consiste na resolución de exercicios e de traballos ben de forma individual ou en grupo	15	
Traballo tutelado	Realización de exercicios e casos na propia aula	15	
Traballo	Realización e exposición de traballos en grupo	20	

Other comments on the Evaluation

Aplicarase un sistema dobre de posible avaliación; podendo o alumno optar por aquel que desexe:

Consistirá nunha avaliación durante todo o cuadrimestre, na que se valorará a participación nas clases, o enriquecemento que se faga ao traballo conxunto nas aulas (tanto nas sesións teóricas como nas prácticas), o traballo na resolución de casos prácticos realizado polo alumnos nas clases, os traballos realizados (tanto na aula como fora dela) polos alumnos tanto dun xeito individual como en grupo, así como a presentación dos mesmos.

- Sobre un máximo de 3 puntos o traballo realizado en clase .

- Ata 2 puntos unha proba na que resolvan algúns aspectos teórico prácticos realizados coa materia (os alumnos que teñan acadado a puntuación de 5 puntos nas dúas valoracións anteriores non terán que realizar esta proba)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Mercadotecnia turística/O04G240V01303

IDENTIFYING DATA**Public planing of tourism development**

Subject	Public planing of tourism development			
Code	O04G740V01422			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4th	2nd
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
Lecturers	Vázquez Rodríguez, María Xosé			
E-mail	maxose@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=10561			
General description	<p>Public planning of Tourism Development is a basic subject taught in the second semester of the third course of the Degree in Tourism. It features of a total of 6 credits ECTS, that corresponds with 150 hours of work of the student, which almost 50 are presential, whereas the rest will be non-presential activities.</p> <p>This subject intends to introduce students in the knowledge of the role of Public Administrations in the tourism sector. We will analyze what are the basic principles of public policy regarding tourism, and we will present the tourism administrative organisation and the main instruments for planning and management. Finally, we will present the the Cost-Benefit Analysis as a methodology of evaluation of public projects and policies in tourism. The *línua of *impartición will be the Galician. Nonetheless, the subject is *English *Friendly, with *tutorías and possibility to access the *materiales of support in English stop the students that need it.</p>			

Training and Learning Results

Code

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Purchase basic knowledges to understand the competitions and operation of the public institutions in touristic subject.	
*Recopilar, *sinterizar, and *análizar information and data of critical form. Elaborate and interpret indicators.	
Look for, select, read and comprise bibliography, and from her elaborate and present results and reports.	
*Conocer And apply techniques of evaluation of touristic impacts, as well as methods of analysis of the social feasibility of touristic projects.	
*Conocer The *principiais instruments of planning and public management of the tourism. Be able to #analyze the use gave instruments of critical form.	

Contents

Topic	
1. Introduction to the role of the public administrations in the tourism sector.	Economic, social and environmental effects of tourism.The role of Public Administrations. Basic principles of public intervention in tourism.
2. The tourism public administration in Spain.	UE, the State, Autonomous Communities and Local Administration. Distribution of competencies. Cooperation and coordination.
3. Instruments for planning and management in Public Administrations.	Concept and indicators of Sustainable Tourism, Tourism in natural spaces. Economic assessment of recreational services and environmental impacts. Touristic Taxes. Tourism Planning.
4. The Cost-Benefit Analysis of public projects and policies in tourism.	Basic concepts of economic evaluation from the public perspective. Decision criteria. Risk. Equity.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	17	30	47
Practices through ICT	6	15	21
Seminars	2	0	2

Autonomous problem solving	15	30	45
Objective questions exam	0	10	10
Essay	0	20	20
Problem and/or exercise solving	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Explanation by the professor of contents of the theme of study, showing theoretical basis and guidelines of a work, exercise or project to be developed by the student.
Practices through ICT	Activities to apply the knowledge to concrete real situations, and to achieve basic and technical skills, in computing labs.
Seminars	The student may need support by the professor to solve problems or obtain help in the development of activities through the process of learning.
Autonomous problem solving	Activities that consist on formulating problems and/or exercises related with the subject. The student must develop the analysis and solve the problems and/or exercises through autonomous work.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Autonomous problem solving	Presential support (directly in the classroom and office hours to attend students) or non presential support (through the email or of the e-learning platform) to the students to help in resolution of problems and/or exercises.
Practices through ICT	Presential support (directly in the classroom and office hours to attend students) or non presential support (through the email or the e-learning platform) to the students to help in the analysis of data and writing of reports.
Seminars	Presential support to the students to check the correct advance of group projects and tasks.
Tests	Description
Objective questions exam	Support during them exams and after them to provide help and feedback on methodology and contents.
Essay	Presential support (directly in the classroom and in office hours to attend students) or non presential support (through the email or the e-learning platform) to the students to help in research works and projects.

Assessment		
	Description	Qualification Training and Learning Results
Autonomous problem solving	Capacity of resolution of problems, the ability to write reports and calculate indicators, and the use of the techniques and concepts explained in class.	20
Objective questions exam	There would be two exams (presential or non presential) to assess the understanding and use of concepts and techniques from theory and practical lessons.	50
Essay	Writing exercise to value the capacity to look for information, organize the work in group, and collaborate within a team to do and present a research work.	25

Other comments on the Evaluation

There Will be two possibilities of evaluation:

A) The evaluation of the subject will be continuous. The 50% of the note will be from exams on the contents of the subject, the 20 % of the note will base in the resolution of exercises, practical, problems and case analysis, and the 30 % will be the note of the project in group, of compulsory delivery and presentation. To surpass the subject by continuous evaluation the student must do all the exams, deliver the exercises and deliver and present the research work. There could be asked a minimum mark in each evaluation proof. The students that surpass the subject by means of continuous evaluation (mark over 5) will not need to presented to the final examination of the subject.

B) When it do not proceed the continuous evaluation (because the student have decided it or because he/shge had not surpassed the continuous evaluation) a final examination must be done, that will include test questions and of short answer/problems. In this case the note of the test of the exam will constitute 60% of the final note and the part of short answer 40%

The corresponding examination to the second and back announcements will follow the same model that the final

examination (option B). The students that do not take part in the continuous evaluation neither realize the final examination, will figure in the ACTA as "no presented". The students that suspend the continuous evaluation and no present to the final examination, will figure in the ACTA as "suspense".

The students that approve the continuous evaluation and wish to raise their note, will be allowed to attend the final examination (in this case the note of the final examination will substitute the note obtained in continuous evaluation).

The dates and time of the proofs of evaluation of the different announcements are the specified in the calendar of proofs of evaluation approved by the Faculty for the course 2022-2023. In case of conflict or disparity in the dates of the examinations, it will prevail the data published in the web of the FCETOU.

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Oriol Miralbell Izard, Ramon Arcarons i Simon, Josep Capellà i Hereu, Francesc González Reverté, Jos, **Gestión Pública del Turismo**, 1ª, UOC, 2010

Bengochea, A., Magadán, M., y Rivas, J., **Actividad turística y medio ambiente**, 1ª, Septem Ediciones, 2006

De Rus., G., **Análisis Coste - Beneficio. Evaluación Económica de Políticas y Proyectos de Inversión**, 3ª, Ariel, 2008

Ramón, Ana; Such, María Jesús, **La Economía del Turismo**, 9788418979248, 1ª, Universidad de Alcalá, 2022

Pulido Fernández, J.I.; López Sánchez, Y., **Política Económica del Turismo**, 978-84-368-4766-6, 1ª, Pirámide, 2023

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Economics: Introduction to economics/O04G240V01103

Economics applied to tourism/O04G240V01301

Tourism and economic territorial development/O04G240V01501

Other comments

This teaching Guide anticipates the lines of performance that owe carry out with the students in the subject and conceives of flexible form. In consequence, can *requerir readjustments along the academic course promoted by the dynamics of the kind and of the group of real shipping addresses or by the relevance of the situations that could arise.

*Asimesmo, *aportarase to the students to information and *pautas concrete that are necessary in each moment of the formative process.

IDENTIFYING DATA				
Promoción turística				
Subject	Promoción turística			
Code	004G740V01423			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Araújo Vila, Noelia			
Lecturers	Araújo Vila, Noelia			
E-mail	naraujo@uvigo.es			
Web				
General description	O proceso de comunicación/ promoción. A publicidade. As promocións de vendas. As relacións públicas. A Mercadotecnia directa e interactiva. A forza de vendas e a imaxe da empresa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Capacidade para entender e desenvolver o mix de comunicación da empresa, a partir dos obxectivos xerais da mesma e dos específicos do departamento de marketing	
Coñecer e demostrar o manexo das ferramentas da promoción turística	
Capacidade para a aplicación e posta en marcha de actividades promocionais que se corresponde coas competencias adquiridas	
Ser capaz de definir obxectivos publicitarios e promocionais así como aplicar técnicas publicitarias e de promoción de vendas ós públicos obxectivo de ambas ferramentas de promoción, tanto individualmente como en grupos de traballo	
Comprender o alcance e a utilidade das relacións públicas, así como xestionar a forza de vendas, e poñelos en práctica, tanto individualmente como en grupos de traballo	
Ser capaz de expoñer a través do debate, a opinión sobre a aplicación das TICs á promoción turística e á imaxe da empresa ou do destino	

Contidos

Topic	
Tema 1: O proceso de comunicación/promoción	Introdución. O proceso de comunicación. Etapas para unha comunicación eficaz. Concepto de mix de comunicación. As ferramentas da comunicación. Comunicación de Mercadotecnia Integral.
Tema 2: A publicidade en turismo	Concepto e Definición de publicidade. Vantaxes e desvantaxes. Principais pasos na planificación publicitaria. Investigación publicitaria.
Tema 3: As promocións de vendas en turismo	Concepto, Definición e Características básicas das PdV. Vantaxes e Desvantaxes. O merchandising e os principais puntos de venda. Planificación das PdV. Cando resulta eficaz.
Tema 4: As relacións públicas en turismo	Concepto e obxectivos das RRPP. Vantaxes e desvantaxes. Os públicos obxectivo. As técnicas das RRPP. Xestión da imaxe en situacións de crises. Calendario de actuación ante unha apertura.
Tema 5: A forza de vendas en turismo	Concepto e Importancia da forza de vendas. Vantaxes e Desvantaxes. Principais tarefas da FdV. O proceso de venda persoal. A dirección da forza de vendas.
Tema 6: A mercadotecnia directa e interactiva en turismo	Definición e Características do MK Directo. Funcións, Vantaxes e Limitacións. As Bases de Datos. Formas da mercadotecnia directa
Tema 7: A imaxe das empresas e destinos turísticos	Os obxectivos da promoción turística e o concepto de imaxe. Recoñecemento e diferenciación a través de: Imaxe e Marca turística. Marcas turísticas. Tendencias futuras: Turismo Experiencial e Emocional

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	9	21	30

Debate	18	28	46
Lección maxistral	20	40	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio, relacionado coa temática da materia, por parte do alumno
Debate	Debates a raíz dunha ou varias lecturas propostas polo profesor
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos	O alumnado poderá solicitar titorías para ser atendido de forma persoal para solucionar dúbidas. Tamén vía online a través de correo electrónico. Non forma parte da avaliación.
Debate	O alumnado poderá solicitar titorías para ser atendido de forma persoal para solucionar dúbidas. Tamén vía online a través de correo electrónico. Non forma parte da avaliación.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Estudo de casos	Resolveranse 1 caso	20	
Debate	2 debates. Cada debate terá un peso na nota da materia do 20%.	40	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba de resposta curta	40	

Other comments on the Evaluation

A descrición desta guía está pensada para a modalidade presencial. A nota obtida polo alumno na parte presencial (contidos prácticos da materia), terá vixencia para as convocatorias ás que dá dereito a matrícula de cada curso académico. As persoas que non liberen a parte práctica e/ou decidan optar por seguir a avaliación non continua, deberán acudir ao exame final con todo o contido (teórico+práctico), é dicir, alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudiantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. No caso de renunciar á avaliación continua e optar a ser avaliado nun exame final, o alumno deberá comunicar esta decisión vía mail a naraujo@uvigo.es entre o 29 de xaneiro e o 29 de febreiro de 2024.

O alumnado que participe no programa ApS (Aprendizaxe por Servizos), terá que realizar un dossier de aprendizaxe e observación sistemática sobre a temática do programa. Para a avaliación poderá exixir unha defensa oral. Esta nota supón o 60% da nota final da materia (equivalendo á nota de avaliación continua do alumnado que vai pola modalidade presencial e/ou ao exame práctico). Por tanto, está obrigado a realizar o exame teórico para acadar o 40% restante.

Débase superar, indistintamente, cada unha das dúas partes: teórica (a través do exame final), ou práctica (a través da avaliación continua mediante a resolución dos casos, debates, etc. ou a través do exame final). É dicir, exíxese un mínimo do 50% en cada unha das partes para poder facer media coa outra parte.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Condutas inadecuadas, contrarias e perxudiciais á convivencia e á súa corrección, poderán ser sancionadas coa perda do dereito á avaliación continua por parte do estudante responsable.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Miguel Angel Acerenza, **Promoción turística**, Editorial Trillas Sa De Cv, 2005

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Mercadotecnia turística/O04G240V01303

Other comments

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IVA: Inglés**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IVA: Inglés			
Code	O04G740V01424			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4	2c
Teaching language	Inglés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/edeprada			
General description	Intensificación e perfeccionamento do idioma inglés, con especial aplicación no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en inglés, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en inglés, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
1. Event organization	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
2. Marketing and promotion	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
3. Special hotels	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

4. Film/tv series locations	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
5. Luxury breaks	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción
6. Tourism in Galicia	Comprensión oral Expresión oral Vocabulario específico Gramática Lectura Escritura Expresiones idiomáticas Traducción

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	5	2	7
Seminario	1	4	5
Resolución de problemas	3.75	15.75	19.5
Prácticas de laboratorio	7	18.25	25.25
Aprendizaxe baseado en proxectos	2.5	10	12.5
Actividades introductorias	1.75	1	2.75
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos fundamentais do curso tanto teóricos como prácticos
Seminario	Traballo en profundidade sobre temas específicos do ámbito turístico cun enfoque profesional no que se poidan poñer a proba as competencias a adquirir na materia
Resolución de problemas	Práctica a través de exercicios de distinto tipo das diferentes destrezas comunicativas tanto na súa faceta receptiva como productiva
Prácticas de laboratorio	Práctica contextualizada das diferentes destrezas comunicativas emulando situacións habituais no desenvolvemento da actividade profesional no ámbito do turismo
Aprendizaxe baseado en proxectos	Profundización dos contidos dos bloques temáticos complementado co traballo on-line, familiarización cas TICs e desenvolver competencias como o traballo en equipo.
Actividades introductorias	Preparación para a materia tanto a nivel gramatical como léxico. Consolidación das principais funcións comunicativas necesarias para o exercicio profesional no sector turístico

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	Se terá en conta o nivel individual de cada do alumno de cara a detectar posibles problemas de comprensión e asimilación
Lección maxistral	Aclaración dos conceptos teóricos que necesiten explicacións adicionais comprobando que todo o alumnado os comprende.
Seminario	Práctica extensiva das destrezas orais baseada nos contidos do programa
Resolución de problemas	Revisión das dúbidas relacionadas cos contidos do programa.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Revisión das presentacións individuais dos alumnos tanto na parte oral como na escrita.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Comprensión e asimilación dos principais contidos teóricos	10	
Seminario	Traballo individualizado sobre as competencias de lectura máis relevantes en el ámbito turístico	5	
Resolución de problemas	Realización de actividades prácticas curso respecto a la correcta interpretación de textos escritos	5	
Prácticas de laboratorio	Realización de actividades contextualizadas. Léxico específico	20	
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e presentación dun tema	15	
Actividades introdutorias	Evaluación das competencias comunicativas	5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de exercicios y actividades prácticas que resuman os contidos xerais do curso nas principais destrezas comunicativas orales	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización de exercicios e actividades nas áreas de léxico, gramática, comprensión oral e escrita e produción oral e escrita	20	

Other comments on the Evaluation

A) PRIMEIRA EDICIÓN DAS ACTAS:

O alumnado poderase acoller á avaliación continua (A.1) ou á avaliación única (A.2). O alumnado deberá pór en coñecemento do docente a cal das dúas opcións se acolle.

Recoméndase a avaliación continua, sendo o sistema máis adecuado para a aprendizaxe da materia. Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá entregar o 80% das tarefas programadas e realizar as probas descritas no apartado A.1

O prazo para mudar de avaliación continua a global é de un mes dende o comenzo do período da docencia.

A Avaliación Global realizarase nas datas oficiais de exame para cada oportunidade de avaliación establecida no calendario académico aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

A.1) Avaliación continua

Para acollerse á avaliación continua o alumnado deberá realizar as seguintes probas:

- Speaking (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Writing (20%): Unha proba que terá lugar nas datas indicadas no cronograma.
- Listening (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Reading (10%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.
- Use of English (40%): unha proba que terá lugar na data indicada no cronograma.

As datas das probas de avaliación continua serán anunciadas no cronograma publicado na páxina web da Facultade.

Para superar a materia será necesario:

- 1) Obter unha nota mínima de 5 como resultado da media aritmética das probas escritas: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).
- 2) Obter unha nota mínima de 5 na proba de speaking (20%).

Os exames e probas da avaliación continua non realizadas contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación continua. Para a segunda edición das actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas da materia: a) parte escrita da materia (incluíndo Use of English, writing, reading e listening) b) parte oral da materia (speaking).

A.2) Avaliación única

O alumnado que non asista ás clases con regularidade nin realice ningunha proba parcial poderá presentarse á avaliación única, que consistirá nunha única proba global final que computará o 100% da cualificación final. O exame final escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

O examen oral final (só para o alumnado de avaliación final) terá lugar no mesmo día que o exame escrito final e suporá o 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesaria unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames de avaliación única non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias da avaliación única.

A data desta proba de avaliación única da primeira edición das actas será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. Para a segunda edición de actas (xullo) conservaranse as partes aprobadas: a. exame oral (speaking) ou b. exame escrito (incluíndo use of English, writing, reading e listening).

B) SEGUNDA EDICIÓN DAS ACTAS (Xullo):

O alumnado que suspenda ou non se presente á primeira edición das actas será avaliado na segunda edición en xullo mediante unha proba única que terá as mesmas características que a proba única da primeira edición de actas:

- O exame escrito terá as seguintes porcentaxes: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).
- O exame oral terá lugar no mesmo día que o exame escrito e suporá un 20% da nota final.

Para aprobar a materia, será necesario obter unha nota mínima de 5 tanto no exame escrito como no exame oral. Os exames da segunda edición das actas non realizados contarán como un 0 á hora de calcular as medias.

A data desta proba de xullo será fixada pola facultade e publicada na súa páxina web. De non superar a materia en xullo, o/a alumno/a deberá examinarse da totalidade da materia en cursos académicos posteriores, xa que as partes superadas carecerán de validez para datas posteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

De Prada Creo et al, **Travel Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T&A&T,
Duckworth, Michael, **High Season**, Oxford University Press,

Strutt, P., **English for International Tourism, Upper intermediate**, Pearson Education Limited,

Strutt, P., **English for International Tourism, Intermediate**, Pearson Education Limited,

Jones, L., **Welcome!**, Cambridge University Press,

Harding, K, **Going International. English for Tourism**, Oxford University Press,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Idioma moderno: Inglés para turismo/O04G240V01204

Linguas estranxeiras para o turismo IA: Inglés/O04G240V01302

Linguas estranxeiras para o turismo IIA: Inglés/O04G240V01403

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IVB: Francés**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IVB: Francés			
Code	O04G740V01425			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4	2c
Teaching language	Francés			
Department	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinator	García Fernández, Manuel Ángel			
Lecturers	García Fernández, Manuel Ángel			
E-mail	manuelangel.garcia@uvigo.es			
Web	http://moovi.es			
General description	A materia ten como obxectivo perfeccionar ao alumnado na lingua francesa en contexto turístico (nivel b1).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materiaExpected results from this subject Training and Learning Results

Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.

Xestionar a relación cos clientes en francés, especialmente no ámbito do turismo.

Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.).

Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.

Contidos

Topic	
1. Describir o camping e os seus equipamentos, aconsellar o cliente e facer o inventario de saída.	As prestacións e os equipamentos do camping. Gramática: os pronomes adverbiais en-y.
2. Orientar os pasaxeiros dun cruceiro, propoñer animacións e diversións.	O barco. As prestacións a bordo. Gramática: a alternancia pasado composto/imperfecto.
3. Descubrir a organización dun evento. Os seus profesionais.	Os diferentes tipos de eventos. Gramática: o condicional presente.
4. Supervisar o desenvolvemento dun salón e acoller un país francófono.	Os datos sobre un país. Gramática: os adxectivos indefinidos.
5. Promocionar un salón nun dossier de prensa e nas redes sociais.	As estratexias de promoción. Os adxectivos valorizantes. Gramática: as hipóteses.
6. Redactar un CV e unha carta de motivación. Presentarse a unha oferta de emprego.	A comunicación profesional escrita. Gramática: os conectores de oposición e de concesión.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	11	11	22
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	4	0	4
Resolución de problemas de forma autónoma	2	27	29
Lección maxistral	4	0	4
Seminario	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	3	4
Práctica de laboratorio	0	4	4
Exame de preguntas obxectivas	1	3	4
Traballo	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións específicas e adquirir as competencias básicas e de procedemento relacionadas co tema obxecto de estudo. Desenvolvido en espazos especiais con equipos especializados (laboratorios, aulas de informática, etc.)
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Ofreceranse titorías en grupos para consultar cualquier cuestión e resolver dúbidas.
Lección maxistral	Abriranse debates ao finalizar cada bloque para resolver dúbidas.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	
Práctica de laboratorio	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia	40	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20	
Traballo	Os alumnos deberán realizar un oral.	20	

Other comments on the Evaluation

Na primeira convocatoria os alumnos deberán asistir a clase para beneficiarse da avaliación continua (con máis de 3 faltas sen xustificar perderase o dereito a avaliación continua) que consistirá na recollida de tarefas e actividades de clase ou casa (40%), 1 control ao finalizar o cuatrimestre (40%, mínimo 5) e entregar un glosario (20%). Para a avaliación continua, será necesario comprar o método de lingua que se utiliza en clase e traelo a diario.

Aqueles alumnos que non superen a materia durante o curso terán que presentarse ao exame final escrito (80%, mínimo un 5) e entregar un glosario (20%). Tamén poderán presentarse ao examen final aqueles alumnos que desexen subir nota.

Na segunda convocatoria os alumnos deberán realizar un exame final da materia (80%, mínimo un 5) e entregar un glosario (20%).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aragón, M., Eurrutia, M y otros, **Diccionario de términos de turismo**, Laygues, Arnaud; Coll, Andreu, **Le français en contexte: tourisme**,

Complementary Bibliography

Calmy, A.M., **Le français du tourisme**, Corbeau, S y otros, **Tourisme.com**,

Descotes-Genon, C. y otros, **La voyagerie**,
Lexitour, **Les 1700 mots des métiers du tourisme**,
Pierre, C. y otros, **Le lexi tourisme espagnol-français**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés/O04G240V01506

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Francés/O04G240V01506

Other comments

E necesario ter cursado as anteriores materias de francés (I,II,III) da titulación para seguir perfeccionando a lingua francesa no contexto turístico (nivel B1).

IDENTIFYING DATA**Foreign languages for tourism 4C: German**

Subject	Foreign languages for tourism 4C: German			
Code	004G740V01426			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4th	2nd
Teaching language	German			
Department				
Coordinator	Cortes Gabaudan, Helena			
Lecturers	Cortes Gabaudan, Helena			
E-mail	hcortes@uvigo.es			

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Linguas estranxeiras para o turismo IVD: Portugués**

Subject	Linguas estranxeiras para o turismo IVD: Portugués			
Code	O04G740V01427			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Mandatory	4	2c
Teaching language	Galego			
Department	Filoloxía galega e latina			
Coordinator	Dacosta Pérez, Fernando			
Lecturers	Dacosta Pérez, Fernando			
E-mail	fernando.dacosta.perez@uvigo.gal			
Web	http://http://estudioslusofonos.blogspot.com.es/			
General description	Nesta materia preténdese que o alumnado adquiera coñecementos básicos da lingua e das culturas de expresión portuguesa en continuación dos contidos de Lingua estranxeira para o turismo III de cara ao nivel B1. Farase de maneira fundamentalmente práctica de cara a adquirir competencias orais e escritas de xeito ameno e coa comunicación como obxectivo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Descodificar e interpretar mensaxes en portugués procedentes de diversos ámbitos, con especial atención ao sector turístico.	
Expresar oralmente e por escrito mensaxes en portugués, sobre diversos temas e experiencias.	
Adaptar o nivel de lingua ás distintas situacións comunicativas, tanto coloquiais como formais.	
Xestionar a relación cos clientes en portugués, especialmente no ámbito do turismo.	
Aplicar as TIC á procura e selección de información variada (léxica, cultural, etc.)	
Organizar e desenvolver traballo en equipo en diferentes contextos e linguas.	

Contidos

Topic	
Contidos gramaticais	Fonética: revisión; Verbo: revisión; Verbo: pretérito imperfecto de subxuntivo, condicional, pretérito pluscuamperfecto; Pronomes persoais; Pronomes: colocación do pronome átono; Acentuación ortográfica; Preposicións.

Contidos lexicais

Identificación persoal: Información sobre o traballo. Linguas estranxeiras.
Vivenda, fogar e contorno: Tipos de vivenda. Descrición da vivenda.
Localización (periferia, barrio, medio rural, etc.)
Traballo e profesión: Actividade profesional. Organización do traballo (lugar, cargo, horario, etc.). Condicións de traballo.
Tempo libre e lecer: Descrición das actividades de lecer e culturais (localidades e instrumentos usados para actividades deportivas, xéneros cinematográficos, etc.). Acontecementos do momento.
Viaxes e transportes: Entrada e saída dun país. Comunicación con empregados de locais para o aloxamento. Planificación das vacacións.
Actividades ligadas ao turismo (axencia de viaxes, guías, etc.). Automóbil (reparación, asistencia na estrada, etc.). Gasolineira e aluguer de coches.
Na estrada: preguntar direccións; sinais de tránsito; as partes do coche; na estación de servizo; avarías e reparacións.
Relacións humanas e sociais: Tipos e formas de relación social (levarse ben, mal, conflitos, etc.). Formas de tratamento. Asociacións.
Saúde e coidados físicos: Posición do corpo e movementos, sensacións e percepcións físicas. Accidentes e lesións. Síntomas de enfermidades.
Educación: Actividades escolares. Nomes de materias. Títulos e diplomas.
Servizos de educación (matrícula, inscrición, bolsa, etc.). Exames.
Compras e actividades comerciais: Relacións co persoal comercial.
Compra de alimentos.
Alimentación: Características de comidas e bebidas. Relacións co persoal de hostalaría.
Preparación de comidas e bebidas.
Bens e servizos: Policía.
Clima, condicións atmosféricas e ambiente: Partes da cidade. Flora e fauna. Problemas ambientais.
Ciencia e tecnoloxía: Instrucións de aparellos de uso cotián. Tecnoloxías da información e da comunicación.

Contidos pragmáticos

Continuación dos contidos impartidos en "Lingua estranxeira para o turismo III"
en relación a:
Idiomatismos; Falsos amigos; Rexistros; Diferenzas entre as variantes portuguesa e brasileira.
Prácticas orais e redacción de textos curtos relacionados co turismo.

Elementos de cultura lusófona

Aspectos culturais seleccionados da cultura portuguesa e da CPLP relacionados co turismo en continuación dos contidos impartidos en Lingua estranxeira para turismo III.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	10	23	33
Traballo tutelado	10	23	33
Foros de discusión	1	5	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Sesións teórico-prácticas
Traballo tutelado	Sesións prácticas - traballo en grupo e/ou individual
Foros de discusión	

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	
Traballo tutelado	Sempre que o precise, o alumnado será atendido de forma individualizada tanto nas sesións de clase como no horario de titorías.
Foros de discusión	

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	15	
Proba expresión portugués oral	15	
Proba lectura e comprensión portugués	15	
Proba comprensión portugués oral	15	
Proba portugués escrito e gramática	15	
Traballo tutelado	20	
Realización do traballo 1	20	
Realización/presentación do traballo 2	20	
Foros de discusión	0	

Other comments on the Evaluation

Valórase a asistencia a clase e a realización das tarefas.

O alumnado que asiste regularmente pode facer a proba ao remate das clases dentro do espírito de avaliación continua (alomenos debe asistir un 85% das horas salvo causa xustificada)

Prazo para cambiar de avaliación continua a global: do 29 de xaneiro ao 29 de febreiro

A avaliación global constará de 1 traballo (20%) e das probas de expresión oral (20%), lectura e comprensión (20%), comprensión oral (20%) e escrita e gramática (20%)

É recomendable consultar regularmente os espazos virtuais da materia na plataforma TEMA (<http://moovi.uvigo.es>).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ana Tavares, **Português XXI. Nivel B1**, Lidel, 2011

Coimbra, Isabel; Coimbra, Olga, **Gramática Ativa 1**, 3ª, Lidel, 2011

Coimbra, Isabel; Coimbra, Olga, **Gramática Ativa 2**, 3ª, Lidel, 2011

Robert Kuzka, José Pascoal, **Passaporte para Português. Livro do Aluno. Nivel B1**, Lidel, 2016

VV AA, **Histórias de bolso**, Lidel, 2016

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Linguas estranxeiras para o turismo IIIB: Portugués/O04G240V01508

Other comments

Un bo dominio da lingua galega facilita a adquisición rápida dun nivel B1 de lingua portuguesa.

IDENTIFYING DATA**Investigación de mercados turísticos**

Subject	Investigación de mercados turísticos			
Code	O04G740V01428			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Fraiz Brea, José Antonio			
Lecturers	Fraiz Brea, José Antonio			
E-mail	jafraiz@uvigo.es			
Web				
General description	Proceso de investigación comercial no sector turístico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Identificar os principais estudos e fontes de información e investigación no ámbito turístico	
Ser capaz de realizar unha investigación de mercados para axudar á toma de decisións empresariais	
Comprender o comportamento das persoas en empresas turísticas e aplicar as técnicas e métodos de dirección persoal	
Adquirir habilidades no manexo do TIC para a procura e aproveitamento da información	
Ser capaz de analizar, sintetizar e xestionar datos derivados das observacións usando os fundamentos técnicos cuantitativos e de predición	
Deducir o funcionamento das organizacións turísticas e ferramentas e instrumentos de saída	
Comprender a contorna en que operan as organizacións turísticas	

Contidos

Topic	
Tema 1.- A INVESTIGACIÓN COMERCIAL NO SECTOR TURÍSTICO.	1.1. A investigación comercial como ferramenta de obtención de información. 1.2. Concepto de investigación comercial. 1.3. Os suxeitos da investigación comercial no sector turístico. 1.4. Áreas de investigación comercial no ámbito turístico. 1.5. Técnicas de investigación comercial na contorna turística. 1.6. Consideracións éticas.
Tema 2.- O PROCESO DE INVESTIGACIÓN COMERCIAL.	2.1. Fases do proceso de investigación comercial. 2.2. Fontes de erros no proceso de investigación comercial.
Tema 3.- SISTEMAS DE INFORMACIÓN DE MERCADOTECNIA EN ORGANIZACIÓN TURÍSTICAS.	3.1. Concepto, estrutura e funcionamento. 3.2. Fontes de información secundaria no ámbito turístico. 3.3. Fontes de información primaria na contorna turística. 3.4. Novas tecnoloxías e sistemas de información de Mercadotecnia en organizacións turísticas.
Tema 4.- Os ESTUDOS DE MERCADO TURÍSTICOS.	4.1. Os estudos de mercado na contorna turística. 4.2. Identificación do problema e obxectivos de estudo. 4.3. Deseño xeral da investigación. 4.4. Recolección, tabulación e análise de datos. 4.5. Preparación de conclusións e informe.
Tema 5.- O CUESTIONARIO NOS ESTUDOS DE MERCADO TURÍSTICOS.	5.1. Características básicas. 5.2. Tipoloxía de preguntas. 5.3. Redacción e ordenación. 5.4. Proba piloto e corrección de problemas.

Tema 6.- ESCALAS DE MEDICIÓN NO SECTOR TURÍSTICO.	6.1. Medición e escalas. 6.2. Escalas de medida. 6.3. Escalas de actitude. 6.4. Outras tipoloxías de escalas de medida.
Tema 7.- MOSTRAXE EN MERCADOS TURÍSTICOS.	7.1. Concepto de mostraxe. 7.2. Determinación do tamaño da mostra. 7.3. Método de mostraxe.
Tema 8.- PREPARACIÓN DOS DATOS PARA A ANÁLISE DE DATOS TURÍSTICOS.	8.1. Etapas no proceso de preparación dos datos. 8.2. Codificación. 8.3. Creación do ficheiro. 8.4. Análise de consistencia. 8.5. Ponderación do ficheiro.
Tema 9.- ANÁLISE ESTATÍSTICA DOS DATOS TURÍSTICOS: CONCEPTOS E PROCEDEMENTOS XERAIS.	9.1. Técnicas de análises de datos: Conceptos básicos e clasificación. 9.2. Procedementos xerais para a selección das técnicas e variables na análise de datos. 9.3. Análise dunha variable. 9.4. Análise de dúas variables. 9.5. Análise multivariable.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Aprendizaxe baseado en proxectos	45	90	135
Seminario	5	8	13
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Lección maxistral. Análise e debate de casos prácticos. Traballos individuais e traballos en equipo.
Seminario	Explicación das directrices para os traballos individuais e en grupo. Resolución de dúbidas de contidos teóricos e de exercicios prácticos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Orientacións para o desenvolvemento dos traballos. Resolución de dúbidas.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Aprendizaxe baseado en proxectos	Traballos individuais: 40% Traballos en equipo: 10% Resolución de exercicios e saídas formativas: 10%	60	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas escritas: -Parcial 1: 10% -Parcial 2: 15% -Parcial 3: 15%	40	
	Realizaranse na data asignada no cronograma da materia		

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTINUA (AC)

Cada unha das dúas partes debe superarse, indistintamente: teórica (a través de tres probas parciais), ou práctica (mediante avaliación continua de traballos individuais e en grupo, resolución de exercicios e saídas formativas). É dicir, é necesario un mínimo do 50% en cada unha das partes para poder facer a media coa outra parte.

As condutas inadecuadas, contrarias e prexudiciais para a convivencia, poderán ser sancionadas coa perda do dereito á avaliación continua por parte do estudante responsable.

AVALIACIÓN GLOBAL (AG)

Se o alumno non opta pola avaliación continua, terá que realizar unha proba escrita. Dita proba constará de tres partes: Test (nota 20%); preguntas curtas e de desenvolvemento (40% de nota); Resolución dun caso práctico (40%). A duración da proba será de noventa minutos.

Na segunda convocatoria (2ª OPORTUNIDADE), manterase o procedemento de avaliación anteriormente descrito. As datas e horarios das probas de avaliación das distintas convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2023-24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as indicadas na páxina web da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo.

AVISOS DE AVALIACIÓN

O alumnado matriculado manifestará formalmente (por correo electrónico ou a través de Moovi) a súa intención de participar no sistema de avaliación continua. O prazo para o cambio ao sistema global de avaliación será o establecido pola Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

PEDRET, R. y OTROS, **La investigación comercial como soporte del marketing**, 1, Deusto, 2000

LÓPEZ, J.M y LÓPEZ, L.M., **Manual de investigación de mercados turísticos**, 1, Pirámide, 2015

MONTFORT, A. y OTROS, **Investigación de mercados en entornos digitales y convencionales**, 1, ESIC, 2020

Complementary Bibliography

ÁLVAREZ, R., **Principios de investigación del mercado turístico**, 1, Corditur, 2004

BIGNÉ, E.; FONT, X. y ANDREU, L., **Marketing de destinos turísticos**, 1, ESIC, 2000

SANTESMASES, M., **DYANE: Diseño y análisis de encuestas**, 4, Pirámide, 2009

FERNÁNDEZ NOGALES, A., **Investigación y técnicas de mercado**, 1, ESIC, 2002

TRESPALACIOS, J.A.; VÁZQUEZ, R. Y BELLO, L., **Investigación de mercados**, 1, Thomson, 2005

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Fiscalidade de empresas turísticas**

Subject	Fiscalidade de empresas turísticas			
Code	004G740V01429			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Molina Abrales, Antonio			
Lecturers	Molina Abrales, Antonio			
E-mail	molina@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Fiscalidade das Empresas Turísticas ten como obxectivo introducir aos alumnos no ámbito da fiscalidade aplicada á empresa. En particular, estúdanse os principais impostos, prestando especial atención á súa aplicación no ámbito da empresa turística.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materiaExpected results from this subject Training and Learning Results

O alumno será capaz de realizar unha liquidación básica completa do Imposto sobre Sociedades para unha Empresa de Reducida Dimensión

O alumno será capaz de realizar unha liquidación básica do Imposto sobre a renda das Persoas Físicas, así como entender o funcionamento teórico do imposto

O alumnado será capaz de debater con outras persoas diferentes alternativas para solucionar un problema de índole fiscal

Contidos

Topic	
Parte I. Introducción	Tema 1. Impostos e sistema fiscal. Ingresos públicos, tributos e impostos. Natureza e clasificación dos impostos. O sistema fiscal español. Esquema liquidatorio dun imposto.
Parte II. IRPF	Tema 2: Introducción e descrición xeral. Natureza e características do IRPF. Criterio de residencia. Suxeitos pasivos. Non suxección e exencións. Feito imponible. Base imponible. Período impositivo.
Parte III. IRPF	Tema 3: Rendas gravadas e base imponible. Rendementos do traballo. Rendementos do capital mobiliario e inmobiliario. Rendementos de actividades económicas en estimación directa e obxectiva. Gañancias e perdas patrimoniais. Imputacións de rendas.
Parte IV. IRPF	Tema 4: Liquidación. Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cota Íntegra e Deducións.
Parte V. IS	Tema 5: Introducción e descrición xeral. Natureza e características do IS. Criterio de residencia. Suxeitos pasivos. Exencións. Feito imponible. Base imponible. Período impositivo.
Parte VI. IS	Tema 6: Axustes fiscais e base imponible. Ingresos computables e gastos deducibles. Axustes por imputación temporal ou permanente. Axustes para entidades de reducida dimensión. Compensación de bases imponibles negativas de exercicios anteriores.
Parte VII. IS	Tema 7: Liquidación. Proceso de liquidación. Cota íntegra e deducións.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	0.5	0	0.5
Lección maxistral	22	22	44
Estudo de casos	12	36	48
Prácticas con apoio das TIC	6	18	24
Resolución de problemas e/ou exercicios	4.5	29	33.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Lección maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións mais relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de forma autónoma os contidos expostos.
Estudo de casos	Resolveranse supostos prácticos relacionados coas diferentes figuras impositivas explicadas na aula, e que o alumnado deberá resolver co apoio da normativa vixente.
Prácticas con apoio das TIC	Cada semana, despois da sesión maxistral, abriráse un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test), relativo ós contidos desenvolto na sesión maxistral e na práctica.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumnado contará coa atención do profesor, tanto na aula, para resolver dúbidas e dificultades que vaian xurdindo no transcurso da lección maxistral, como posteriormente mediante as horas de atención ao alumnado (titorías).
Prácticas con apoio das TIC	Cada semana, despois da sesión maxistral, abriráse un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test), relativo ós contidos desenvolto na sesión maxistral e na práctica. O cuestionario realizarase nos grupos GM baixo a supervisión do profesor.
Estudo de casos	Durante as prácticas de laboratorio, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Estudo de casos	A realización e entrega dos exercicios é necesaria para que a seguinte metodoloxía de avaliación (Prácticas con Apoio das TIC) puntúe. Pois as preguntas que debe resolver o alumnado baseanse nos estudos de casos propostos.	0	
Prácticas con apoio das TIC	O alumnado deberá responder a cuestionarios sobre os estudos de casos propostos.	25	
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado realizará probas escritas avaliábeis nos que deberá resolver exercicios relacionados coas liquidacións dos diferentes impostos. Ao longo do cuadrimestre haberá tres probas deste tipo que ponderarán un 25% cada unha na nota final.	75	

Other comments on the Evaluation

- Primeira oportunidade:

Haberá dúas posibilidades de avaliación:

Opción A: A modalidade de avaliación preferente será a avaliación continua. Anunciarase ao inicio da docencia da materia un cronograma onde aparecerán as datas das distintas probas de avaliación continua.

Os alumnos que se acollan ao sistema de avaliación continua terán a obriga de colocar unha fotografía tipo carné en Moovi antes da primeira proba de avaliación e de acceder regularmente á plataforma de teledocencia, para estar así ao corrente das novidades que se produzan.

O sistema de avaliación por defecto será a avaliación continua. Aqueles estudantes que desexen a avaliación global (100% da cualificación no exame oficial) deben comunicalo ao responsable da materia por email dende o 29 de xaneiro ao 29 de febreiro inclusive.

Opción B (avaliación global): O estudante será avaliado mediante a realización dun exame final de carácter escrito na data oficialmente establecida. A nota máxima posible neste exame será de 10 puntos.

Recuperación: 2ª oportunidade (xullo 2024)

Novamente haberá dúas posibilidades de avaliación:

Opción A: Os estudantes que aprobaran as prácticas con apoio das TIC (25%), poderán conservar esta nota na recuperación. E soamente necesitarían entón realizar un exame que ponderaría o 75% da nota final. En caso contrario, realizarían un exame que ponderaría o 100%.

Opción B (avaliación global): Os estudantes que elixiron a avaliación global en 1ª oportunidade serán avaliados mediante a realización dun exame final de carácter escrito na data oficialmente establecida. A nota máxima posible neste exame será de 10 puntos.

- Convocatoria Fin de Carreira:

O alumno que opte por examinarse en fin de carreira será avaliado unicamente cun exame teórico-práctico que valerá o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes edicións son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso académico actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina Web da FCETOU.

É necesario traer o DNI ou documento análogo cando teña lugar a realización dos exames. O incumprimento deste requisito pode ter como consecuencia que o alumno non realice o exame en cuestión.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BOE, **Normativa do IRPF**, Última edición,

BOE, **Normativa do Imposto de Sociedades**, Última edición,

AEAT, **Manual Práctico do IRPF**, Última edición,

AEAT, **Manual Práctico do Imposto de Sociedades**, Última edición,

AEAT, **Manual Práctico do IVE**, Última edición,

Centro de Estudos Financieros, **Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Casos Prácticos**, Última Edición,

Centro de Estudos Financieros, **Impuesto sobre Sociedades. Casos Prácticos**, Última edición,

Complementary Bibliography

Pla Vall, Ángeles e Salvador Cifre, Concha, **Impuesto sobre Sociedades. Régimen general y empresas de reducida dimensión**, Última Edición, Tirant lo Blanch,

Moreno Moreno, Mª Carmen e Paredes Gómez, Raquel, **Fiscalidad individual y Empresarial. Ejercicios resueltos**, Última Edición, Civitas,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito: Lexislación turística/O04G240V01201

Empresa: Contabilidade de organizacións turísticas I/O04G240V01101

Empresa: Contabilidade de organizacións turísticas II/O04G240V01202

IDENTIFYING DATA**Turismo e desenvolvemento económico territorial**

Subject	Turismo e desenvolvemento económico territorial			
Code	O04G740V01511			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Álvarez Díaz, Marcos			
Lecturers	Álvarez Díaz, Marcos			
E-mail	marcos.alvarez@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo/nemesio			
General description	Diversas teorías sobre o desenvolvemento territorial e factor determinante o turismo nas súas diversas acepcións			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
identificar as diferentes teorías achegadas á Teoría económica sobre o desenvolvemento económico e a súa relación co turismo	
identificar as políticas económicas que actúan no mercado	
distinguir as potencialidades dun territorio relacionadas coa súa capacidade turística	
distinguir interrelaciónelas entre os territorios e o seu desenvolvemento turístico	
aplicar as técnicas de análises de investigación sobre mercados turísticos	

Contidos

Topic	
1. O contexto económico	1.1 Principais escolas de economía 1.2 O desenvolvemento da economía
2. Os datos macroeconómicos	2.1 Principais macro-magnitudes económicas 2.2 Produto Nacional e Produto Interior 2.3 A inflación 2.4 O desemprego 2.5 Os déficits orzamentarios
3. Tipos de mercados e a empresa turística	3.1 Tipos de mercado 3.2 Competencia perfecta 3.3 Competencia imperfecta 3.4 Discriminación de precios
4. O Territorio	4.1 Concepto 4.2 Unidades de análise territorial 4.2.a A rexión 4.2.b A cidade
5. O desenvolvemento rexional	5.1 O crecemento económico 5.2 Disparidades rexionais
6. Política económica rexional	6.1 Fallos de mercado 6.2 Política económica rexional
7. Principais teorías do crecemento	7.1 Modelos en economía 7.2 Modelo de Harrod-Domar 7.3 Modelo neoclásico de crecemento 7.4 Crecemento endóxeno 7.5 Modelos keynesianos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

Debate	24	0	24
Seminario	6	0	6
Estudo de casos	15	10	25
Traballo tutelado	3	3	6
Lección maxistral	0	29	29
Exame de preguntas obxectivas	1	29	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	29	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Debate	Temas de actualidade a discutir en aula
Seminario	Entrevistas con alumnos sobre traballos de aula
Estudo de casos	Análise de casos reais e discusión
Traballo tutelado	Realización e análise de supostos prácticos
Lección maxistral	Explicación en aula dos temas da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Debate	Expor temas relacionados co temario e debater en aula por parte dos alumnos
Seminario	Realización de temas concretos para ser estudados e presentados por grupos de alumnos en aula
Estudo de casos	Análise dun caso particular relacionado co temario e propostas sobre o mesmo por parte dos alumnos en aula
Traballo tutelado	Realización de exercicios numéricos en aula

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Exame tipo test	50	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de casos prácticos	50	

Other comments on the Evaluation

Aos alumnos que non sigan a avaliación continua avaliáselle mediante un exame composto de dous partes, unha teórica e outra practica que suporá cada unha un 50 % da nota final, sendo necesario aprobar ambas as partes para superar a materia.

Nas probas de Xullo seguirase o mesmo criterio que o dos alumnos que non sigan a avaliación continua.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro . En caso de disparidade ou conflito entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade de C. Empresariais e Turismo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

DEBRAJ RAY, **ECONOMIA DEL DESARROLLO**, ANTONI BOSCH,
 CHARLES I. JONES, **INTRODUCCION AL CRECIMIENTO ECONOMICO**, PRENTICE HALL,
 ALBERTO GOMEZ BARAHONA, **LA PLANIFICACION ECONOMICA REGIONAL**, INSTITUTO DE ESTUDIOS FISCALES,
 DAVID ROMER, **MACROECONOMIA AVANZADA, 2ª EDICION**, MCGRAW HILL,
 JOAN HORTALA ARAU, **TEORIA ECONOMICA:MACROECONOMIA**, VICENS VIVES,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Comercio internacional e turismo/O04G240V01905

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Recursos territoriais/O04G240V01304

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Introducción á economía/O04G240V01103

IDENTIFYING DATA**Sistemas de información para a xestión turística**

Subject	Sistemas de información para a xestión turística			
Code	O04G740V01512			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Carlos Villamarín, Pablo de			
Lecturers	Carlos Villamarín, Pablo de			
E-mail	pdecarlo@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
General description	<p>No contexto da actual sociedade da información, os sistemas que permiten xestionar esta son vitais para a supervivencia de calquera organización que, tal como sucede con aquelas que integran o sector turístico, participe activamente no mundo dos negocios globais. Nesta materia preténdese pór de manifesto a importancia que para as organizacións do sector turístico ten deseñar e implantar un sistema de información eficiente. Esta ferramenta de xestión debe permitirles captar os datos dispoñibles nunha contorna altamente complexa e dinámica, procesalos no seo da organización para convertelos en información útil e difundir dita información ás persoas idóneas. Así mesmo, preténdese resaltar as novas oportunidades de negocio electrónico que xurdiron no sector.</p> <p>A materia está integrada por dous tipos de contidos intimamente relacionados. Por unha banda, os teóricos, centrados na análise dos sistemas de información nas organizacións, en xeral, e nas do sector turístico, en particular. Para iso, abordaranse aspectos tales como o papel que xogan os sistemas de información nos negocios actuais, os trazos distintivos que caracterizan á denominada sociedade da información, así como as transformacións experimentadas polo turismo no seo da mesma, o impacto dos sistemas de información nas organizacións e a súa utilización para obter vantaxes competitivas ou os novos modelos de negocio electrónico no sector turístico. Doutra banda, os prácticos, nos que se formularán actividades que permiten afondar no coñecemento dos sistemas de información utilizados na xestión das organizacións turísticas.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Explicar como funcionan os sistemas de información e por que son tan esenciais para os negocios actuais.	
Valorar as transformacións experimentadas polo turismo na sociedade da información.	
Describir os principais impactos dos sistemas de información sobre a economía e a estrutura das organizacións.	
Aplicar o modelo das cinco forzas de Porter para analizar como as empresas desenvolven estratexias competitivas mediante o uso de sistemas de información.	
Identificar os sistemas e tecnoloxías que poden apoiar a xestión da información e dos procesos de negocio das empresas turísticas.	
Distinguir as características únicas do comercio electrónico, os seus diferentes tipos e os seus principais modelos de ingresos.	
Valorar os cambios introducidos por Internet no modelo de negocio das empresas turísticas.	
Utilizar distintas ferramentas de xestión da información para simular tarefas propias dunha empresa turística que impliquen converter datos en información a presentar de forma nítida e estruturada.	

Contidos

Topic	
Tema 1. A sociedade da información.	1.1. Caracterización básica da sociedade da información. 1.2. Sistemas de información nos negocios globais actuais. 1.3. O turismo na sociedade da información.
Tema 2: Xestión da información e do coñecemento en empresas turísticas.	2.1. Como utilizan as empresas os sistemas de información: impactos e estratexias. 2.2. Xestión dos fluxos de información nas empresas do sector turístico.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0.5	1.5
Flipped Learning	21.5	75.25	96.75
Prácticas con apoio das TIC	21	0	21
Exame de preguntas obxectivas	1.25	18	19.25
Presentación	1.5	10	11.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Flipped Learning	Algunhas actividades de aprendizaxe realizaranse fora da aula, e coa presenza do docente se facilitará e potenciará outros procesos de adquisición e practica de coñecementos.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo, que se realizan en aulas de informática. É obrigatorio asistir ás clases prácticas para realizar esta actividade.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Flipped Learning	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos aspectos teóricos abordados. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula ou en titorías). Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, ...), baixo a modalidade de concertación previa.
Prácticas con apoio das TIC	Atención das consultas do alumnado relacionadas coas prácticas realizadas na aula de informática. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula ou en titorías). Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, ...), baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación		
	Description	Qualification Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Exame tipo test dos contidos desenvolvidos mediante Flipped Learning nas sesións teóricas.	40
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo. Realizaranse dúas presentacións ao longo do curso. Cada unha delas suporá o 30% da cualificación final.	60

Other comments on the Evaluation

Primeira oportunidade: o conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua na primeira oportunidade. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada proba (en cada unha das Presentacións e no Exame de preguntas obxectivas) para poder compensala e superar a materia.

Poderá valorarse, adicionalmente, calquera contribución realizada polos alumnos nas sesións presenciais.

O alumno ten dereito a optar pola avaliación global segundo o procedemento e o prazo que estableza o centro para cada convocatoria. O prazo establecido para este curso é do 11 de setembro ao 11 de outubro. Antes de que termine o prazo, o alumno deberá enviar un correo ao profesor manifestando que opta pola avaliación global.

O alumno que non siga o procedemento de avaliación continua deberá realizar un exame final, con parte teórica e parte práctica, que suporá o 100% da nota (**avaliación global**). A parte teórica consistirá nun exame de preguntas obxectivas (tipo test) e a parte práctica na resolución de casos e/ou preguntas prácticas. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia. Mediante este exame, avaliaranse todas as competencias da materia.

Segunda oportunidade (e convocatoria extraordinaria): os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade, teñen dúas opcións:

- Realizar un exame, con parte teórica e parte práctica, que suporá o 100% da nota. A parte teórica consistirá nun exame de preguntas obxectivas (tipo test) e a parte práctica na resolución de casos e/ou preguntas prácticas. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia. Mediante este exame, avaliaranse todas as competencias da materia.

- Conservar a nota obtida nas Presentacións (30% cada unha), sempre que sexa superior a 3.5 (sobre 10) en cada unha delas, e realizar unicamente o Exame de preguntas obxectivas (40%). É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) nesta proba para poder compensala e superar a materia.

Se en calquera das dúas oportunidades non se aproba a materia por non alcanzar o mínimo nalgunha proba ou parte, e a puntuación total é igual ou superior a 5 (sobre 10), a cualificación en actas será 4.9 (sobre 10).

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

IMPORTANTE: é obrigación dos alumnos coñecer e seguir as instrucións relativas as distintas probas de avaliación, tanto as contidas na Guía docente ou calqueira outro documento de organización da materia que o profesor poña a súa disposición, como as que se lle fagan chegar puntualmente a través das canles habituais (correo electrónico e/ou Moovi).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Laudon, K.C., Laudon, J.P., **Sistemas de información gerencial**, 14ª edición, Pearson Educación, 2016

Parra, E., Calero, F.J., **Gestión y Dirección de Empresas Turísticas**, McGraw-Hill Interamericana, 2006

Complementary Bibliography

Çeltek, E. (editor), **Handbook of research on smart technology applications in the tourism industry**, IGI Global, 2020

Pesonen, J., Neidhardt, J. (Editores), **Information and Communication Technologies in Tourism 2019**, Springer, 2019

Pius, A., Alharahsheh, H.H., Adesanmi, A.A. (editores), **Contemporary Management Approaches to the Global Hospitality and Tourism Industry**, IGI Global, 2020

Valacich, J., Schneider, C., Hashim, M., **Information systems today : managing the digital world**, Pearson, 2022

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

E-marketing no sector turístico/O04G240V01904

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I/O04G240V01102

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas II/O04G240V01203

Other comments

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá aos alumnos da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade dos alumnos consultar os materiais dispoñibles na plataforma de teledocencia Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

IDENTIFYING DATA				
Xestión de restauración				
Subject	Xestión de restauración			
Code	004G740V01513			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Sánchez Sello, Francisco Javier			
Lecturers	Sánchez Sello, Francisco Javier			
E-mail	javiss@uvigo.es			
Web	http://www.fcetou.uvigo.es			
General description	A restauración é un dos alicerces craves no sistema turístico e parte esencial da súa cadea de valor. Os futuros profesionais do turismo deberán ter en conta as novas tendencias da demanda para planificar,organizar e xestionar empresas de restauración, baixo as premisas de calidade, innovación e creatividade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
O alumnado ao final da materia deberá posuír coñecementos prácticos sobre a xestión de servizos de restauración, en particular sobre a atención ao cliente, empregando habilidades que no futuro asesoralo e ofrecerlle un servizo de calidade	
O alumnado presentará un interese relevante sobre normas de calidade, así como seguridade e hixiene, e protección ambiental, coñecendo protocolos normativos aplicables en restauración.	
O alumnado diferenciará entre o funcionamento global dunha peme e unha gran empresa, utilizando ferramentas e técnicas diferenciais de xestión e planificación de hostalaría e restauración	
Os alumnos e alumnas desta materia posuirá coñecementos prácticos actualizados sobre técnicas de dirección e xestión, para o traballo en equipo e a toma de decisións individualizada.	
O alumnado realizará procuras de información para obter resultados que lle permitan coñecer unha panorámica fiel do sector da restauración a nivel nacional, así como a realización de análise de gustos e preferencias dos consumidores	

Contidos

Topic	
Con esta materia quérese dar unha visión práctica das áreas e funcións que desempeña unha empresa de restauración. Preténdese que o alumnado domine conceptos básicos sobre o negocio e as actividades da restauración.	1.1.- Concepto de restauración 1.2.- Referentes históricos 1.3.- Tendencias, rutas e foodies 1.4.- Tipos de empresas 1.5.- Datos do Sector 1.6.- Correntes culinarias e tipos de cociña
TEMA 1. INTRODUCCIÓN Á XESTIÓN DA RESTAURACIÓN: CARACTERÍSTICAS E FORMULACIÓNS.	2.1.- Contextualización 2.2.- Organización do Restaurante 2.3.- Organización e Funcións de Cociña 2.4.- Organización e Funcións de Sala ou Comedor
TEMA 2: ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS DE RESTAURACIÓN.	2.5.- Formas de Xestión 2.6.- Operacións e Procesos en Almacén, Economato e Adegas 3.1.- Mise en Place
TEMA 3: PLANIFICACIÓN, OPERACIÓNS E PROCEDIMENTOS BÁSICOS EN RESTAURACIÓN	3.2.- Ferramentas básicas en cociña 3.3.- Sistemas e modalidades de servizos de restauración 3.4.- Tipos de ofertas gastronómicas: menús e cartas 3.5.- Accións dirixidas a incrementar o consumo 3.6.- Servizos Especiais: Banquetes

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	24	26	50
Resolución de problemas	10	32	42
Traballo tutelado	9	17	26
Presentación	2	5	7
Exame de preguntas obxectivas	3	22	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas . As sesións teóricas, poden completarse con dinámicas como análises de textos que axuden á comprensión dos conceptos teóricos da materia.
Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.
Traballo tutelado	Traballos na aula dos alumnos, tanto individual como en grupo para a resolución de exercicios e casos prácticos, ou de temas de actualidade relacionados coa materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	O alumnado será guiado na clase na realización de exercicios e problemas para poder resolver de forma autónoma outras propostas de traballo.
Traballo tutelado	Traballos na aula dos alumnos, tanto individual como en grupo para a resolución de exercicios e casos prácticos, ou de temas de actualidade relacionados coa materia que serán dirixidos e guiados pola profesora.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Consiste na resolución de exercicios e de traballos ben de forma individual ou en grupo	15	
Traballo tutelado	Realización de exercicios e casos na propia aula	15	
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	
Exame de preguntas obxectivas	Proba de tipo mixto que pode incluír preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta ,preguntas de resposta curta e unha parte práctica de exercicios e problemas.	60	

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTINUA:

A planificación da materia supón a aplicación dun sistema de avaliación continua (asistencia mínima do 80%). Polo que a cualificación final obterase da avaliación dos traballos de aula nos Gms, a presentación dun traballo e a realización de dúas probas parciais eliminatorias ao longo do cuadrimestre.

É necesario obter unha nota mínima de 4 sobre 10 nas probas parciais para superalas e se algún exame parcial é cualificado con nota inferior a 4, poderá presentarse con ese parcial na data fixada para o exame final.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola xunta de centro para o curso presente. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na paxina web da fctou.

Segunda convocatoria: a nota correspondente aos traballos de aula e presentación conservarase durante un curso académico, convocatorias de xuño e xullo.

Esta guía docente

anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co estudante na materia , pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios ou pola relevancia das situacións que

puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase aos estudantes a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. Moovi será a plataforma utilizada para a difusión desta información.

AVALIACIÓN NON CONTINUA

Os alumnos e alumnas que non sigan avaliación continua. deberán solicitar a avaliación global no primeiro mes de docencia, realizarán un exame final teórico-practico sobre todos os contidos da materia que representará o 100% da nota.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Blasco, A; Vives, R., **Fundamentos de gestion de alojamientos y restauración**, Síntesis,

Complementary Bibliography

Arguedas, R. Nogueras, M.T., **Planificación, dirección y gestión financiera de empresas turísticas**, Ediciones universitaria Ramón Areces,

Martin, I., **Dirección y Gestión de Empresas del sector turístico**, Piramide,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Xestión dos recursos financeiros**

Subject	Xestión dos recursos financeiros			
Code	O04G740V01514			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language	#EnglishFriendly Castelán Galego Inglés			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Sánchez Fernández, Patricio			
Lecturers	Sánchez Fernández, Patricio			
E-mail	patricio@uvigo.es			
Web	http://patricio.webs.uvigo.es			
General description	O obxectivo desta materia é proporcionar ao alumnado, os coñecementos básicos e esenciais da xestión dos recursos financeiros tanto no referente á valoración dos recursos financeiros en xeral como na toma de decisións financeiras, sexan estas de investimento ou de financiamento			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Elixir alternativas óptimas para a planificación, dirección e control de empresas turísticas.	
Aplicar decisións estratéxicas na contorna económica e financeiro	
Elixir os datos relevantes que permitan emitir xuízos de carácter social, científico ou ético.	
Identificar os procesos básicos relativos á iniciativa empresarial e ser capaz de polos en marcha	

Contidos

Topic	
Tema 1. Marco conceptual da xestión financeira. Análise dos estados contables.	1.1. Función financeira da empresa e obxectivo. 1.2. O patrimonio da empresa. 1.3. Estrutura económico-financiera. 1.4. Contas anuais e medición de rendibilidade económica e financeira.
Tema 2. Tipos de interese e valor temporal do diñeiro.	2.1. O valor do diñeiro no tempo. 2.2. Capital financeiro. 2.3. Operacións financeiras de capitalización. 2.4. Rendos
Tema 3. Investimento en activo circulante da empresa turística.	3.1. Concepto e composición do activo circulante. 3.2. Concepto de ciclo na empresa. 3.3. O PMM da empresa ou duración do ciclo de explotación. 3.4. Determinación do activo circulante: especial referencia a tesouraría. 3.5. Avaliación do investimento segundo criterios financeiros.
Tema 4. Investimento en activo fixo da empresa turística.	4.1. Natureza e características do activo fixo nas empresas turísticas. 4.2. Variables explicativas do investimento. 4.3. Criterios de avaliación económica.
Tema 5. Fontes financeiras da empresa turística a longo prazo: determinación e custo	5.1. Préstamos 5.2. Leasing 5.3. Renting
Tema 6. Fontes financeiras da empresa turística a curto prazo: determinación e custo	6.1. Crédito comercial 6.2. Desconto bancario 6.3. Póliza de crédito 6.4. Comparativa crédito-prestamo 6.5. Factoring

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	15	30	45
Lección maxistral	15	60	75
Estudo de casos	15	15	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. Posibilidade de desenvolvemento de exemplos prácticos co obxectivo de clarificar os conceptos teóricos.
Estudo de casos	

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Atención personalizada en horario de docencia dos grupos medianos (GM) ou nas horas de titoría de atención ao alumnado

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Resolución dunha proba escrita presencial composta de parte teórica (preguntas curtas ou test) e parte práctica. Poderase esixir un nivel mínimo para superala.	33	
Lección maxistral	Avaliación mediante a realización de exercicios e/ou preguntas curtas/test sobre os contidos expostos nas sesións maxistrais. Nas probas poderase esixir un nivel mínimo para superalas.	33	
Estudo de casos	Evaluación mediante la realización de exercicios y/o preguntas cortas/test sobre los contenidos expuestos en las sesiones magistrales. En las pruebas se podrá exigir un nivel mínimo para superarlas.	33	

Other comments on the Evaluation

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de **Avaliación continua** (AC), ou alternativamente optar por unha proba de **Avaliación Global** (AG).

A avaliación por defecto é a AC.

O alumnado poderá elixir AG segundo o procedemento e o prazo establecido polo centro. A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

-- **Avaliación continua.** En caso de non renunciar á avaliación continua:

Neste caso o alumnado deberá realizar unha serie de actividades e un conxunto de exercicios durante o curso que valerán o 33% da nota respectivamente.

-- **Avaliación global.**

O alumnado será avaliado mediante unha proba teórico-práctica na data oficial fixada no calendario de exames da Facultade. Esta proba representa o 100% da nota.

No suposto de non superar a nota en primeira oportunidade, o alumnado poderá ser avaliado de novo na segunda oportunidade a través dunha proba teórico-práctica na data oficial fixada no calendario de exames da Facultade. Esta proba suporá o 100% da nota.

En convocatorias posteriores (fin de carreira), o alumnado poderá ser avaliado de novo a través dunha proba teórico-práctica na data oficial fixada no calendario de exames da Facultade. Esta proba suporá o 100% da nota.

En todos os casos necesitarase unha nota media igual ou superior a 5 para superar a materia. No caso de avaliación continua, será necesaria unha nota mínima de 4 en cada actividade ou parcial para que faga media co resto e unha nota media igual ou superior a 5; en caso contrario non se superará a materia.

En caso de avaliación global, necesitarase unha nota mínima de 4 en cada unha das partes da proba (teoría e práctica) para facer media, e unha nota igual ou superior a 5 para aprobar a proba de avaliación.

Os estudantes que non participen na AC nin na AG, figurarán nas actas como **non presentados**.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

As datas e horas das probas de AG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

AMAT SALAS,O, **Contabilidad y Finanzas de Hoteles**, Ed. Gestión 2000, 1992

ANTICH CORGOS,J. MOYA CLARAMUNT,M, **Gestión Financiera. Edición para técnicos en empresas turísticas**, Ed. Síntesis, 1995

GARCIA VILLANUEVA, R Y OTROS, **Gestión Financiera en el Sector Turístico. Inversión y Financiación a L.P.**, Ed. Pirámide, 2007

Complementary Bibliography

BREALEY, R.A. y MYERS, S.C., **Fundamentos de Financiación Empresarial**, Ed, Mc Graw Hill, 2000

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Contabilidade de organizacións turísticas I/O04G240V01101

Empresa: Contabilidade de organizacións turísticas II/O04G240V01202

Other comments

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación para o desenvolvemento da materia e expónse con flexibilidade, polo que pode darse o caso de que se apliquen axustes ao longo do curso académico.

IDENTIFYING DATA**Recursos territoriales**

Subject	Recursos territoriales			
Code	004G740V01515			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	1c
Teaching language	Castellano			
Department	Historia, arte y geografía			
Coordinator	Patiño Romarís, Carlos Alberto			
Lecturers	Patiño Romarís, Carlos Alberto			
E-mail	carlosalberto.patino@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Los recursos territoriales turísticos: definición, clasificación y relevancia para la actividad turística. Técnicas de inventario de recursos turísticos. Los recursos territoriales turísticos como fundamento de las Unidades Territoriales Turísticas. Evaluación y diagnóstico de recursos turísticos. Procesos y tipologías de desarrollo turístico.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Comprender los fundamentos geográficos de la variedad de recursos territoriales turísticos en el globo	
Conocer, interpretar y valorar los recursos turísticos de las distintas regiones de España y de Galicia	
Asimilar y explicar la variedad de recursos territoriales turísticos de las diferentes áreas regionales del mundo desarrollado	
Asimilar y explicar la variedad de recursos territoriales turísticos de las diferentes áreas regionales del mundo subdesarrollado y los países emergentes	
Conocer y aplicar los métodos y técnicas propios del análisis geográfico, así como utilizar correctamente el vocabulario geográfico básico, para aplicarlos al estudio de los recursos territoriales turísticos	
Demostrar capacidad de comunicación oral y escrita de los conocimientos adquiridos	

Contenidos

Topic	
1. Los recursos territoriales turísticos	Definición, clasificación y relevancia para la actividad turística
2. Técnicas de inventario de recursos turísticos	Evaluación Inventario Jerarquización
3. El relieve: Estructura física del territorio en turismo y espacio turístico	Formas del relieve de mayor potencial turístico Criterios de valoración y exposición del relieve Puesta en valor turístico del relieve
4. Los diferentes climas de la Terra cómo condicionantes turísticos	El tiempo, el clima y sus variables más influyentes Productos turísticos y su relación con el clima El clima como factor de localización El clima como recurso turístico El clima como factor de atracción turística Turismo y cambio climático
5. Turismo y ecosistemas de la tierra	Indicadores de análisis de los ecosistemas como recursos turísticos Experiencias de éxito Ecoturismo

6. Las Aguas continentales y marítimas y los diferentes tipos de turismo que originan

Agua y turismo: Principales productos

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	30	20	50
Trabajo tutelado	5	30	35
Presentación	1	10	11
Salidas de estudio	3	15	18
Resolución de problemas y/o ejercicios	3	15	18
Práctica de laboratorio	3	15	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías	
	Description
Lección magistral	Exposición de los contenidos teóricos de la materia, con apoyo de material audiovisual y ejemplos prácticos
Trabajo tutelado	Resolución de ejercicios individualmente o en grupo bajo la dirección del profesor. Debates. Seminarios
Presentación	Presentación, exposición y debate sobre actividades prácticas de la materia
Salidas de estudio	Análisis, estudio y reflexión sobre aspectos relacionados con la materia, en la realidad

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Trabajo tutelado	Realizar seguimiento y evaluación del trabajo, tanto del proceso como del resultado final

Evaluación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Trabajo tutelado	Presentación de los trabajos realizados en grupo acordes a las pautas propuestas	30	
Presentación	Presentación de los trabajos acorde a las pautas propuestas	20	
Resolución de problemas y/o ejercicios	Pruebas sobre aspectos teóricos tratados en el temario al final de cada tema	40	
Práctica de laboratorio	Pruebas y ejercicios prácticos realizados al final de cada tema	10	

Other comments on the Evaluation

Las fechas y horarios de las pruebas de evaluación de las diferentes convocatorias son las especificadas en el calendario de pruebas de evaluación aprobado por la Xunta de Centro para el curso actual. En caso de conflicto o disparidad entre las fechas de los exámenes, prevalecerán las señaladas en la página web de la FCETOU.

La materia será evaluada por un sistema de evaluación continua, a partir de las competencias adquiridas. La cualificación final será la suma de los diferentes elementos evaluados teniendo en cuenta aspectos teóricos y prácticos (final numérica de 0 a 10 por la legislación vigente). Casos particulares serán expuestos el profesor/a de la materia. Los alumnos que no sigan evaluación continua podrán presentarse a los exámenes finales fijados en la programación de exámenes de la Facultad, ateniéndose a los siguientes criterios: la) Prueba escrita. Examen general de carácter teórico que supondrá el 60% de la cualificación final. b) Realización de un trabajo obligatorio que supondrá el 40% de la cualificación final. El plazo para mudar de evaluación continua la global en el 1º cuatrimestre es de 11 de septiembre a 11 de octubre (@ambos los dos días incluidos).

La evaluación global se realizará en las fechas oficiales de examen para cada oportunidad de evaluación establecida en el calendario académico.

En la segunda convocatoria: Se evaluará el alumno con la realización de un examen final de carácter teórico-práctico que supondrá el 50% de la cualificación final, ateniéndose a los mismos criterios ya expuestos para la primera convocatoria. Se conservarán las cualificaciones de trabajo tutelado y otras actividades de evaluación continua que el alumno ya realizara. En aquellos casos que no se cumpla alguno de los supuestos mencionados anteriormente, el alumno deberá de compensarlo mediante la realización de un trabajo en relación con el temario de la materia.

Fuentes de información

Basic Bibliography

Alonso Fernández, J., **Geografía de los recursos y actividades turísticas**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2008

Crespi, M. e Planells, M., **Recursos turísticos**, Síntesis, 2014

Pardo Abad, C. J., **Territorio y recursos turísticos: Análisis geográfico del turismo en España**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2013

Vera Rebollo, J. F (Coord.) et al., **Análisis territorial del turismo y planificación de destinos turísticos**, Tirant lo Blanch, 2011

Complementary Bibliography

Antón Clavé, S. e González Reverté, F., **Planificación territorial del turismo**, UOC, 2005

Azcárate, B. et al., **Geografía regional del mundo desarrollado, subdesarrollado y países emergentes**, UNED, 2010

Besancenot, J. P., **Clima y Turismo**, Masson, 1991

Hernández Torres, S., **Recursos territoriales turísticos I y II**, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, 2006

Leno Cerro, F., **Técnicas de evaluación del potencial turístico**, Ministerio de Industria, Comercio y Turismo, 1993

Vera Rebollo, J. F (Coord.) et al., **Análisis Territorial del Turismo. Una nueva Geografía del Turismo**, Ariel, 1997

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Patrimonio cultural/O04G240V01404

Promoción turística/O04G240V01405

Subjects that it is recommended to have taken before

Geografía: El turismo en el mundo actual/O04G240V01104

Other comments

Esta guía docente describe las líneas de actuación que se deben llevar a cabo con el alumnado en la materia de Recursos Territoriales y se concibe de forma flexible. En consecuencia puede requerir reajustes a lo largo del curso académico promovidos por la dinámica de la clase y del grupo de destinatarios o por la relevancia de las situaciones que puedan surgir. Asimismo se aportará al alumnado la información y pautas concretas que sean necesarias en cada momento del proceso formativo.

LA MATERIA SERÁ IMPARTIDA POR UN/UNA PROFESOR/A QUE SE CONTRATARÁ EN UN PROCESO PENDIENTE DE RESOLUCIÓN (CONCURSO DE PROFESORADO)

IDENTIFYING DATA**Historia moderna de España**

Subject	Historia moderna de España			
Code	O04G740V01521			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	López Díaz, María			
Lecturers	López Díaz, María Presedo Garazo, Antonio			
E-mail	marial@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Coñecemento dos fundamentos básicos da civilización e sociedade españolas da Idade Moderna, nas súas vertentes política, económica, social e cultural; e a súa interrelación con outras civilizacións e sociedades europeas e ultramarinas			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materiaExpected results from this subject Training and Learning Results

Coñecemento dos conceptos principais da Historia da Península Ibérica
 Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada
 Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
 Análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas
 Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados na bibliografía específica

Contidos

Topic	
1. Bases estruturais	1.1. Demografía, poboación e sociedade na España moderna 1.2. Os sectores económicos na España moderna 1.3. O pensamento económico hispano: teoría e práctica (séculos XVI-XVIII)
2. Cultura e mentalidades	2.1. O problema do Renacemento español e a reforma católica 2.2. A cultura do Barroco e da Ilustración en España 2.3. Cultura popular e mentalidades na época das Luces
3. Política e relacións internacionais	3.1. Os Reis Católicos e a Monarquía española no século XVI (reinados de Carlos I e Felipe II) 3.2. A Monarquía española no século XVII: os denominados "Austrias menores" 3.3. A España borbónica. A crise do Antigo Réxime en España

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	34	58
Resolución de problemas	9	30	39
Obradoiro	4	6	10
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	4	0	4
Exame de preguntas obxectivas	3	14	17
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	12	15
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introdutorias	Sesión dedicada á presentación do programa da materia, e a tomar un primeiro contacto cos/os alumnos/as o fin de coñecer o seu interese e motivación pola mesma
Lección maxistral	Exposición detallada por parte do docente dos contidos teóricos da materia, destacando aquelas liñas básicas que haberán de permitir o desenvolvemento das actividades relacionadas co temario.
Resolución de problemas	Actividades encamiñadas a resolución de exercicios prácticos relacionados cos contidos da materia. Inclúe o traballo con materiais bibliográficos.
Obradoiro	Actividades encamiñadas ao traballo intensivo do alumnado sobre un aspecto, tema ou conxunto de temas do programa, que implicará a lectura e manexo de bibliografía específica, responder a preguntas guía formuladas polo docente, a realización de ensaios e cuestionarios, así como a participación nas sesións de debate que leven a cabo. Dentro das mesmas inclúense dous seminarios programados.
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas polo Departamento de Historia, Arte e Xeografía ou ben pola Facultade de Historia.
Seminario	Seguimento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia, así como doutros traballos e exercicios prácticos requiridos aos alumnos.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Obradoiro	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).
Seminario	A atención personalizada consistirá en resolver as dúbidas relacionadas coa lectura e análise dos diversos materiais que formarán parte dos exercicios prácticos. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Avaliación		
	Description	Qualification Training and Learning Results
Resolución de problemas	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos criterios fixados polo docente, dos exercicios e materiais elaborados na sesión prácticas. Pode incluír a realización dalgún cuestionario. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Análise e valoración dos conceptos apresos a partir do uso de fontes históricas e bibliográficas.	20
Obradoiro	Presentación e análise crítica de materiais relacionados cos contidos da materia, traballados previamente ou debatidos na aula. Valorarase o grao de participación dos/os alumnos/as en devanditos debates. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuaes e o pasado e respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.	10
Exame de preguntas obxectivas	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliáranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de resposta curta (proba A). Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas A (Exame de preguntas obxectivas) e B (Exame de preguntas de desenvolvemento). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i) Coñecemento dos acontecementos da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva diacrónica e comparada; ii) Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	30

Exame de preguntas de desenvolvemento	Os contidos impartidos nas leccións maxistras avaliaranse mediante a realización de dúas probas (parciais). Inclúen unha serie de preguntas de desenvolvemento (proba B). Esta proba consiste na análise pormenorizada de varios documentos (en diversos formatos: textos, táboas, gráficas, mapas históricos, documentos iconográficos...) relacionados con contidos diferentes do temario. Para superar a materia será necesario acadar unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 sumando as probas B (Exame de preguntas de desenvolvemento) e A (Exame de preguntas obxectivas). Os resultados da aprendizaxe que serán obxecto de avaliación neste apartado son: i) Coñecemento dos acontecementos da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva diacrónica e comparada; ii) Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	30
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, a través da realización e presentación en tempo e forma das distintas tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: elaboración de traballos básicos e resolución de problemas.	10

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade establecidos como necesarios para a avaliación continua, así como facer a entrega en tempo e forma da totalidade das tarefas asociadas. De igual maneira, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de □avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do *Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* da Universidade de Vigo). Estes/as alumnos/as serán avaliados dos contidos da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio que representará o 30% restante. Tal como se indica na descrición pormenorizada das probas, esta proba escrita constará de dúas partes: unha equivalente ao Exame de preguntas obxectivas (proba A), e outra equivalente ao Exame de preguntas de desenvolvemento (proba B). Así mesmo, o devandito traballo deberá estar asinado, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial e entregarse coincidindo coa data fixada polo Centro para a realización do mesmo en cada convocatoria. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción mencionada no art. 3.10), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 na proba escrita (contidos teóricos e prácticos).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Domínguez Ortiz, A. (dir.), **Historia de España, vols. 5, 6 e 7**, 1.ª edición, Planeta, 1988-89

Floristán, A. (coord.), **Historia de España en la Edad Moderna**, 1.ª edición, Ariel, 2004

Fontana, J. & Villares, R. (dirs.), **Historia de España, vols. 3, 4 e**, 1.ª edición, Crítica & Marcial Pons, 2007-08

Jover Zamora, J. M.ª (dir.), **Historia de España, fundada por Ramón Menéndez Pidal, vols. 17 a 31**, 1.ª edición, Espasa-Calpe, 1989-

Martínez Ruiz, E. et al., **España moderna**, 1.ª edición, Istmo, 1992

Rodríguez García, J. & Castilla Soto, J., **Diccionario de términos de Historia de España. Edad Moderna**, 1.ª edición, Ariel, 2005

Complementary Bibliography

Lynch, John, **Historia de España. Vol. 5. Edad Moderna - Crisis y Recuperación, 1598-1808**, Crítica, 2005

García Cárcel, R.; Simón Tarrés, A., Rodríguez, A.; Contreras, J., **Manual de historia de España. 3. Siglos XVI-XVII**, 1.ª edición, Historia 16, 1991

Artola, M., **La Hacienda del Antiguo Régimen**, 1.ª edición, Alianza, 1982

Capel Martínez, R. M.ª & Cepeda Gómez, J., **El siglo de las Luces. Política y sociedad**, 1.ª edición, Síntesis, 2006

Comín, F., Hernández, M. & Llopis, E. (eds.), **Historia económica de España: siglos X-XX**, 1.ª edición, Crítica, 2002

Domínguez Ortiz, A., **Sociedad y estado en el siglo XVIII español**, 1.ª edición, Ariel, 1976

Elliott, J., **La España Imperial, 1469-1716**, 5.ª edición, Vicens Vives, 1986

Fernández Albaladejo, P., **Fragmentos de Monarquía. Trabajos de historia política**, 1.ª edición, Alianza, 1992

Franco Rubio, G. A., **Cultura y mentalidad en la España Moderna**, 1.ª edición, Mergablum, 1999

García Cárcel, R., **Las culturas del Siglo de Oro**, 1.ª edición (red. 1989), Historia 16, 1998

González Enciso, A. et al., **Historia económica de la España moderna**, Actas, 1992

Lynch, J., **Los Austrias (1516-1700)**, 3.ª edición, Crítica, 2007

Lynch, J., **El siglo XVIII**, 1.ª edición, Crítica, 1991

Marcos Martín, A., **España en los siglos XVI, XVII y XVIII: economía y sociedad**, 1.ª edición, Crítica, 2000

Nadal, J., **La población española. Siglos XVI al XX**, 2.ª edición corr. y aum., Ariel, 1986

Sánchez Blanco, F., **La Ilustración en España**, 1.ª edición, Akal, 1997

Vincent, B. & Ruiz Ibáñez, J. J., **Los siglos XVI-XVII. Política y sociedad**, 1.ª edición, Síntesis, 2007

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Historia moderna universal/O02G251V01402

Historia: Metodoloxía da historia/O02G251V01401

Other comments

Recoméndase ter cursado a materia de Historia Moderna Universal. Así mesmo, cursar a materia de Historia Moderna de Galicia que se imparte no curso seguinte.

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todos/as os/as alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Historia contemporánea de España**

Subject	Historia contemporánea de España			
Code	O04G740V01522			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
General description	Coñecemento dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Historia contemporánea española.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica	
Coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada	
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna	
Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica	

Contidos

Topic	
1. A CRISE DO ANTIGO RÉXIME E A IMPLANTACIÓN DO ESTADO LIBERAL	1.1. O reinado de Fernando VII. 1.2. A Era Isabelina. 1.3. O Sexenio Democrático. 1.4. A Restauración Borbónica. 1.5. As transformacións económicas e sociais.
2. A CRISE DO ESTADO LIBERAL, DITADURA, REPÚBLICA E GUERRA CIVIL	2.1. A crise da Restauración. 2.2. A Ditadura de Primo de Rivera. 2.3. A Segunda República. 2.4. A guerra civil.
3. FRANQUISMO E TRANSICIÓN DEMOCRÁTICA. A ESPAÑA ACTUAL	3.1. A consolidación do réxime franquista. 3.2. O segundo franquismo. 3.3. A transición a democracia e os gobernos de Felipe González. 3.4. A España actual.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	55	77
Eventos científicos	2	0	2
Seminario	8	14	22
Traballo tutelado	5	30	35
Resolución de problemas de forma autónoma	2	1	3
Resolución de problemas	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	0	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Explicación dos contidos máis relevantes da materia por parte do profesor.
Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal ou diversa organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía, a Facultade de Historia ou a Área de Historia Contemporánea.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual ou en grupo sobre un tema específico a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistrais.
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da época contemporánea ou á realización de traballos monográficos, individuais ou colectivos baseados en bibliografía específica. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Resolución de problemas de forma autónoma	RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS DE FORMA AUTÓNOMA: Actividades orientadas á resolución de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistrais que inclúan a resolución de forma autónoma de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos, análise e interpretación de materiais gráficos, videográficos e filmográficos, etc.
Resolución de problemas	Sesións orientadas á formulación de cuestións relacionadas coa materia nas que o alumnado, baixo a supervisión do profesorado e co seu seguimento e orientación, debe desenvolver as solucións axeitadas para a resolución do problema ou exercicio presentado.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá no seguimento individualizado das actividades orientadas á elaboración dos traballos prácticos realizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle (MooVi), Uvigo). ALUMNADO PRESENCIAL: seguimento na aula e nas titorías. ALUMNADO NON PRESENCIAL: Campus Remoto (enlace MooVi).
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá no seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación de actividades, probas de avaliación e realización dos traballos en grupo. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: TODO O ALUMNADO: Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle (MooVi, Uvigo). ALUMNADO PRESENCIAL: seguimento na aula e nas titorías. ALUMNADO NON PRESENCIAL: Campus Remoto (enlace MooVi).

Avaliación		
	Description	Qualification Training and Learning Results
Seminario	Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	15
Traballo tutelado	Presentación, defensa e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a bibliografía e o seu uso correcto e a presentación e exposición formal do mesmo. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en bibliografía específica ou no traballo con fontes históricas e análise e valoración dos conceptos aprendidos a partir do uso de fontes históricas e das interpretacións historiográficas. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 1,5 puntos dun máximo de 3 puntos.	30
Resolución de problemas de forma autónoma	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos sinalados. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna. Para superar a materia será preciso obter, nesta proba, unha cualificación mínima de 0,75 puntos dun máximo de 1,5 puntos.	5

Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame escrito. Valoraranse os coñecementos teóricos da disciplina, a estruturación lóxica das ideas, a conciencia evolutiva dos distintos procesos históricos, a claridade expositiva, o espírito crítico, a madureza do estilo literario (sintaxe, léxico, ortografía, etc.) e a coherencia expositiva. Todo elo mediante probas de avaliación que poderán incluír preguntas ou temas de resposta longa ou de desenvolvemento, comentarios e composicións de texto histórico, incluíndo o comentario de gráficas, imaxes, textos escritos, etc., e cuestións de resposta breve orientadas a determinar a adquisición dos conceptos básicos da materia polo alumnado. Para superar a materia será preciso acadar unha cualificación mínima de 2 puntos dun máximo de 4. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: coñecemento da Historia da Península Ibérica nunha perspectiva comparada e coñecemento dos conceptos principais da Historia de Península Ibérica.	40
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado e da súa participación activa a través da realización da totalidade das actividades e probas que conforman a programación da materia, incluído o foro. Para o seu control é imprescindible a entrega dunha ficha por parte do alumnado antes de rematar a primeira quincena do cuadrimestre. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración e presentación, oral e escrita, de traballos monográficos, individuais ou colectivos, baseados en fontes e bibliografía específicas.	10

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e, no seu caso, o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, participación en foros, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de avaliación global deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuadrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo), examinarase de todo o programa da materia, o cal deberá preparar a partir da bibliografía básica sinalada, mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e do resto das actividades prácticas fixadas no curso, que suporarán en conxunto un 30% da nota. Todas estas probas, no caso de que así o requiran, deberán estar asignadas, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial de cada convocatoria ou oportunidade e entregaranse non máis aló da data de realización do mesmo en cada una destas. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción polo mencionado art. 64.g), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto na parte teórica como en todas e cada unha das probas que conforman a parte práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aviles, J.; Egido, A. y Mateos, A., **Historia Contemporánea de España desde 1923. Dictadura y democracia.**, Ed. Centro de Estudios Ramón Areces, 2011

Buldain Jaca, B. (dir.), **Historia Contemporánea de España (1808-1923)**, Akal, 2011

Canal, J. (dir), **Historia Contemporánea de España. 2 vols.**, Taurus, 2017

Complementary Bibliography

VV.AA., **Historia de España (vols. 6 a 12)**, Marcial Pons, 2006-2014

Paredes, J. (coord.), **La España contemporánea**, Ariel, 2010

Guerrero, A.; Rueda, G. y Pérez garzón, J. S., **Historia política, 1808-1874**, Ediciones Itsmo, 2004

Avilés, J.; Sueiro, S. y Elizalde, M. D., **Historia política, 1875-1939**, Ediciones Itsmo, 2002

Marín, J. M.; Molinero, C. e Ysàs, P., **Historia política 1939-2000**, Ediciones Itsmo, 2001

Rueda Herranz, G., **España 1790-1900. Sociedad y condiciones económicas**, Ediciones Itsmo, 2006

Sánchez Marroyo, F., **La España del Siglo XX. Economía, demografía y sociedad**, Ediciones Itsmo, 2003

Artola, M., **La burguesía revolucionaria (1808-1874)**, Alianza Editorial, 2006

Martínez Cuadrado, M., **La burguesía conservadora (1874-1931)**, 1ª, Alianza Editorial, 1974

Tusell, J., **Historia de España en el siglo XX.**, 1ª, Taurus, 1998

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil

IDENTIFYING DATA**Historia: Mundo actual**

Subject	Historia: Mundo actual			
Code	O04G740V01523			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	Estudo dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade a partires da segunda metade do século XX en perspectiva diacrónica, con especial atención á realidade europea sen renunciar ao estudo comparado doutros espazos mundiais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias	
Coñecemento da Historia da integración europea	
Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado	
Elaboración de traballos básicos e de iniciación	

Contidos

Topic

1. Os fundamentos do mundo actual.	1.1. A Guerra Fría e a política de bloques. 1.2. A evolución económica a partires da Segunda Guerra Mundial. 1.3. O mundo capitalista. O proceso de integración europea. 1.4. O mundo comunista. 1.5. Descolonización e Terceiro Mundo.
2. Entre dous milenios.	2.1. A nova Orde Internacional. 2.2. A crise do Estado de Benestar. 2.3. Os grandes conxuntos rexionais. 2.4. Os retos do presente.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	22	55	77
Eventos científicos	2	0	2
Traballo tutelado	5	30	35
Seminario	8	14	22
Resolución de problemas de forma autónoma	2	1	3
Resolución de problemas	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	0	6
Observación sistemática	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Actividades introductorias	Sesións orientadas a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses.
Lección maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor.

Eventos científicos	Asistencia a actividades de temática transversal organizadas desde o Departamento de Historia, Arte e Xeografía, a Facultade de Historia e a Área de Historia Contemporánea
Traballo tutelado	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da época contemporánea. Deberán estar asignados inexcusablemente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual ou en grupo sobre un tema específico a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de aprofundar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistras.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades orientadas á resolución de problemas e/ou exercicios na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistras que inclúan a resolución de forma autónoma de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos e análise e interpretación de materiais gráficos, videográficos e/ou filmográficos.
Resolución de problemas	Sesións orientadas á formulación de cuestións relacionadas coa materia nas que o alumnado, baixo a supervisión do profesorado, debe desenvolver as solucións axeitadas para a resolución do problema ou exercicio presentado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais.
Traballo tutelado	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas e revisión dos materiais utilizados polo alumnado. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma de Teledocencia Moodle (Moovi, Uvigo), Titoría presencial (despacho), Titoría no Campus Remoto, correo electrónico. Docencia presencial: preferentemente seguimento na aula, seminarios e titorías presenciais.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación. Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 1,5 e máxima de 3 puntos.	30	
Seminario	Selección, presentación, análise e crítica dos materias trabaxados e capacidades para fomentar o debate, a discusión e a participación. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da Historia da integración europea Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado Elaboración de traballos básicos e de iniciación Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 0,75 e máxima de 1,5 puntos.	15	
Resolución de problemas de forma autónoma	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos sinalados. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da Historia da integración europea Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado Elaboración de traballos básicos e de iniciación Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 0,25 e máxima de 0,5 puntos.	5	

Exame de preguntas de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva a través de dúas probas de avaliación que incluírán tanto probas de contido teórico como comentarios de textos, composición de textos, mapas e gráficas. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia. Coñecemento dos procesos históricos, as súas causas, desenvolvemento e consecuencias. Coñecemento da Historia da integración europea Para superar á materia, débese obter neste apartado unha puntuación mínima de 2 e máxima de 4 puntos.	40
Observación sistemática	Avaliación continua do traballo autónomo do alumnado, resultado da asistencia, participación continua e activa a través da realización de todas as actividades que conforman á materia (incluíndo os foros); que se traducen na presentación de tarefas establecidas nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Os resultados da aprendizaxe avaliados son: Elaboración de traballos básicos e de iniciación.	10

Other comments on the Evaluation

O alumnado deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo, deberá acudir e realizar as probas que o profesorado dispoña como imprescindibles. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (MooVi, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e, no seu caso, o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en MooVi).

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia MooVi, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e a consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos. A utilización dos materiais postos a disposición do alumnado a través de MooVi deberá respectar os dereitos de autor/a e serán cualificados cun cero calquera proba ou exame nos que se "copien no sustancial obras alleas, dándoas como propias" (dle-rae).

Para todo o alumnado especificaranse en MooVi as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. O seguimento individualizado da participación de cada estudante a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, participación en foros, etc.).

Aqueles estudantes que elixan ser avaliados mediante a modalidade de "avaliación global" deberán comunicalo ao profesorado responsable da materia no prazo de 31 días hábiles dende o inicio de cada cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo). O alumnado que non poida acollerse á avaliación continua, e o comunique no prazo fixado, examinarase de todo o programa da materia, o cal deberá preparar a partir da bibliografía básica sinalada, mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e do resto das actividades prácticas fixadas no curso, que suporarán en conxunto un 30% da nota. Todas estas probas, no caso de que así o requiran, deberán estar asignadas, como mínimo, un mes antes da realización do exame oficial de cada convocatoria ou oportunidade e entregaranse non máis aló da data de realización do mesmo en cada una destas. En todos os casos (modalidade presencial, semipresencial e opción polo mencionado art. 19.4), para superar a materia, requírese obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto na parte teórica como en cada unha das probas que conforman a parte práctica.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

MONTERO, M., **Historia del Presente. De la Guerra Fría al Mundo de Hoy**, Pinolia, 2023

CASSASAS, J., **El Mundo Actual. Desde 1848 hasta nuestros días. La Construcción del Presente**, 2005, Ariel,

MAMMARELLA, G., **Historia de Europa contemporánea desde 1945 hasta hoy**, Ariel, 2008

DÍEZ ESPINOSA et al., **Historia del Mundo Actual (desde 1945 hasta nuestros días)**, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Val, 2006

Complementary Bibliography

NÚÑEZ SEIXAS, J.M., **Las utopías pendientes. Una breve historia del mundo desde 1945**, Crítica, 2015

PAREDES, J. (coord.), **Historia Universal contemporánea. II: de la Primera Guerra Mundial a nuestros días**, Ariel, 2000

NOUSCHI, M., **Historia del siglo XX. Todos los mundos, el mundo**, Cátedra, 1996

MARTINEZ CARRERAS, et als., **Historia del mundo actual**, Marcial Pons, 1996

ARÓSTEGUI, J., BUCHRUCKER, C. e SABORIDO, J., dirs, **El mundo contemporáneo. Historia y Problemas**, Crítica, 2001

ARACIL, R., OLIVER, J. e SEGURA, A., **El mundo actual. De la segunda guerra mundial a nuestros días**, Universitat de Barcelona, 1998

JUDT, T., **Postguerra. Una historia de Europa desde 1945**, Taurus, 2006

Recomendacións

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades, polo que todo o alumnado deberá estar dado de alta na plataforma de teledocencia e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Historia da arte contemporánea**

Subject	Historia da arte contemporánea			
Code	O04G740V01524			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Nodar Fernández, Victoriano			
Lecturers	Nodar Fernández, Victoriano			
E-mail	vnodar@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	A materia de Historia da Arte Contemporánea abarca temporalmente dende o derradeiro cuarto do século XVIII ata o momento actual. Arquitectura, escultura e pintura.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Lectura da obra de arte como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado	
Capacidade para a interpretación da obra de arte nos diferentes períodos de estudo dende unha perspectiva metodolóxica múltiple.	

Contidos

Topic	
I.-ORIXES E FUNDAMENTOS DÁ ARTE NA IDADE CONTEMPORÁNEA. A ARTE DÁ ILUSTRACIÓN.	1. Neoclasicismo 2. Prerromantismo
II.- O SÉCULO XIX E OS MOVEMENTOS ARTÍSTICOS NO CAMBIO DE SÉCULO.	1.-Romantismo 2.- Realismo 3.- Revolución, renovación e decadentismo: do Impresionismo ao Postimpresionismo
III.- O SÉCULO XX. VANGARDAS HISTÓRICAS. A ARTE DESPOIS DE 1945.	1.- Vanguardas Históricas: primeiras vangardas e período de entreguerras 2.- As segundas vangardas. Arte de 1945 a 1970. 3.- A Posmodernidade e as tendencias máis actuais.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	30	54
Traballo tutelado	7	20	27
Eventos científicos	2	2	4
Resolución de problemas	6	10	16
Seminario	5	0	5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	10	12
Presentación	1	4	5
Observación sistemática	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentación da materia e toma de contacto co alumno.
Lección maxistral	Exposición e explicación dos contidos da materia por parte do profesor.

Traballo tutelado	Traballos sobre algún aspecto relacionado coa arte contemporánea.
Eventos científicos	Resérvanse dúas horas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas desde o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Resolución de problemas	Comentario de textos e/ou imaxes de obras de arte relacionadas coas diferentes tendencias da Arte Contemporánea.
Seminario	Seguimento do avance e resolución de problemas relacionados coa materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Traballarase co alumnado individualmente ou en grupo, sobre a realización de comentario de textos e/ou imaxes de obras de arte relacionadas coas diferentes tendencias da Arte Contemporánea. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (FaiTic, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en FaiTic).
Traballo tutelado	Traballarase cos alumnos individualmente ou en grupo, tanto as fontes necesarias para a realización dos seus traballos e os problemas teóricos ou prácticos que poidan xurdir. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (FaiTic, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en FaiTic).
Seminario	Traballarase cos alumnos individualmente ou en grupo, tanto as fontes necesarias para a realización dos seus traballos e os problemas teóricos ou prácticos que poidan xurdir. O seguimento realizarase a través dos seguintes recursos: Curso virtual na plataforma Moodle (FaiTic, UVigo) e correo electrónico. Docencia presencial: seguimento na aula e o seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: Campus Remoto (enlace en FaiTic).

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo tutelado	Traballo monográfico sobre un artista ou movemento relacionados coa Arte Contemporánea. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia. Lectura da obra de arte como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado.	20	
Resolución de problemas	Presentación e entrega de comentarios de texto e/ou imaxes de obras de arte relacionadas coas diferentes tendencias da Arte Contemporánea. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	20	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba teórica consistente no desenvolvemento dun tema no que se deberán relacionar ideas de diferentes momentos ou tendencias da Arte Contemporánea. Para superar a materia, é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: O coñecemento da Historia da Arte Xeral como proceso complexo, aberto e discontinuo a partir da compartimentación do tempo histórico en diversos períodos. Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	20	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba consistente nun comentario breve de cinco obras de arte relacionadas co temario. Para superar a materia, é necesario acadar nesta proba unha cualificación mínima de 5 puntos. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: O coñecemento da Historia da Arte Xeral como proceso complexo, aberto e discontinuo a partir da compartimentación do tempo histórico en diversos períodos. Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia.	20	

Presentación	Presentación dos resultados do traballo monográfico sobre un artista ou movemento relacionado coa Arte Contemporánea. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: O coñecemento da Historia da Arte Xeral como proceso complexo, aberto e discontinuo a partir da compartimentación do tempo histórico en diversos períodos. Lectura da obra de arte como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado.	10
Observación sistemática	Valoración do traballo autónomo do alumnado, a través da realización de cuestionarios sobre os contidos da materia. Os resultados de aprendizaxe avaliados son: Capacidade para recoñecer e reflexionar sobre as principais aportacións artísticas ao longo da historia. Lectura da obra de arte como documento excepcional dos gustos estéticos e da mentalidade do pasado.	10

Other comments on the Evaluation

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contidos teóricos como prácticos.

Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

O estudante deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/s docente/s dispoñan como imprescindibles.

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á avaliación continua, serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que supoñerá o 70% da nota final, e un traballo obligatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- ARIAS ANGLÉS, Enrique, **Del Neoclasicismo al Impresionismo. Historia del arte español 3**, Akal, 1999
- GOMBRICH, Ernst, **La Historia del Arte**, Debate, 1997
- ROSENBLUM, Robert / JANSON, H.W., **El arte del siglo XIX**, Akal, 1992
- SCHAPIRO, Meyer, **El arte moderno**, Alianza, 1993
- ANTIGÜEDAD DEL CASTILLO-OLIVARES, Mª Dolores et aliis, **el arte del siglo XIX**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2010
- ARNALDO, Javier, **El movimiento romántico**, Historia 16, 1989
- GARCÍA MELERO, José Enrique, **Historia del Arte Moderno. vol. IV. el arte del siglo XVIII**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2011
- RODRÍGUEZ RUÍZ, Delfín, **Barroco e Ilustración en Europa**, Historia 16, 1989

Complementary Bibliography

- ARGAN, Giulio Carlo, **El arte moderno. Del Iluminismo a los movimientos contemporáneos**, Akal, 1991
- BOZAL FERNANDEZ, Valeriano (Ed), **Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas, Vol I y II**, Visor, 1996
- CHIPP, Herschel B., **Teorías del arte contmporáneo. Fuentes artísticas y opiniones críticas**, Akal, 1995
- CURTIS, William JR, **La Arquitectura Moderna desde 1900**, Hermann Blume, 1986
- DAIX, Pierre, **Historia cultural del arte moderno. De David a Cézanne**, Cátedra, 2002
- DAIX, Pierre, **Historia cultural del arte moderno. El siglo XX**, Cátedra, 2002
- EISENMAN, Stephen F. (et al.), **Historia crítica del arte del siglo XIX**, Akal, 2001
- FER, Briony / BATCHELOR, David / WOOD, Paul, **Realismo, Racionalismo, Surrealismo**, Akal, 1999
- FOSTER, Hal / KRAUSS, Rosalind / BOIS, Yve-Alain / BUCHLOH, Benjamin H.D., **Arte desde 1900. Modernidad, antimodernidad, posmodernidad**, Akal, 2006
- HAMILTON, George Heard, **Pintura y escultura en Europa 1880/1940**, Cátedra, 1989
- HARRISON, Charles /FRASCINA, Francis / PERRY, Gill, **Primitivismo, Cubismo yAbstracción**, Akal, 1998
- HEREU, Pere / MONTANER, Josep María / OLIVERAS, Jordi, **Textos de arqitetura de la modernidad**, Nerea, 1994
- HERNANDO, Javier, **Arquitectura en España 1770-1900**, Cátedra, 1989
- HITCHCOCK, Henry Russell, **Arquitectura de los siglos XIX y XX**, Cátedra, 1985

HONOUR, Hugh, **Neoclasicismo**, Xarait, 1982

LUCIE-SMITH, Edward, **Movimientos artísticos desde 1945**, Destino, 1993

MARCHÁN FIZ, Simón, **Fin de siglo y los primeros (1890-1917)**, Espasa Calpe, 1994

MARCHÁN FIZ, Simón, **Las vanguardias históricas y sus sombras (1917-1930)**, Espasa Calpe, 1995

MARCHÁN FIZ, Simón, **Del arte objetual al arte concepto (1960-1974)**, Akal, 1986

MORALES YMARÍN, José Luis, **Pintura en España 1750-1808**, Cátedra, 1994

NOVOTNY, Fritz, **Pintura y escultura en Europa 1780-1880**, Cátedra, 2008

REYERO HERMOSILLA, Carlos / FREIXA, Mireia, **Pintura y escultura en España 1800-1910**, Cátedra, 2005

RODRIGUEZ LLERA, Ramón, **El arte en el siglo XX**, Creaciones Vincent Gabrielle, 2009

URRUTIA, Ángel, **Arquitectura española. Siglo XX**, Cátedra, 1997

Recomendaciones

Subjects that it is recommended to have taken before

Arte: Arte clásica/O02G251V01203

Historia da arte medieval/O02G251V01404

Historia da arte moderna/O02G251V01502

Other comments

Ao longo do curso entregarase documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades. Esta información será ofrecida a través dos cursos Moodle da plataforma TEM@, polo que todos os alumnos/as deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

IDENTIFYING DATA**Geographical representation systems**

Subject	Geographical representation systems			
Code	004G740V01525			
Study programme	PCEO Grado en Turismo/Grado en Geografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	5th	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician			
Department				
Coordinator	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
Lecturers	de Uña Álvarez, Elena Pilar			
E-mail	edeuna@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Study and experimentation of the technical bases in Geography, entering to the analysis and treatment of the geographical data in his graphic and cartographic representation. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Training and Learning Results

Code

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Knowledge applied of the Geography in the frame of the scientific methodology: formulacón of hypothesis, selection of information and technical.	
Knowledge and analysis of the main geographical systems of graphic and cartogrfic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts.	
Skill in the realization of practical exercises, with application of qualitative geographical techniques or quantitative, on processes and dynamics of the territory.	
Capacity to elaborate and communicate results of works applied, taking care the quality, and generating significant arguments.	

Contents

Topic	
1.- Technologies of geographical information	1.1.- Geoinformation and TIG 1.2.- Photogrammetry 1.3.- Remote sensing 1.4.- Systems of Geographical Information (SIG)
2.- The geographic data	2.1.- Nature of the data and basic statistics 2.2.- Diagrams and charts of data 2.3.- Cartograms
3.- Cartographic representations	3.1.- Antecedents 3.2.- Historical evolution 3.3.- Reading maps 3.4.- Applications

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	3	1	4
Lecturing	16	20	36
Scientific events	5	6	11
Seminars	4	4	8
Practices through ICT	15	22	37
Objective questions exam	4	20	24
Systematic observation	0	10	10
Problem and/or exercise solving	2	7	9

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Introductory activities	Activities to detect previous knowledges, interests and motivations of the students. Presentation of the aims, contents, methodology and development of the matter.
Lecturing	Explanation and reflection of the theoretical contents guided by the educational how referents of the practical application of the matter.
Scientific events	Conferences, talks, exhibitions, round tables, debates... that allow complement the contents
Seminars	Follow-up and orientation of contents explained and preparation of subjects of evaluation or of works commissioned.
Practices through ICT	Activities of application of the knowledges and of acquisition of basic skills of the subject, through the TIC.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Seminars	The personalised attention will consist in the review of the exercises, proofs and works; in the resolution of doubts and taking of agreements for any appearance of the dynamics of the matter. It will make through the following resources: virtual course in the platform *Moodle (*MooVi, *UVigo) and e-mail. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in *MooVi).
Introductory activities	The personalised attention will consist in the orientation of the level of learning required, the introduction to the materials, the resolution of doubts and the explanation of the dynamics of the development of the matter. It will make through the following resources: virtual course in the platform *Moodle (*MooVi, *UVigo) and e-mail. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in *MooVi).

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Objective questions exam	Evaluation of knowledges and competitions with a series of enclosed questions with different alternative of answer (true/false, multiple election, pairing, selection). The results of learning evaluated are: Knowledge applied of the Geography in the frame of the scientific methodology: approach of hypothesis, selection of information and technical; Knowledge and analysis of the main geographic systems of graphic and cartographic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts.	40	
Systematic observation	Active participation of the students in the sessions and activities proposed by the teacher, the continuous evaluation of the autonomous work in the classroom and in the platform. The results of learning evaluated are: Knowledge and analysis of the main geographic systems of graphic and cartographic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts. Capacity to elaborate and communicate results of works applied, taking care the quality, and generating significant contributions.	10	
Problem and/or exercise solving	The students will resolve the exercises, applying the knowledges. The results of learning evaluated are: Knowledge and analysis of the main geographical systems of graphic and cartographic representation, showing capacity to establish his requirements of use in diverse contexts; Skill in the realization of practical exercises, with application of qualitative geographical techniques or quantitative, on processes and dynamics of the territory.	20	
Laboratory practice	Evaluation of knowledges and skills by means of the execution of practices. The results of learning evaluated are: Skill in the realization of practical exercises, with application of qualitative geographical techniques or quantitative, on processes and dynamics of the territory; Capacity to elaborate and communicate results of works applied, taking care the quality, and generating *aportacions significant.	30	

Other comments on the Evaluation

Two evaluation systems are established: continuous assessment (tests and activities carried out throughout the semester) and global assessment (official exam dates for each evaluation opportunity established in the academic calendar), between which students can choose. To pass the continuous evaluation, students must achieve a minimum grade of 50% in each

evaluation item. Students who do not complete a minimum of 80% of the practical activities within the established deadlines will move on to the global evaluation model. In the event of not reaching the minimum grade in any of the evaluation items, the highest possible grade will be the highest within the failing range (Art. 32.2 Regulamento sobre a Avaliación da Universidade de Vigo, 2023).

The students have fulfilled the minimum requirements of necessary presence for the continuous assessment. Likewise have to attend and make the proofs that teacher have like indispensable. The follow-up make trough the following resources: virtual Course in the platform *Moodle (*MooVi, *UVigo) and e-mail. Face-to-face teaching: follow-up in the classroom. Teaching no face-to-face: Remote Campus (link in *MooVi).

Students who have recognized the blended modality must follow the subject by the Virtual Course in the MooVi platform, that allow the access to the precise materials for achieve the results of learning. The use of the materials offers to students in *MooVi have to respect the rights of author, and ben described with a zero any proof or examination in which they copy " in the substantial extraneous works (*dle-scrape).

For all the students will specify in *MooVi the methodology, the activities, assessment, together with the calendar of delivery (face-to-face or remote) that remain clearly established. The follow-up of each student (use of the TIC) will give own tools of the platform.

Regarding scientific events (hours reserved for attendance at cross-theme activities organized by the Area, Department or Faculty), in the case of blended students, activities that require presence will be replaced by others that allow access to the same percentage. of the final grade (systematic observation).

Those students that choose to be evaluated by the modality of "global assessment" have to communicate it to the teacher in the term of 31 working days from the start of each cuatrimestre (artigo 19.4 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado da Universidade de Vigo, do 2023). Students who choose the global assessment modality will be evaluated on the subject's program through a theoretical exam (40%) and a practical exam (60%), and must obtain a minimum of 50% of the maximum grade in each of them to pass the subject.

Sources of information

Basic Bibliography

Aguilera, M.J. et al., **Fuentes, tratamiento y representación de la información geográfica**, 1ª, UNED, 2003

Jimenez, J. & Monteagudo, J. (Eds.), **La documentación cartográfica**, 1ª, Universidad de Huelva, 2001

Olaya, V., **Sistemas de Información Geográfica**, 2ª, CreateSpace Independent Publishing Platform, 2020

Peña Llopis, J., **Sistemas de información geográfica aplicados a la gestión del territorio**, 4ª, Club Universitario, 2009

Pérez Navarro, A. (Coord.), **Introducción a los sistemas de información geográfica y geotelemática**, 1ª, UOC, 2011

Santos Preciado, J.M., **Estadística elemental para historiadores y geógrafos**, 1ª, UNED, 2009

Walford, N., **Geographical data analysis**, 1ª, Wiley, 1995

OSGeo, **Open Source Geospatial Foundation**, <http://www.osgeo.org>, Acceso 2022

Copernicus, **La mirada de Europa sobre la Tierra**, <https://www.copernicus.eu/es>, Acceso 2022

IDEE, **Infraestructura de Datos Espaciales de España**, <https://www.idee.es>, Acceso 2022

IGN, **Instituto Geográfico Nacional**, <https://www.ign.es/web/ign/portal>, Acceso 2022

SITGA, **Información Xeográfica de Galicia**, <http://mapas.xunta.gal/portada>, Acceso 2022

Complementary Bibliography

Recommendations

Other comments

This educational guide exposes the general lines of development of the matter and can suffer readjustments by the dynamics of the group or unforeseen.

Along the course will deliver documentation detailed on the development of the activities. This information will be offered through the courses *Moodle of the MooVi platform, by what all the students/ace have to be dice of high in the platform and have covered his data of profile.

IDENTIFYING DATA**Prácticas en empresas - Turismo**

Subject	Prácticas en empresas - Turismo			
Code	O04G740V01981			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	5	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Sánchez Sello, Francisco Javier			
Lecturers	Sánchez Sello, Francisco Javier			
E-mail	javiss@uvigo.es			
Web				
General description	Actividades realizadas polos estudantes en empresas, institucións e entidades alleas á Universidade que teñen como obxectivo complementar a súa formación universitaria.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Complementar a formación dos estudantes a través do desenvolvemento de actividades en empresas, institucións e entidades externas á Universidade	

Contidos

Topic

Realización de prácticas externas en entidades públicas/privadas, empresas e institucións

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	0.5	1	1.5
Traballo tutelado	0.5	0.5	1
Prácticum, Practicas externas e clínicas	0	295.5	295.5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas (Repetida non usar)	0	2	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Proceso de selección do posto de prácticas. Tutoría personalizada con titores. Actividade autónoma do alumno.
Traballo tutelado	Entrevista realizada co titor académico
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Execución das prácticas. Actividade autónoma do alumno. Realización memoria e presentación ao seu titor académico

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	Envío de mails a todos os matriculados e xuntanza explicativa do proceso de asignación de empresas e alumnos; seguimento presencial en tutorías e por e-mail, confección de convenios, asignación de titores
Tests	Description

Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas(Repetida non usar) Interacción co coordinador de prácticas e co titor académico para presentación de informes Anexo IV, Anexo VI e preparación da memoria das prácticas curriculares dentro dos prazos

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas(Repetida non usar)	Entrevista co titor académico, entrega e presentación da memoria das prácticas externas realizada polo alumnado.	100	

Other comments on the Evaluation

Para avaliación do alumno o titor académico terá en conta: Entrevistas realizadas co titor da universidade, Elaboración da memoria por parte do alumno, Informe realizado polo titor na empresa ou institución á finalización da práctica, Informe realizado polo alumno á finalización da práctica. A entrega da documentación por parte do alumno será como mínimo 20 días antes do peche das actas de cada convocatoria. No caso de non superar a materia na primeira convocatoria o titor, tendo en conta a documentación achegada pola empresa ou organización onde se fixeron as prácticas e polo alumno, decidirá sobre a forma de superar a materia en 2ª convocatoria, se é o caso.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Prácticas externas - Xeografía e Historia**

Subject	Prácticas externas - Xeografía e Historia			
Code	O04G740V01982			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	-	1c
Teaching language	Galego			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Lecturers	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
E-mail	teijeiro@uvigo.es			
Web				
General description				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject Training and Learning Results

Contidos

Topic

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
--	-------------	-----------------------------	-------------

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Atención personalizada**Avaliación**

Description Qualification Training and Learning Results

Other comments on the Evaluation**Bibliografía. Fontes de información****Basic Bibliography****Complementary Bibliography****Recomendacións**

IDENTIFYING DATA**Traballo de Fin de Grao - Turismo**

Subject	Traballo de Fin de Grao - Turismo			
Code	O04G740V01991			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	-	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Sánchez Sello, Francisco Javier			
Lecturers	Sánchez Sello, Francisco Javier			
E-mail	javiss@uvigo.es			
Web				
General description	O Traballo fin de grao consiste na realización dun traballo orixinal e inédito por parte do alumnado que deberá facer de maneira persoal e autónoma, seguindo as orientacións dun titor ou titora académico. Está orientado a que cada estudante mostre a capacidade de integración dos diversos contidos formativos recibidos e a adquisición das competencias reflectidas nesta guía docente: definir a metodoloxía dun proxecto e formular un plan de traballo relacionado cun ou varios dos ámbitos de coñecemento presentes no Grao; levar a cabo o traballo proxectado; presentar e defender publicamente o TFG.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
Comprender de forma sistemática e crítica unha temática, problema ou ámbito de estudo, incorporando marcos teóricos e coñecementos dispoñibles, así como xuízos que inclúan unha reflexión de carácter social, científica e/ou ética.	
Aplicar procesos e procedementos para recoller, analizar e interpretar datos e información relevante de maneira metódica en orde a xerar unha conclusión ou proposta dentro dunha temática, problema ou ámbito de estudo, sostida por argumentos ou razoamentos coherentes.	
Adquirir compromisos e exercer responsabilidades persoais de carácter profesional, pondo en práctica hábitos de traballo individual, imprescindibles para realizar actividades intelectuais complexas durante un período de tempo determinado.	
Elaborar un texto escrito que se axuste a criterios de calidade e convencións académicas dentro da área propia de estudo e que recolla de forma sistemática a formulación, proceso e resultado do traballo fin de grao.	
Transmitir os coñecementos e habilidades adquiridas, e presentar de forma rigorosa e convincente o traballo realizado, de forma escrita e oral.	

Contidos

Topic	
Cada estudante abarcará unha temática, problema ou ámbito de estudo que constitúa o obxecto do traballo fin de grao dentro da área propia do Grao de Turismo	Desenvolver o tema de acordo ás suxestións dos titores e seguindo os formatos propostos pola facultade

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo previo	4	26	30
Traballo tutelado	4	76	80
Aprendizaxe baseado en proxectos	1	149	150
Traballo	2	38	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Estudo previo	Deseño do traballo, recompilación, descrición e análise de fontes e/ou bibliografía
Traballo tutelado	Titorías personalizadas
Aprendizaxe baseado en proxectos	Desenvolvemento central do traballo. Actividade autónoma na que cada estudante leva a cabo un proxecto orixinal e inédito seguindo as orientacións dun titor ou titora académico

Atención personalizada

Methodologies	Description
Aprendizaxe baseado en proxectos	Seguimento e control titor presencial, móbil ou e-mail da evolución e desenvolvemento do traballo
Estudo previo	Proposta de esquema do traballo, obxectivos, capítulos e fontes bibliográficas
Traballo tutelado	Interacción titor/a alumn@ respecto de proposta de capítulos e cumprimento de obxectivos intermedios e globais

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Traballo Defensa pública do TFG ante Tribunal Avaliador	100	

Other comments on the Evaluation

Presentación e defensa individual do traballo e os seus resultados. As datas das distintas convocatorias son as publicadas no calendario oficial aprobado pola Xunta de Centro da Fcetou para o curso 24/25.

Valorarase tanto o contido do traballo como a calidade da súa estrutura e desenvolvemento. Tamén se valorará a capacidade de comunicación escrita e oral do alumno, así como como capacidade de interacción co Tribunal.

O titor/a deberá presentar un informe sobre a evolución e realización do traballo que engadirá una puntuación entre 0 e 10.

O alumnado deberá elixir, no momento da solicitude, se desexa ser avaliad@ pol@ seu titor/a ou por un tribunal colexiado; a calificación dependerá nun 70% do traballo escrito e nun 30% na presentación oral.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

A información e documentación específica do traballo fin de grao, así como o proceso de asignación dos traballos e temas exponse a través de moovi e a páxina web do centro <http://fcetou.uvigo.es/>

IDENTIFYING DATA**Traballo de Fin de Grao - Xeografía e Historia**

Subject	Traballo de Fin de Grao - Xeografía e Historia			
Code	004G740V01992			
Study programme	PCEO Grao en Turismo/Grao en Xeografía e Historia			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Mandatory	-	1c
Teaching language				
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Prada Rodríguez, Julio			
Lecturers	Prada Rodríguez, Julio			
E-mail	jprada@uvigo.es			
Web				
General description				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject Training and Learning Results

Contidos

Topic

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
--	-------------	-----------------------------	-------------

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description

Atención personalizada**Avaliación**

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Other comments on the Evaluation**Bibliografía. Fontes de información****Basic Bibliography****Complementary Bibliography****Recomendacións**